

**002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1059**

Παιδαγωγικός (Χάρ)

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ

ΣΤ 69

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΓΚΡΙΘΕΝ

ΕΝ ΤΩΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΝ 1901 — 1906

ΥΠΟ

ΧΑΡΙΣΙΟΥ ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΥ

«Ἐπεὶ δὲ συμβέβηκεν εἶναι τὴν ἀρετὴν περὶ τὸ
χαίρειν ὀρθῶς καὶ φιλεῖν καὶ μισεῖν, δεῖ δὴλον
ὅτι μαθάνειν καὶ συνεθίζεσθαι μὴδὲν οὕτως ὡς
τὸ κρίνειν ὀρθῶς καὶ τὸ χαίρειν τοῖς ἐπιεικέσιν
ἦθεσι καὶ ταῖς καλαῖς πράξεσιν».

Ἀριστοτέλης, Πολιτικῶν θ', σελ. 1340, α, 15.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐκδοτὴς Ἰωάννης Δ. Κολλαρός

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",

44 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 44

1905

002
ΕΠΣ.
ΕΤΕΑ
1059

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγρα-
φέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας».

Α. Παπακρίστου

Ἐν Ἀθήναις Τυπογραφικὸν «Ἑστία», Κ. Μάισερ καὶ Ν. Καργαδούρη — 1892

1. Ἄσμα ἐωθινόν.

Μ' ἄσπρα προβαίνει
ἄνθη ἢ Αὐγή
κ' εὖσσμα ῥαίνει
ῥόδα 'ς τὴ γῆ.

Κάθε πουλάκι
τόρα 'ξυπνᾶ,
κάθ' ἀνδονάκι
ψάλλει τερπνά.

Εὐθυμὴ ἐκάστη
τόρα ψυχὴ
στέλλει 'ς τὸν Πλάστη
μὰ προσευχή.

Εὐθυμὸ πλάσμα
κ' ἐγὼ 'ξυπνῶ
καὶ μ' ἓνα ἄσμα
τὸν ἐξυμνῶ.

Γ. Βιζυνός

Α'. ΑΠΕΙΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΠΕΙΘΕΙΑ

2. Τὸ ἀπειθές ἄρνιον.

Μία φοράν ἦτο ἐν ἄρνιον, τὸ ὁποῖον καθόλου δὲν ἤκουε
τὴν μητέρα του. Πάντοτε ἤθελε νὰ ἀπομακρύνηται ἀπὸ

αυτήν και νά πηγαίνει όπου αυτό ήθελεν. Ίδίως ήγάπα νά αναβαίνει εις τούς βράχους, όπου εύρισκεν εδώ και εκεί ολίγα χόρτα τρυφερά και έτρωγεν.

Η μήτηρ του τὸ συνεβούλευε και τῷ ἔλεγε· «Παιδίον μου, μή υπάγης εις τούς αποκρήμους βράχους. Ὁ Θεός δὲν ἔκαμεν ἡμᾶς τὰ πρόβατα διὰ νά αναβαίνωμεν εις τούς βράχους. Θά πάθῃς κἀνὲν μέγα κακόν». Τὸ ἀρνίον ὅμως ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του· «Πόσον παράξενος εἶνε αὐτὴ ἡ μήτηρ μου! Δὲν μὲ ἀφίνει νά υπάγω εις τούς βράχους, ἐνῶ ἐκεῖ εύρίσκονται τόσον τρυφερά και τόσον νόστιμα χορταράκια. Ἄλλὰ ποῖος τὴν ἀκούει! Ἄς φωνάζῃ ὅσον θέλει. Ἐγὼ θά υπάγω».

Μίαν ἡμέραν ἦτο ἐπάνω εις ἓνα βράχον και ἔτρωγε χορταράκια. Ἀφοῦ ἔφαγεν ἀρκετά, ἔπειτα ἤθελε νά παρατηρήσῃ και τί εἶνε κάτω ἀπὸ τὸν βράχον. Ἐρχεται λοιπὸν εις τὸ ἄκρον αὐτοῦ, στέκεται ολίγον και ἔπειτα κύπτει και παρατηρεῖ πρὸς τὰ κάτω. Ἄλλὰ, ἐνῶ παρετήρει, κυλιέται κάτω ἀπὸ τούς πόδας του ἐν μικρὸν λιθάριον και τὸ ἀρνίον γλιστρᾷ, κατακρημνίζεται ἀπὸ τὸν βράχον και πίπτει ἐπάνω εις τὰς ἀκάνθας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν κάτω ἀπὸ τὸν βράχον.

Τὸ ἀρνίον δὲν ἐφρονεῦθη. Ἐσπασεν ὅμως δύο ποδάρια, κατετρυπήθη ἀπὸ τὰς ἀκάνθας και περιεπλέχθη εις αὐτάς. Ἦτο ἀδύνατον νά κινηθῇ. Ἐμεινε λοιπὸν ἐκεῖ ἐπάνω εις τὰς ἀκάνθας εις ἐλεεινὴν κατάστασιν.

Μετ' ολίγον ἔδυσεν ὁ ἥλιος και ἦλθεν ἡ νύξ. Ἄλλὰ ποῦ νά κοιμηθῇ τὸ ἀρνίον! τότε ἐσυλλογίσθη τὴν μητέρα του, ἡ ὁποῖα θά ἦτο πολὺ λυπημένη, διότι δὲν ἤξευρε τί γίνεται τὸ παιδίον της. Ἐνεθυμήθη τούς ἀδελφούς του και τὸ θερμὸν και ὠραῖον μανδρίον, και ἔλεγεν· «Ἐγὼ πταίω. Ἡ μήτηρ μου ὄλα αὐτὰ μοῖ τὰ εἶχεν εἶπη. Ἐπρεπε νά τὴν ἀκούσω. Ἐὰν τὴν ἤκουον, δὲν θά ἤμην τώρα εις αὐτὴν».

τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν, νὰ πεινῶ, νὰ κρυόνω καὶ νὰ πονῶ τόσον πολὺ».

Ὅτε ἐξημέρωσεν, ὁ ποιμὴν ἤκουσεν ἀπὸ μακρὰν τὴν φωνὴν τοῦ ἀρνίου καὶ ἦλθε πρὸς αὐτό. Ἄλλὰ τί νὰ ἴδῃ! Τὸ ἀρνίον ἦτο εἰς πολὺ κακὴν κατάστασιν. Ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐγερθῇ καὶ νὰ περιπατήσῃ. Τὸ λαμβάνει τότε εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸ φέρει εἰς τὴν δυστυχεῖν του μητέρα.

Ἄπὸ τότε τὸ ἀρνίον ἤκουε πάντοτε τὴν μητέρα του. Ἄλλὰ τί τὸ ὄφελος πλέον; Τὰ ποδάρια του ποτὲ δὲν κατωρθώθη νὰ ἰατρευθῶσι καὶ ἔμεινεν εἰς ὄλην του τὴν ζωὴν χωλόν.

— Ὅστις δὲν ἀκούει γονιοῦ παραγωνίας καιρίζει.

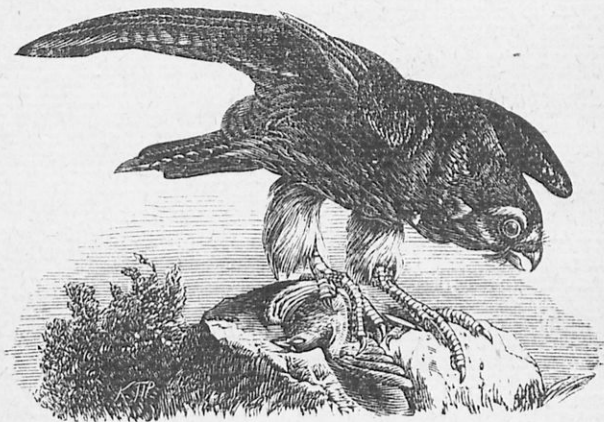
— Τὸ στραβὸ τὸ ξύλο ἢ φωτιὰ τὸ ἰσάζει.

3. Ὁ μικρὸς ἰέραξ.

Μίαν πρωτὴν εἰς ἰέραξ ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ εἰς κυνήγιον. Τὸ μικρὸν του τέκνον, τὸ ὁποῖον τότε μόλις εἶχεν ἀποκτήσῃ ὀλίγα μικρὰ πτερά, ἔβλεπε τὸν πατέρα του ὅτι ἠτοιμάζετο διὰ τὸ κυνήγιον καὶ ἐπεθύμησε καὶ αὐτὸ νὰ ὑπάγῃ μαζί του διὰ νὰ ἴδῃ πῶς κυνηγοῦσι. Πλησιάζει λοιπὸν τὸν πατέρα καὶ μὲ μεγάλην εὐλάβειαν λέγει πρὸς αὐτόν· «Πάτερ μου, πολὺ σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσῃς τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ μαζί σου. Ἀκούω πάντοτε περὶ τοῦ κυνηγίου τόσον ὥραϊα πράγματα, καὶ ἐγὼ δὲν γνωρίζω τίποτε. Παρακαλῶ, ἄφησέ με νὰ ἔλθω μαζί σου, διὰ νὰ ἴδω καὶ ἐγὼ τί εἶνε αὐτὸ τὸ κυνήγιον. Ἴδου τώρα αἱ πτέρυγές μου ἔχουσι μεγαλώσῃ, οἱ δὲ ὄνυχές μου εἶνε τόσον ἰσχυροί, ὅσον καὶ οἱ ἰδικοί σου. Θὰ δύναμαι λοιπὸν νὰ σὲ παρακολουθήσω καὶ κάμμίαν ἐνόχλησιν δὲν θὰ σοῦ φέρω».

Ὁ πατὴρ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε πρὸς τὸν μικρὸν ἰέρακα· «Μάλιστα, τέκνον μου, ἔχεις δίκαιον. Καὶ ἐγὼ

βλέπω ότι αἱ πτέρυγές σου ἔχουσι μεγαλώση καὶ ὅτι οἱ ὄνυχές σου εἶνε τόσοσιν ὀξεῖς, ὥστε νὰ δύνασαι νὰ κυνηγήσης. Ἄλλ' εἰς τὸ χυνήγιον δὲν ἀπαιτοῦνται μόνον πτέρυγες καὶ ὄνυχες, ἀπαιτεῖται πρὸ πάντων μεγάλη προσοχή. Οἱ ἄνθρωποι μᾶς καταδιώκουσι πολύ. Εἶνε πολὺ πανοῦργοι καὶ ζητοῦσι κατὰ πάντα τρόπον νὰ μᾶς φονεύσωσιν. Μεταχειρίζονται ὄπλα, παγίδας, δίκτυα. Αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ γνωρίζῃ τις καὶ νὰ προσέχῃ πολὺ, ἄλλως ἀφανίζεται. Σὺ εἶσαι

Ἰέραξ.

μικρὸς καὶ ἄπειρος, αὐτὰ δὲν τὰ γνωρίζεις, καί, ἕως ὅτου τὰ μάθῃς, πρέπει νὰ κάμνῃς ὅ,τι ἐγὼ σοῦ λέγω. Ἄν μοῦ ὑποσχεθῇς, ὅτι θὰ εἶσαι εὐπειθὴς εἰς τὰς διαταγὰς μου, καλὰ· τότε σὲ ἀφίνω νὰ ἔλθῃς μαζί μου· ἄλλως, μείνε ἐδῶ εἰς τὴν φωλεάν, διότι ἐξάπαντος θὰ ἀφανισθῇς».

Ὁ μικρὸς ἰέραξ ὑπεσχέθη ὑπακοήν, καὶ ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς φωλεᾶς των. Ἐπέτων μὲ πολλὴν ταχύτητα καὶ μετ' ὀλίγον εὐρίσκοντο πλέον ὑπεράνω τῶν ἀγρῶν.

«Ἴδου μία πέρδιξ, πάτερ», ἔκραξεν ὁ μικρὸς ἰέραξ, «ἄφησέ

με νὰ τὴν κυνηγήσω. Εὐκόλον εἶνε νὰ τὴν συλλάβω». — «Τὴν πέρδικα τὴν βλέπω καὶ ἐγώ, ὅπως καὶ σύ», εἶπεν ὁ πατήρ, «ἀλλ' ἰδέ, τέκνον μου, ἐκεῖνον ἐκεῖ τὸν θάμνον. Ὅπισθεν αὐτοῦ κρύπτεται εἰς κυνηγὸς μὲ τὸ ὄπλον του, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἀποτυγχάνει· θὰ σὲ φονεύσῃ πρὶν ἢ συλλάβῃς τὴν πέρδικα. Ἄς φύγωμεν ἀπ' ἐδῶ».

Ὁ μικρὸς ἰέραξ ἐτρόμαξεν, ὅτε εἶδεν ὀπισθεν τοῦ θάμνου τὸν κυνηγὸν μὲ τὸ ὄπλον του, καὶ τότε ἐπέταξαν καὶ ἐπήγαν εἰς ἄλλο μέρος.

«Ἐκεῖ κάτω ἐκείνη ἡ περιστερὰ, πάτερ», εἶπε μετ' ὀλίγον ὁ μικρὸς ἰέραξ, «δὲν μοῦ διαφεύγει. Ἄφησέ με νὰ τὴν συλλάβω. Δὲν φαίνεται πουθενὰ κυνηγός». — «Δὲν βλέπεις», εἶπεν ὁ συνετὸς πατήρ, «ὅτι ἡ περιστερὰ εἶνε ἐντὸς κλωβίου καὶ πλησίον αὐτῆς δίκτυα ἀνοικτά; Ἄν πετάξῃς ἐκεῖ, θὰ κλείσωσι τὰ δίκτυα καὶ θὰ σὲ συλλάβωσιν».

Ὁ μικρὸς ἰέραξ δὲν ἐπίστευσεν εἰς τοὺς λόγους τοῦ πατρὸς του καὶ ἔδειξε μεγάλην διάθεσιν νὰ μὴ ὑπακούσῃ. Ἐνῶ δὲ ἦτο ἔτοιμος νὰ ὀρμήσῃ κατὰ τῆς περιστερᾶς, βλέπει ἕνα κίρκον (χιρκινέζι), ὅστις ἐπέτα κατὰ τῆς περιστερᾶς. Ἄλλὰ μόλις ἔφθασε πλησίον αὐτῆς καὶ εὐθὺς ἔκλεισαν τὰ δίκτυα, ὁ δὲ κίρκος συνελήφθη εἰς αὐτά. Ὁ μικρὸς ἰέραξ ἐτρόμαξε πάλιν, καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ἐπέταξαν καὶ οἱ δύο καὶ μετέβησαν εἰς ἄλλο μέρος.

Μετ' ὀλίγον πάλιν ἔκραξεν ὁ μικρὸς ἰέραξ· «Πάτερ, ἐκεῖ κάθηται εἰς βύας (μποῦφος), ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς τοῦ γένους μας. Πρὸ ὀλίγου κατέσχισε τὸν ἀδελφόν μου. Ἄφησέ με νὰ τὸν ἐκδικηθῶ» — «Ἄ! μὴ ὑπάγῃς ἐκεῖ», εἶπεν ὁ πατήρ, «πλησίον τοῦ βύου εἶνε μία καλύβη. Ἐκεῖ κρύπτεται εἰς κυνηγός. Φύγε ἀμέσως!».

Ὁ μικρὸς ἰέραξ εἶδε τὴν καλύβην, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπε καὶ τὸν κυνηγὸν μὲ ὄλην τὴν ὀξύτητα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ἡ

μεγάλη επιθυμία, τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ πνίξῃ τὸν ἐχθρόν του, τόσοσὺν τὸν ἐτύφλωσεν, ὥστε περιεφρόνησε τὴν συμβουλήν τοῦ πατρός του. Ὁρμησε κατὰ τοῦ βύου καὶ ἐκτύπα αὐτὸν μὲ τὸ δξύ ράμφος του, ὅτε ἀκούεται πυροβολισμός. Ὁ μικρὸς ἰέραξ πληγώνεται καὶ πίπτει κατὰ γῆς. «ὦ, νὰ σὲ ἤκουον, πάτερ μου!», μόνον ἐπρόφθασε νὰ εἶπῃ ὁ δυστυχῆς καὶ ἀπέθανεν ἀμέσως.

Περίλυπος ὁ πατὴρ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν φωλεάν μόνος. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐσυλλογίζετο τὸ φονευθὲν τέκνον του καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔλεγε· «Τί κακὰ κάμνουσι τὰ μικρὰ παιδιά, τὰ ὅποια δὲν ἀκούουσι τοὺς μεγαλητέρους των! Ἄν μὲ ἤκουε τὸ τέκνον μου, δὲν θὰ ἦτο τώρα νεκρόν, καὶ ἐγὼ ὁ δυστυχῆς πατὴρ του δὲν θὰ εἶχον τόσοσὺν μεγάλην λύπην εἰς τὴν ψυχὴν μου».

*Κάισε, καλογεράκι μου. ὅς τὸ κελλί σου,
νᾶχης τὰ δοῦχά σου καὶ τὴν τιμὴ σου.*

4. Ἡ μικρὰ Ἑλένη.

Ἡ Ἑλένη, κοράσιον μόλις ὀκτώ ἐτῶν, ἐφοῖτα εἰς τὸ σχολεῖον. Τὸ σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφοῖτα ἡ Ἑλένη, δὲν ἦτο εἰς τὸ χωρίον, ὅπου οἱ γονεῖς αὐτῆς κατώκουν. Ἦτο εἰς ἓν ἄλλο χωρίον πλησίον αὐτοῦ, ὅπου κατώκει μία θεία τῆς, ἀδελφὴ τῆς μητρός τῆς. Διὰ νὰ μὴ κοπιᾷζῃ δὲ πολὺ ἡ μικρὰ Ἑλένη, ἔτρωγε τὴν μεσημβρίαν εἰς τῆς θείας τῆς καὶ περὶ τὴν ἐσπέραν ἐπανήρχετο εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον.

Ἐνίστε, ὅτε ἦτο κακοκαιρία, ἔμενε καὶ τὴν νύκτα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς θείας τῆς.

Ἐν Σάββατον κατὰ τὸν χειμῶνα μετέβη, ὡς συνήθως, ἡ Ἑλένη εἰς τὸ σχολεῖον. Μετὰ μεσημβρίαν ἤθελε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τοὺς γονεῖς τῆς. Ἄλλ' ὁ καιρὸς ἦτο πολὺ κακός,

καὶ ἡ θεία δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ φύγῃ. Αὐτὴ ὁμῶς δὲν ἤκουσε τὴν θείαν τῆς καὶ ἔφυγεν. Ὁ καιρὸς ὄλονεν ἐγένετο χειρότερος καὶ ἡ χιῶν ἔπιπτε τόσον πυκνή, ὥστε δὲν ἔβλεπε κανεὶς ἐμπρὸς του. Ὅλοι αἱ ὁδοὶ εἶχον καλυφθῆ ὑπ' αὐτῆς. Ἐνῷ ἡ Ἐλένη ἐβάδιζεν, ἔχασε τὸν δρόμον, ἐπροχώρησεν ἀρκετὰ μέσα εἰς τοὺς ἀγρούς, καὶ ἦτο ἀδύνατον πλέον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς.

Ἡ μήτηρ αὐτῆς ἦτο ἡσυχος, ἔβλεπε τὸν καιρὸν, ἀλλ' ἔλεγε· «Μὲ τοιοῦτον κακὸν καιρὸν δὲν θ' ἀφήσῃ βεβαίως ἡ ἀδελφὴ μου τὸ παιδίον νὰ φύγῃ». Οὕτω δὲ ἐσκέπτετο καὶ ὁ πατὴρ καὶ ἦτο ἡσυχος, ὅτε ἐπανῆλθε τὴν ἐσπέραν ἐκ τῆς ἐργασίας εἰς τὴν οἰκίαν καὶ δὲν εὔρε τὸ τέκνον του.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, Κυριακὴν πρωτῆ, μετέβη ἡ μήτηρ εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἦτο τὸ σχολεῖον, ἵνα φέρῃ εἰς τὴν κόρην τῆς τὰ ἐνδύματα τῆς Κυριακῆς. Ἀλλὰ πόσον ἐτρόμαξε μὴ εὔρουσα τὸ τέκνον τῆς! Τρέχει ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, ἀναζητεῖ τὴν κόρην τῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐρωτᾷ ὄντινα συνήντα εἰς τὸν δρόμον, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν εὔρισκεται ἡ Ἐλένη. Τότε ἡ δυστυχὴς καλεῖ τὸν πατέρα καὶ ὅλους τοὺς γείτονας. Ὅλοι φωνάζουσι, σκαλίζουσι καὶ ἀνασκάπτουσι τὴν χιόνα περὶ τοῦ χωρίου. Ἀναζητοῦσι τὸ κοράσιον εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ὅλους τοὺς φράκτας, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν εὔρισκουσιν αὐτό.

Ἡ ἀγωνία τῶν δυστυχῶν γονέων ἦτο πολὺ μεγάλη. Προσηύχοντο εἰς τὸν Θεὸν καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ παιδίον των.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐνῷ ὅλοι ἦσαν κατάκοποι ἐκ τῆς ἀναζητήσεως, ὁ πατὴρ ὁ δυστυχὴς πορεύεται μετὰ τινος γείτονος ἀκόμη μίαν φορὰν ἔξω εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐνῷ ἐπορεύετο, βλέπει ἕνα μικρὸν πῖλον, τὸν ὁποῖον ὁ ἄνεμος ἔφερε πρὸς αὐτούς. Συγχρόνως ὁ γείτων παρατηρεῖ ἐπὶ τινος λό-

φου ἐσκεπασμένου μὲ χιόνας ἐν ἐρυθρὸν σημεῖον. «Δυστυχία!» εἶπεν, ἰδοὺ ἡ αἱματωμένη κεφαλὴ τοῦ παιδίου, τὸ ὅποιον θὰ κατεσπάραξε τὴν νύκτα κἀνὲν ἄγριον καὶ πειναλέον θηρίον».

Ὁ πατὴρ ὁ δυστυχῆς, ὅτε ἤκουσε ταῦτα, ἔφριξεν. Τρέχει ἀμέσως, ὅσον ἠδύνατο ταχύτερον, πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καί, ὦ τοῦ θαύματος! τὸ ἐρυθρὸν σημεῖον δὲν εἶνε αἷμα, ἀλλὰ εἶνε τὸ κόκκινον μανδῆλιον, τὸ ὅποιον ἡ μήτηρ τὴν προηγουμένην ἡμέραν εἶχε δέσση εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ κορασίου της. Τρέμων ὁ πατὴρ λαμβάνει τὸ μανδῆλιον. Καὶ τί βλέπει! Τὸ παιδίον ὑποκάτω ἀπὸ τὴν χιόνα ζωντανόν! Πάραυτα ἀποσύρουσι τὴν χιόνα, ἐξάγουσι τὸ κοράσιον εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ μεταφέρουσιν αὐτὸ εἰς τὴν οἰκίαν των. Τὸ κοράσιον ἔμεινεν ἀβλαβές, διότι ἡ χιὼν εἶχεν ἐντελῶς περικαλύψῃ αὐτό, καὶ οὕτω διετηρήθη θερμόν.

Ἡ μήτηρ, ὅτε εἶδε τὴν προσφιλῆ της κόρην, ἐδόξασε τὸν Θεόν, ὅστις τὴν ἐλυπήθη, καὶ ἔθεσεν αὐτὴν ἀμέσως εἰς τὴν κλίνην, διὰ νὰ ἀναπαυθῆ ὀλίγον καὶ συνέλθῃ. Ὅτε δὲ συνῆλθε τὸ κοράσιον καὶ διηγῆθη εἰς τὴν μητέρα του τί συνέβη, ἡ μήτηρ εἶπεν εἰς αὐτό· «Ἐκαμες πολὺ κακὰ νὰ μὴ ἀκούσης τὴν θείαν σου, τέκνον μου. Ἐκινδύνευσες νὰ χαθῆς εἰς τὴν χιόνα, ἐκινδύνευσες νὰ σὲ φάγωσιν οἱ λύκοι εἰς τὰ ἔρημα μέρη καὶ ἔβαλες εἰς μεγίστην ἀνησυχίαν τὸν πατέρα σου, τὴν μητέρα σου, τοὺς συγγενεῖς σου καὶ ὄλους τοὺς γείτονας. Ἄλλοτε νὰ μὴ τὸ κάμῃς αὐτό. Ἄλλοτε νὰ ἀκούης τοὺς μεγαλητέρους σου. Τὸ παιδίον, τὸ ὅποιον δὲν ἀκούει τοὺς μεγαλητέρους του, παθαίνει αὐτά, τὰ ὅποια ἔπαθες σύ, καὶ ἀκόμη χειρότερα ἀπὸ αὐτά».

Ἡ τοῦ γοιοῦ δὲν ἀγροικᾶ κακὸς κακοῦ θὰ ἴπαγγῃ.

5. Ἡ πέροδικα.

Βόσκουν ἢ ἄλλαις πέροδικες ἢ λούζονται 'ς ταύλακι,
καὶ μιὰ 'ς τὰ 'νύχια περπατεῖ ἐπάνω σὲ κοτρῶνι,
καὶ γέρονει 'πίσω καὶ τηρᾷ μικρὸ ἕνα περοδικάκι,
καὶ πότε τοῦ γλυκομιλεῖ καὶ πότε τὸ μαλόνει.

- Ἄκου τῆς μάννας τὴ λαλιά, κι' ἀναίβα 'ς τὸ λιθάρι,
γιατ' ἡ καρδιά μου λαχταρᾷ, μονάκριβο πουλί μου.
— Γιὰ 'δέ, μαννοῦλα, τὸ νερό, 'ποῦ βρέχει τὸ θυμάρι,
γιὰ 'δὲ τὰ συνομήλικα πῶς παίζουν ἀντικρῦ μου!

- Ἐχουν ἡ μάνναις τους πολλά. Ἐλα, πουλί, κοντά μου,
κ' εἶδα τὸν ἴσκιο γερακιοῦ ἐδῶ σιμὰ 'ς ταύλακι.
— Πᾶμε, μαννοῦλα, 'ς τὰ νερὰ νὰ βρῶ τὴ συντροφιά μου.
Αὐτὸ ἦταν σύννεφο μικρὸ, δὲν ἦτανε γεράκι.

Κι ὁ ἴσκιος πάλι ἐφάνηκε ἐπάνω 'ς τὰ λιθάρια
καὶ καταβαίνει ἡ πέροδικα ζητώντας τὰκριβό της.
Κι αὐταίς, 'ποῦ ἦταν 'ς τὸ ῥίζωμα, 'τρομπῶσαν 'ς τὰ θυμά-
ἐκεῖθε ὁ ἴσκιος 'πέρασε τοῦ γερακιοῦ προδότης, [ρια...

- Κι ἀκούσθη ἕνα φτερούγιασμα, μιὰ ταραχή, μιὰ ἀντάρα·
— Ὅπῳχει τὸ μονάκριβο ἔχει πικρὴ τὴν τύχη —
Σκούζει, χτυπιέται ἡ πέροδικα μὲ τρόμο, μὲ λαχτᾶρα,
καὶ τὰκριβό της σπαρταρᾷ 'ς τοῦ γερακιοῦ τὸ νύχι.

Γ. Ζαλοκώστας

6. Αἱ κατοικίαι τῶν ζῴων.

*Ὁ κοχλίας κατοικεῖ εἰς τὸ ὄστρακόν του. Ὁ ἵππος, ἡ ἀγε-
λάς, τὸ πρόβατον καὶ ἡ αἰξ κατοικοῦσιν εἰς τὸν στάβλον. Αἱ

περιστεραι κατοικοῦσιν εἰς τὸν περιστερεῶνα. Ὁ πελαργὸς κατοικεῖ εἰς τὴν φωλεάν του ἐπὶ τῆς στέγης καὶ ὑποκάτω ἀπὸ τὴν στέγην ἢ χελιδῶν καὶ ὁ σπουργίτης. Ὁ κορδαλλὸς κατοικεῖ εἰς τοὺς ἀγρούς, ὁ ἰέραξ εἰς τοὺς παλαιοὺς πύργους καὶ ὁ ἀετὸς εἰς τὰ ἐψηλὰ ὄρη. Ἡ νυκτερίς κατοικεῖ εἰς τὰς τρύπας τῶν τοίχων. Ἡ ἀλώπηξ, ὁ ἀκανθόγοιρος καὶ ὁ ἀσπάλαξ κατοικοῦσιν εἰς φωλεάς, μέσα εἰς τὴν γῆν. Αἱ μέλισσαι κατοικοῦσιν εἰς τὴν κυνέλην, τὰ θύραρια εἰς τὸ ὕδωρ, ἡ δορκάς, ὁ λαγὸς καὶ ἡ ἔλαφος εἰς τὰ δάση.

7. Ἡ φωλεά.

Αἱ κατοικίαι τῶν πτηνῶν ὀνομάζονται φωλεαί. Εἰς τὰς φωλεὰς τὰ πτηνὰ γεννῶσι τὰ φῶ των καὶ ἀνατρέφουσι τοὺς νεοσσούς των. Τὰ πτηνὰ κίττουσι μόνα τὰς φωλεὰς των. Οἱ πελαργοὶ καὶ αἱ κίσσαι κίττουσι τὰς φωλεὰς των μὲ φρύγανα. Οἱ σπουργῖται μὲ ἄχυρα, ξηρὰ χόρτα καὶ περὰ. Αἱ χελιδόνες μὲ πηλόν. Οἱ σπῖνοι καὶ αἱ καρδερίναι μὲ τρίχας, περὰ, μαλλία καὶ βρούα.

Τὰς φωλεὰς των τὰ πτηνὰ κίττουσι μὲ πολλὴν τέχνην καὶ κατασκευάζουσι αὐτὰς πολλὴν στερεάς. Οἱ καλαθοποιοὶ δὲν πλέκουσι καλῆτερον τὰ καλάθια οὐδ' οἱ κτίσται κίττουσι στερεώτερον τὰς οἰκίας. Καὶ ἐν τούτοις δὲν ἔχουσι τὰ πονύλακια οὔτε μαχαίριον οὔτε ψαλίδιον οὔτε μυστήριον οὔτε διαβήτην. Τὰ πάντα κατασκευάζουσι μὲ τὸ ῥάμφος των καὶ μὲ τοὺς πόδας των. Κἀμμία φωλεὰ δὲν εἶνε μικροτέρα ἢ μεγαλητέρα, ἀβαθεσιτέρα ἢ βαθυτέρα ἀπὸ ὅ,τι πρέπει. Ἐκάστη αὐτῶν εἶνε ἀκριβῶς τόση, ὅση χρειάζεται εἰς τὸ πτηνόν, διὰ τὰ κατοικήσῃ αὐτὸ καὶ ἡ οἰκογένειά του.

Τὰ πτηνὰ μένουσιν εἰς τὰς φωλεὰς των, ὅπως ἡμεῖς εἰς τὰς οἰκίας μας. Ἐκεῖ, διὰν ἔλθῃ ὁ καιρὸς, γεννῶσι τὰ φῶ των. Ἐπῶ-

ζουσιν αὐτὰ καὶ γίνονται τὰ μικρὰ πουλάκια, οἱ νεοσσοί. Οἱ νεοσσοὶ τὰς πρώτας ἑβδομάδας συνήθως δὲν ἔχουσι περὰ καὶ δὲν δύνανται ἀκόμη νὰ τρέχωσι καὶ νὰ πετῶσι. Τοὺς θερμαίνουσι καὶ τοὺς τρέφουσι οἱ γονεῖς των.

Τινὰ παιδιά ἔρχονται εἰς τὰς φωλεὰς τῶν πτηνῶν καὶ λαμβάνουσι ἀπὸ αὐτὰς τὰ ᾧ καὶ τοὺς νεοσσοὺς. Αὐτὰ τὰ παιδιά εἶνε πολὺν κακά. Τὰ ᾧ καὶ οἱ νεοσσοὶ τίποτε δὲν χρησιμεύουσιν εἰς τὰ παιδιά, ἐνῶ οἱ κακόμοιροι οἱ νεοσσοὶ πολὺν φοβοῦνται καὶ πολὺν βασανίζονται, ὅταν ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὰς μητέρας των. Αὐτὰ τὰ παιδιά ὁ Θεὸς δὲν τὰ ἀγαπᾷ, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ, τὰ ὅποια ἀναβαίνουσι εἰς ὑψηλὰ δένδρα διὰ νὰ ἀφαιρέσωσι ἀπὸ τὰς φωλεὰς τὰ ᾧ καὶ τοὺς νεοσσοὺς τῶν πτηνῶν, πίπιουσι καὶ θραύουσι τοὺς βραχίονας ἢ τοὺς πόδας αὐτῶν. Ἄλλα γίνονται χίλια κομμάτια.

Νὰ μεταβαίνωμεν εἰς τὸ δάσος νὰ βλέπωμεν τὰ πτηνὰ καὶ νὰ ἀκούωμεν τὸ κελάδημά των εἶνε καλόν. Δὲν εἶνε ὅμως καλόν νὰ βλάπτωμεν καὶ νὰ βασανίζωμεν αὐτὰ. Ὁ Θεὸς δὲν θέλει κἀνὲν ἀπὸ τὰ πλάσματά του νὰ βλάπτηται καὶ νὰ βασανίζηται χωρὶς ἀνάγκην.

Β'. ΚΛΟΠΗ ΚΑΙ ΤΙΜΙΟΤΗΣ

8. Ἀλώπηξ ἢ κλέπτρια.

Μίαν φορὰν μία ἀλώπηξ εἶχεν ἀκούσῃ ὅτι εἰς τὴν αὐλὴν ἑνὸς χωρικοῦ ὑπῆρχον τρυφερὰ ὀρνίθια καὶ ἐπεθύμησε νὰ τὰ φάγη. Περιέμενεν εἰς τὴν φωλεάν της ἕως ὅτου ἐνύκτωσε καὶ ἔπειτα ἐξεκίνησε καὶ ἐπῆγε διὰ μιᾶς στενῆς ὁδοῦ τοῦ δάσους εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ χωρικοῦ.

Ἄφου ἔφθασεν ἐκεῖ, σιγά σιγά ἐγύριζε γύρω τριγύρω εἰς τὴν οἰκίαν, εὔρεν ἓνα χαμηλὸν τοῖχον, ἐπήδησεν αὐτὸν καὶ εἰς τὴν στιγμὴν εὐρέθη μέσα εἰς τὴν αὐλὴν.

Ἐκεῖ εἰς μίαν ἄκραν ἦτο ὁ ὀρνιθῶν. Ἡ ἀλώπηξ, ἀφου τὸν εἶδεν, εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν καὶ ἤρχισε νὰ πνίγη ἐν πρὸς ἐν τὰ ὀρνίθια. Τὰ δυστυχῆ δὲν ἠδύνατο νὰ φύγωσιν. Ἦτο νύξ καὶ δὲν ἔβλεπον. Ἡ ἀλώπηξ ἔπνιξεν ἀρκετά. Μόνον ὀλίγα μικρὰ πουλάκια ἐσώθησαν. Τὰ εἶχε κρύψει ὑποκάτω ἀπὸ τὰ πτερά της μία κλωσσα, καὶ δὲν τὰ εἶδεν ἡ ἀλώπηξ. Ἐφοβήθη δὲ νὰ πλησιάσῃ αὐτήν, διότι ἡ δυστυχῆς μήτηρ, ἀπὸ τὸν φόβον νὰ μὴ χάσῃ τὰ τέκνα της, ἐφώναζεν ὅσον ἠδύνατο περισσότερο. Ἐφώναζεν ἐπίσης καὶ ὁ ἀλέκτωρ, ὅστις εἶχε καταφύγει ὑψηλὰ εἰς ἓν ξύλον, ὅπου ἡ ἀλώπηξ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν φθάσῃ.

Ἀπὸ τὰς πολλὰς φωνὰς αὐτῶν ἐξύπνησεν ὁ οἰκοδεσπότης, ἠγέρθη ἀπὸ τὴν κλίνην, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν θύραν τῆς οἰκίας του καὶ ἠνοιξε τὸν ὀρνιθῶνα. Ἄλλὰ δὲν εὔρε τὴν ἀλώπεκα. Ἡ πονηρὰ μόλις ἤκουσε κρότον εἰς τὴν θύραν, ἀμέσως ἐνόησε τί συμβαίνει καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ἐπετάχθη ἔξω μὲ μίαν ὀρνιθα εἰς τὸ στόμα.

Ὁ χωρικός, ὅτε εἶδε τὰ ὀρνίθια πνιγμένα, εἶπε μὲ τὸν νοῦν του· «Βέβαια ἡ ἀλώπηξ, ἡ κλέπτρια, ἔκαμεν αὐτὸ τὸ πολὺ κακόν. Εἶνε πολὺ πονηρὰ, ἀλλὰ νὰ ἴδῃ καὶ αὐτὴ τί ἔχει νὰ πάθῃ! Αὐτὴ θὰ ἔλθῃ πάλιν· διότι θὰ τῆς ἤρσαν βέβαια τὰ τρυφερὰ ὀρνίθια. Ἀπόψε θὰ στήσω μέσα ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ ὀρνιθῶνος εἰς τὸ μέρος, ὅπου εἶνε αἱ ὀρνιθες, μίαν μεγάλην παγίδα, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ, καὶ νὰ ἴδῃ αὐτὴ πῶς κλέπτει τὰς ὀρνιθας».

Ὅπως εἶπεν, οὕτω καὶ ἔκαμεν. Ὅτε δὲ ἐνύκτωσεν, ἦλθε πάλιν ἡ ἀλώπηξ καὶ ἀπὸ τὸν τοῖχον ἐπήδησε πάλιν μέσα εἰς τὴν αὐλὴν. Τότε στέκεται ὀλίγον ἐκεῖ, ἐντείνει τὰ ὦτά της

καὶ ἀκροῶται. Τίποτε δὲν ἀκούεται· πανταχοῦ ἄκρα ἡσυχία. Σιγὰ σιγὰ τότε εἰσέρχεται εἰς τὸν ὀρνιθῶνα καὶ προχωρεῖ πρὸς τὰ ὀλίγα ἐναπομείναντα ὀρνίθια.

Τὰ ὀρνίθια, μόλις ἐνόησαν, ἐφοβήθησαν πολὺ καὶ ἤρχισαν νὰ πεταρῶνται. Ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναζεν ὅσον ἡδύνατο, ἢ κλῶσσα ἐπίσης. Ἄλλ' ἢ ἀλώπηξ δὲν ἐφοβήθη. Ἐπροχώρησε πρὸς αὐτά, ὅτε, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ, πλησιάζει εἰς τὴν παγίδα καὶ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἐγγίζει εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ μόλις τὴν ἤγγισε συνελήφθη. Μαίνεται, κτυπᾷ γύρω τριγύρω μὲ τὴν οὐράν της, προσπαθεῖ νὰ ἐλευθερωθῇ, ἀλλὰ ματαίως· ἢ παγὶς δὲν τὴν ἀφίνει νὰ κινηθῇ καθόλου ἀπὸ τὸν τόπον της. Ἐμενε λοιπὸν ἐκεῖ ἡ κλέπτρια καὶ περιέμενε τὸν θάνατόν της.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἤκουσε τὸν θόρυβον καὶ τὰς φωνάς, τὰς ὁποίας ἔκαμον τὰ ὀρνίθια, καὶ ἔτρεξεν ἀμέσως εἰς τὸν ὀρνιθῶνα. Ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ τί βλέπει! τὴν κλέπτριαν εἰς τὴν παγίδα. Τότε ἀρπάζει καὶ αὐτὸς ἐν χονδρὸν ξύλον, τῆς δίδει μίαν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν ἀφίνει εἰς τὸν τόπον.

— Ἐφαγες τὰ γλυκομάρουλα; φάγε καὶ τὰ πικρομάρουλα.

— Τοῦ κακοῦ τὸ κερὶ ὡς τὸ πρῶτ' κραιεῖ.

9. Κύων ὁ κλέπτης.

Εἰς μίαν οἰκίαν ἔζη μέγας κύων καὶ ἐν μικρὸν κυνάριον. Ὁ κύων ἦτο κακὸς καὶ τὸ κυνάριον ἦτο καλόν.

Μίαν ἡμέραν λέγει ὁ κύων πρὸς τὸ κυνάριον· «Ἄκουσε, φίλε μου, τώρα εἶνε σκότος πολὺ, καὶ ὁ κύριος δὲν μᾶς βλέπει. Ἄς διασκεδάσωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν φορὰν. Γνωρίζω μίαν ὀπήν εἰς τὸν φράκτην τοῦ κήπου μας. Ἐλα νὰ φύγω-

μεν ἀπ' ἐκεῖ καὶ νὰ τρέξωμεν εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τοὺς ξένους κήπους. Ἄν θέλῃς, ὑπάγωμεν καὶ εἰς τὸ γειτονικὸν χωρίον, δὲν εἶνε πολὺ μακρὰν ἀπ' ἐδῶ. Ἐκεῖ ἀρχίζομεν καὶ φωνάζομεν μὲ ὄλην τὴν δύναμίν μας. Οἱ κάτοικοι θὰ νομίσωσιν ὅτι κλέπται εἰσῆλθον εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν, θὰ ἐγερθῶσιν ἀπὸ τὴν κλίνην, θὰ τρέξωσιν ἐπάνω κάτω, καὶ οὕτω διασκεδάζομεν ἡμεῖς μὲ τὸν φόβον καὶ μὲ τὴν παραχῆν αὐτῶν».

Τὸ κυνάριον, χωρὶς ν' ἀποκριθῆ εἰς τὸν κύνα, φεύγει, ἔρχεται εἰς τὴν καλύβην του καὶ πίπτει νὰ κοιμηθῆ. Ὁ κύων τὸ ἀκολουθεῖ, ἔρχεται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν καλύβην καὶ λέγει πρὸς αὐτό· «Διὰ τί τάχα δὲν ἀποκρίνεσαι; Διὰ τί δὲν ἔρχεσαι;» — «Εἶσαι κακός», — λέγει τὸ κυνάριον — «καὶ μὲ κακοὺς δὲν ἔχω ὄρεξιν νὰ κάμω συναναστροφάς». — «Ἐγὼ εἶμαι κακός;», ἀπεκρίθη ὁ κύων. «Καὶ διὰ τί; Μήπως διότι θέλω ὀλίγον νὰ διασκεδάσω;» — «Αὐτὴ εἶνε κακὴ διασκέδασις, νὰ τρομάξῃς καὶ νὰ ἐξυπνᾷς τοὺς ἀνθρώπους», εἶπε τὸ κυνάριον. «Αὐτὴ δὲν εἶνε καλὴ διασκέδασις, νὰ βλάπτῃς τοὺς ἄλλους καὶ νὰ λησμονῆς τὸ καθήκόν σου. Θέλεις νὰ ἐγκαταλείψῃς τὴν οἰκίαν καὶ τὴν αὐλήν, τὰ ὅποια χρεωστεῖς νὰ φυλάττῃς καὶ διὰ τὰ ὅποια σὲ τρέφει ὁ κύριος, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ διασκεδάσῃς! Πρόσεξε νὰ μὴ σὲ ἀφανίσῃ ἀπὸ τὸ ξύλον κάμμειαν φορὰν ὁ κύριός μας».

Ὁ κύων δυσηρεστήθη, ἀλλὰ δὲν ἔδειξε τὴν δυσαρέσκειάν του. Χωρὶς νὰ εἶπῃ τίποτε ἔφυγεν ἀπ' ἐκεῖ, ἐπῆγεν εἰς τὴν καλύβην του καὶ ἔπεσε καὶ ἐκοιμήθη. Ἐκεῖνην τὴν ἑσπέραν δὲν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν φράκτην.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν εἶπε πάλιν εἰς τὸ κυνάριον· Τοῦλάχιστον ἔλα νὰ φάγωμεν ἀπὸ ἓν λουκάνικον». «Εἶνε γεμᾶτος ὁ δρόμος ἀπὸ λουκάνικα;», ἠρώτησε τὸ κυνάριον.

— « Ἄ, ὄχι δά! », ἀπήντησεν ὁ κύων· « Ἄλλ' εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ἀλλαντοποιοῦ εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ πολλὰ λουκάνικα. Θὰ προσέξωμεν πότε δὲν θὰ εἶνε ἐκεῖ ὁ ἀλλαντοποιός, θὰ ἀνοίξωμεν κρυφὰ τὴν θύραν, θὰ εἰσέλθωμεν, θὰ ἀρπάσωμεν ἀπὸ ἐν δύο λουκάνικα ὁ καθείς εἰς τὸ στόμα καὶ ἔπειτα θὰ φύγωμεν! » — « Καὶ ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ ἔτρωγον ἐν λουκάνικον », εἶπε τὸ κυνάριον, « ἀλλὰ νὰ τὸ κλέψω δὲν ἐπιθυμῶ ».

Ἄπὸ τότε ὁ κύων δὲν ὠμίλησε πλέον μὲ τὸ κυνάριον. Ὅ,τι ἤθελε νὰ πράξῃ, τὸ ἔπραττε μόνος του.

Πολλαὶ ἡμέραι παρῆλθον ἀπὸ τότε, ὅτε μίαν ἡμέραν ἀκούεται, ὅτι ὁ κύων ἐφονεύθη. Καὶ δὲν ἦτο ψεῦμα· ἦτο ἀληθές. Ὁ ἄθλιος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετέβαινε εἰς τὸ ἀλλαντοποιεῖον, ἤρπαζε δύο τρία λουκάνικα, χωρὶς νὰ τὸν ἴδωσι, καὶ ἔφευγεν. Ὑστερον ἀπὸ πολὺν καιρὸν ὁ ἀλλαντοποιός τὸν ἐνόησεν. Καὶ μίαν ἡμέραν, ὅτε τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν νὰ ἔρχεται, λαμβάνει ἕνα μέγαν πέλεκυν εἰς τὰς χεῖράς του καὶ κρύπτεται. Μετ' ὀλίγον φθάνει ἐκεῖ καὶ ὁ κύων, παρατηρεῖ δεξιὰ καὶ ἀριστερά, δὲν βλέπει κανένα, ἀρπάζει ἐν λουκάνικον καὶ στρέφεται νὰ φύγῃ. Τότε ὁ ἀλλαντοποιός πηδᾷ ἐκ τῆς κρύπτῃς του, τοῦ δίδει μίαν μὲ τὸν πέλεκυν καὶ τὸν φονεύει.

— Ἐφαγες τὸ μέλι; πὲ καὶ τὸ ἔξειδι.

— Ὅταν κλέφτουνε, μὴν κλέφτης, καὶ διὰν διαλαλοῦνε, μὴ φοβᾷσαι.

10. Ὁ κλαπεὺς ἵππος.

Εἷς χωρικὸς εἶχεν ἕνα ἵππον, ὅστις τὸν ἐβοήθει εἰς ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐργασίας. Χωρὶς αὐτὸν δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ κάμμίαν ἐργασίαν.

Μίαν νύκτα ἦλθεν εἰς κλέπτῃς εἰς τὸν στάβλον τοῦ χω-

(ΤΑΒΙΣ Β΄.)

?

ρικοῦ, ἤνοιξε σιγά σιγά τὴν θύραν, ἔλυσε τὸν ἵππον, τὸν ἵππευσε καὶ ἔφυγεν.

Ὅτε ἐξημέρωσεν, ἐπῆγεν ὁ χωρικός εἰς τὸν στάβλον, διὰ νὰ λάβῃ τὸν ἵππον καὶ τὸν φορτώσῃ τὸ ἄροτρον. Ἄλλὰ δὲν τὸν εὔρεν. Ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἐστενοχωρήθη, διότι χωρὶς αὐτὸν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κάμῃ τὰς ἐργασίας του. Ἄλλὰ τί νὰ κάμῃ! Ἀπεφάσισε νὰ ἀγοράσῃ ἄλλον.

Οἱ ἵπποι ἐπωλοῦντο εἰς μίαν πόλιν, ἣτις ἀπέειχεν ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ χωρικοῦ πέντε ὥρας.

Ὁ χωρικός ἠγέρθη μίαν ἡμέραν πρῶτῳ πρῶτῳ καὶ μετέβη εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην. Ὅτε ἔφθασεν ἐκεῖ, ἐπῆγεν ἀμέσως εἰς τὴν ἀγοράν, ὅπου ἐπωλοῦντο οἱ ἵπποι, καὶ παρετήρει αὐτούς. Ἐνῶ δὲ τοὺς παρετήρει, διακρίνει μεταξὺ τῶν πολλῶν καὶ τὸν ἰδικόν του. Εὐθύς τότε τρέχει, λαμβάνει τὸν ἵππον του ἀπὸ τὸν γαλινὸν καὶ φωνάζει δυνατά: «Αὐτὸς ὁ ἵππος εἶνε ἰδικός μου· μοῦ τὸν ἔκλεψαν πρὸ τριῶν ἡμερῶν!».

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐπῶλει τὸν ἵππον, εἶπεν: «Ὁχι, καλέ μου ἄνθρωπε, αὐτὸς ὁ ἵππος δὲν εἶνε ἰδικός σου. Αὐτὸς εἶνε ἰδικός μου. Ἐγὼ τὸν ἔχω περισσότερον ἀπὸ ἓν ἔτος. Εἶνε δυνατὸν νὰ ἁμοιάζῃ μὲ τὸν ἰδικόν σου, ἀλλ' αὐτὸς δὲν εἶνε ὁ ἰδικός σου».

Τότε ὁ χωρικός τρέχει, κλείει τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ἵππου μὲ τὰς δύο χεῖρας καὶ φωνάζει: — «Ἄν ἔχῃς τὸν ἵππον τοῦτον τόσον καιρόν, ὅπως λέγεις, εἰπέ ἀπὸ ποῖον ὀφθαλμὸν εἶνε τυφλός».

Ὁ ἄνθρωπος εἶχε πράγματι κλέψῃ τὸν ἵππον. Ἄλλ' ἔπρεπε νὰ ἀποκριθῇ καὶ διὰ τοῦτο ἀμέσως εἶπεν: «Ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμόν». — «Δὲν τὸ ἤυρες», εἶπεν ὁ χωρικός: «Ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν δὲν εἶνε τὸ ζῶον τυφλόν. Νὰ ἰδέ!» — «Ἄχ!», ἔκραξεν ὁ κλέπτης, «ἕκαμα λάθος. Ἦθελα νὰ εἶπω ἀπὸ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν».

Τότε ὁ χωρικός ἀπέσυρε τὰς χεῖράς του ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ζώου, ἐστράφη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐκεῖ συνηθροισμένοι, καὶ ἔκραξε· «Τώρα βλέπετε ὅλοι ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶνε κλέπτης καὶ ψεύστης. Ἴδετε! Νά! Ὁ ἵππος δὲν εἶνε διόλου τυφλός».

Οἱ ἄνθρωποι τότε ἐγέλασαν, ἠγανάκτησαν καὶ ἐφώναζαν· «Συλλάβετε! Συλλάβετε τὸν κλέπτην!»· Εἰς τὴν στιγμήν ἔτρεξαν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐξουσίας, τὸν συνέλαβον καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν.

— Ὁ διάβολος πωλεῖ τυρὶ, χωρὶς νὰ ἔχη ῥίδια.

— Νὰ ῥλουτοῦσαν οἱ κλέφταις, ἤθελε πλουτήσουν κ' οἱ ποτικοί.

— Τῶν ἀχρείων ἡ γρορτὴ ὀλίγον καιρὸν κρατεῖ.

11. Τὸ τίμιον παιδίον.

Μίαν φορὰν εἰς ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἦτο εἰς μίαν ξένην πόλιν, καὶ διὰ νὰ διασκεδάσῃ ἐξῆλθεν εἰς περίπατον. Εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν κἀνεὶς δὲν τὸν ἐγνώριζεν. Ἐνῶ ἐβάδιζεν ἀργὰ ἀργὰ καὶ παρετῆρει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰς οἰκίας, τὰς πλατείας καὶ ὄλα, ὅσα ἦσαν εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, τὸν πλησιάζει ἓν μικρὸν παιδίον, πολὺ πτωχικὰ, ἀλλὰ καὶ πολὺ καθαρὰ ἐνδεδυμένον. Τὸ παιδίον μὲ φωνὴν χαμηλὴν καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς παρακαλεῖ τὸν ξένον, ἂν εὐαρεστῆται, νὰ τοῦ δώσῃ μίαν δραχμὴν, διότι ἡ μήτηρ του ἦτο ἀσθενὴς καὶ δὲν εἶχον νὰ ἀγοράσωσιν ἰατρικά.

Ὁ κύριος εἶπεν ὅτι δὲν εἶχεν ἐπάνω του καμμίαν δραχμὴν. «Τίποτε, τίποτε δὲν ἔχετε, κύριε;», ἠρώτησε τὸ πτωχὸν παιδίον. «Ἐχω, ἀλλὰ μόνον λίρας», ἀπεκρίθη ὁ κύριος, «καὶ μία λίρα διὰ σέ εἶνε παραπολύ».

«Ἄχ, καλέ μου κύριε! ἔχομεν μεγάλην ἀνάγκην», εἶπε

τὸ παιδίον. «Δώσατέ μου μίαν λίραν νὰ τὴν ἀλλάξω καὶ νὰ σᾶς φέρω μικρὰ νομίσματα». Ὁ κύριος ἐγέλασε, τοῦ ἔδωκε μίαν λίραν καὶ τοῦ εἶπε· «Νὰ ἔλθης γρήγορα καὶ νὰ μοῦ φέρης τὰ χρήματα!» Ἐνόμιζεν ὅτι τὸ παιδίον δὲν θὰ ἐπέστρεφεν. Θὰ ἐκράτει ὅλην τὴν λίραν καὶ θὰ ἔφευγεν.

Ὁ κύριος ἐπροχώρησεν ὀλίγα βήματα, τὸ δὲ παιδίον δὲν ἐφαίνετο πουθενά. Τότε εἶπε μὲ τὸν νοῦν του· «Βεβαίως τὸ παιδίον τώρα δὲν θὰ ἔλθῃ πλέον». Ἡπατήθη ὁμως, διότι τὸ παιδίον μετ' ὀλίγον ἦλθεν, ἔφερε τὰ χρήματα καὶ ἐζήτησε μόνον μίαν δραχμὴν.

Ὁ κύριος ἐθαύμασε τὴν τιμιότητα τοῦ παιδίου καὶ εἶπε πρὸς αὐτό· «Διατί, μικρέ μου, δὲν ἐπροτίμησας νὰ κρατήσῃς ὅλην τὴν λίραν;» — «Δὲν εἶμαι κλέπτης, κύριε», ἀπεκρίθη τὸ παιδίον· «ἐπίσης καὶ ἡ μήτηρ μου δὲν κλέπτει.

Ἄληθῶς εἴμεθα πολὺ πτωχοί, ἀλλὰ προτιμῶμεν νὰ ἀποθάνωμεν ἐκ τῆς πείνης παρά νὰ κλέψωμεν».

Τότε ὁ κύριος ἔδωκεν ὄλα τὰ μικρὰ χρήματα εἰς τὸ παιδίον καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν μητέρα του νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν εὔρῃ, ὅταν γείνη καλά.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ πτωχὴ ἔγεινε καλά καὶ εὐθὺς ἐπῆγε καὶ εὔρε τὸν καλὸν αὐτὸν κύριον. Οὗτος, ἀφοῦ ἤκουσε τὴν δυστυχίαν της, τὴν ἐλυπήθη καὶ τῆς ἔδωκεν ὀλίγα χρήματα διὰ νὰ ἀγοράζῃ ψωμίον καὶ νὰ μὴ πεινᾷ πλέον. Ἐπειτα ἐζήτησε καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν οἰκίαν του τὸ παιδίον, τοῦ ἐφόρεσε καλῆτερα ἐνδύματα καὶ τὸ ἔστειλε καὶ ἔμαθεν ὀλίγα γράμματα καὶ μίαν τέχνην.

Τὸ παιδίον ἦτο φρόνιμον καὶ φιλόπονον. Ἐμαθεν ὀλίγα γράμματα, ἔμαθε καὶ τὴν τέχνην καλά καὶ ἐκέρδιζεν ἀρκετὰ χρήματα. Ἦτο πολὺ οἰκονόμον καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον ἠδύνατο πλέον νὰ τρέφῃ μόνον τοῦ τὴν γραῖαν μητέρα καὶ τοὺς μικροτέρους τοῦ ἀδελφούς.

12. Αί περισσότεραι.

Δύο μικρά και πολύ ζωηρά παιδιά, ὁ Δημήτριος καὶ ὁ Ἰωάννης, ἦσαν γείτονες. Ὁ Δημήτριος ἦτο πλούσιος καὶ εἶχε πολλὰς καὶ πολὺ ὠραίας περιστεράς, ὁ δὲ Ἰωάννης ἦτο πτωχὸς καὶ εἶχε μόνον ὀλίγας καὶ πολὺ εὐτελεῖς.

Μίαν ἡμέραν ἐν ζεῦγος ἐκ τῶν περιστερῶν τοῦ Δημητρίου ἐπέταξε καὶ ἤλθεν εἰς τὸν περιστερεῶνα τοῦ Ἰωάννου.

Ὁ πτωχὸς Ἰωάννης, ἅμα τὰς εἶδεν, εἶπε μὲ τὸν νοῦν του·

«Πόσον εὐτυχὴς θὰ ἦμην, ἂν εἶχον αὐτὰς τὰς περιστεράς! Ἄχ! πόσον ὠραῖαι εἶνε! Εἶνε κατάλευκοι ὡς ἡ χιών· ἡ δὲ κεφαλὴ καὶ ἡ οὐρά των εἶνε κατάμαυρα, ὡς οἱ ἄνθρωποι. Ἀπὸ ὄλας τὰς περιστεράς τοῦ Δημητρίου αὐταὶ μοῦ ἀρέσκουσι περισσότερον».

Τότε τοῦ ἤλθεν ἡ ἐπιθυμία νὰ τὰς κλείσῃ μέσα εἰς τὸν περιστερεῶνά του καὶ νὰ τὰς κρατήσῃ. «Ἄλλ' ὄχι!», εἶπε, «τοῦτο δὲν ἐπιτρέπεται. Εἶνε ἁμαρτία. Τί! κλέπτης θὰ γείνω; Ποτέ!». Καὶ εἰς τὴν στιγμὴν συλλαμβάνει τὰς περιστεράς καὶ τὰς φέρει εἰς τὸν Δημήτριον.

Ὁ Δημήτριος ἐχάρη πολὺ διὰ τὴν τιμιότητα τοῦ πτωχοῦ παιδιοῦ. Καί, ὅτε ἐγέννησαν αἱ ὠραῖαι αὐταὶ περιστεραὶ, λαμβάνει τὰ ὠὰ των, μεταβαίνει κρυφίως εἰς τὸν περιστερεῶνα τοῦ Ἰωάννου, θέτει αὐτὰ εἰς τὴν φωλεάν μιᾶς εὐτελοῦς φαιᾶς περιστερᾶς, ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐκεῖ τὰ ἰδικὰ της καὶ φεύγει χωρὶς κανεῖς νὰ τὸν ἴδῃ.

Ἡ εὐτελής περιστερὰ τοῦ Ἰωάννου ἐξεκόλαψε τὰ ξένα ὠὰ, ὡς ἂν ἦσαν ἰδικὰ της. Ὅτε δὲ οἱ νεοσσοὶ ἐμεγάλωσαν καὶ ἔκαμαν πτερά, ὁ Ἰωάννης ἐξεπλάγη πολὺ. Εἶδεν ὅτι αἱ περιστεραὶ δὲν ἦσαν φαιαί, ὅπως ἦτο ἡ μήτηρ αὐτῶν, ἀλλὰ λευκαὶ καὶ μαῦραι, ὅπως ἦτο τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ζεῦγος τοῦ

Δημητρίου. Πλήρης χαρᾶς τρέχει ἀμέσως πρὸς τὸν Δημήτριον καὶ ἀναγγέλλει εἰς αὐτὸν τοῦτο.

Ὁ Δημήτριος ἐμειδιάσεν! Ἐπειτα διηγήθη εἰς τὸν Ἰωάννην πῶς κρυφὰ ἤλλαξε τὰ φά διὰ νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς αὐτὸν καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς διηγήσεώς του εἶπε· «Μεῖνε μέχρι τέλους τῆς ζωῆς σου τίμιος καὶ δίκαιος, ἀγαπητέ μου Ἰωάννη. Ὁ Θεὸς πάντοτε εὐλογεῖ ἐκεῖνον, ὅστις εἶνε τίμιος καὶ ὅστις δὲν ἀδικεῖ κἀνένα.

— Ἡ τιμὴ τιμὴ δὲν ἔχει καὶ χαρὰς τὸν ποῦ τὴν ἔχει.

13. Χωρίον καὶ πόλις.

Μίαν φορὰν αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων ἦσαν διεσκορπισμένοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἡ μία μακρὰν τῆς ἄλλης.

Τοῦτο δὲν εὐχαρίστει τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ συγγενὴς ἠθέλε νὰ κατοικῆ πλησίον τοῦ συγγενοῦς του καὶ ὁ φίλος πλησίον τοῦ φίλου του. Ἐκτισαν λοιπὸν τὴν μίαν οἰκίαν πλησίον τῆς ἄλλης καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔγειναν τὰ χωρία καὶ αἱ πόλεις.

Τὰ χωρία δὲν ἔχουσι πολλὰς οἰκίας, ὅπως αἱ πόλεις. Αἱ περισσότεραι οἰκίαι τῶν χωρίων εἶνε κατεσκευασμένα ἐκ ξύλων καὶ πλίνθων. Τινὲς εἶνε πολὺ χαμηλαὶ καὶ πολὺ μικραὶ ἄλλαι ἔχουσι στέγας καλαμίνας. Κεῖνται δὲ πολὺ ἀτάκτως, ἡ μία ἐδῶ καὶ ἡ ἄλλη ἐκεῖ. Αἱ ὁδοὶ εἰς τὰ χωρία εἶνε συνήθως στεναὶ καὶ ὄχι εὐθεῖαι, κατὰ τὴν νύκτα δὲ δὲν φωτίζονται διὰ φανῶν. Εἰς τὰ χωρία ὑπάρχει καὶ ἀπὸ μία μικρὰ ἐκκλησία καὶ ἀπὸ ἓν μικρὸν σχολεῖον. Εἰς τὰ χωρία, ἐκτὸς τῶν ἐορτῶν, σπανίως ἄλλοτε φαίνονται ἄνθρωποι εἰς τὰς ὁδοὺς. Οἱ ἄνθρωποι εὐρίσκονται εἰς τοὺς ἀγρούς των, εἰς τοὺς ἀμπελώνάς των καὶ εἰς τὰς βοσκάς, ὅπου βόσκουσι τὰ ζῶά των μακρὰν τῶν χωρίων.

Τινὰ χωρία κείνται εἰς τὰς πεδιάδας, ἄλλα εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ὄρεων καὶ ἄλλα ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ ὄρη.

Αἱ πόλεις εἶνε πολὺ διάφοροι τῶν χωρίων. Εἰς τὰς πόλεις αἱ περισσότεραι οἰκίαι εἶνε μεγάλαι, ἐκτισμέναι διὰ λίθων καὶ κείνται κατὰ σειράν. Αἱ οἰκίαι τῶν πόλεων εἶνε ὠραιότεραι καὶ μεγαλύτεραι ἀπὸ τὰς οἰκίας τῶν χωρίων. Αἱ ὁδοὶ τῶν πόλεων εἶνε εὐρύτεραι ἀπὸ τὰς ὁδοὺς τῶν χωρίων. Εἶνε εὐθεῖαι, φωτίζονται τὴν νύκτι διὰ φανῶν καὶ φέρουσι διάφορα ὀνόματα, ἵνα διακρίνωμεν αὐτάς.

Εἰς τὰς πόλεις ὑπάρχονσι πρὸς τούτοις πολλὰ καὶ μεγάλα ἐκκλησιάαι, νοσοκομεῖα, σχολεῖα, στρατιῶνες, καὶ εἰς τινὰς καὶ θέατρα. Διὰ τοὺς ξένους, οἱ ὅποιοι ἔρχονται εἰς τὰς πόλεις, ὑπάρχουσι ξενοδοχεῖα, τὰ ὅποια ἔχουσι καὶ ἰδιαίτερα ὀνόματα. Ἐκτὸς τῶν ὁδῶν ὑπάρχουσι καὶ πλατεῖαι. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ὀνομάζονται ἀγοραί, διότι εἰς ὠρισμένας ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος οἱ χωρικοὶ φέρουσι καὶ πωλοῦσιν εἰς αὐτὰς διάφορα πράγματα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τρόφιμα. Εἰς τὰς πλατείας τινῶν πόλεων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν γίνονται διάφοροι πανηγύρεις. Ἐνῶ εἰς τὰ χωρία σπανίως συναντῶμεν ἀνθρώπους, τοῦναντίον εἰς τὰς πόλεις αἱ ὁδοὶ καὶ αἱ πλατεῖαι εἶνε πλήρεις ἀνθρώπων, ἄμαξῶν καὶ φορτηγῶν ζῶων. Ἡ μεγαλύτερα κίνησις συνήθως γίνεται κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀγορᾶς, τῶν ἐσορῶν καὶ τῶν πανηγύρεων. Κατὰ ταύτας οἱ πωληταὶ καὶ ἀγορασταὶ συναθροίζονται τόσον πολλοί, ὥστε πολλάκις δὲν δύναται νὰ διέλθῃ τις δι' αὐτῶν.

Καὶ αἱ ἀσχολίαι τῶν κατοίκων τῶν χωρίων δὲν εἶνε ὅμοιαι μὲ τὰς ἀσχολίας τῶν κατοίκων τῶν πόλεων. Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων καλλιεργοῦσι συνήθως τοὺς ἀγροὺς καὶ τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ τρέφουσι παντὸς εἶδους ζῶα χῆνας, νήσσας, ὄρνιθας, περιστεράς, πρόβατα, αἴγας, βοῦς, χοίρους. Οἱ κάτοικοι τῶν πό-

λεων εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεχνῖται, καλλιτέχναι, στρατιῶται, λόγιοι, ἔμποροι καὶ ὑπαλλήλοι.

Ὅταν εἰς μίαν πόλιν κατοικῶσι πολλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι κατασκευάζουσιν ἐντὸς ἐργοσιασιῶν εἰς μέγα ποσὸν παντὸς εἶδους ὑφάσματα, τάπητας, χάριτην καὶ διάφορα ἄλλα τοιαῦτα πράγματα, ἢ τοιαύτη πόλις ὀνομάζεται βιομηχανικὴ πόλις. Ὅταν εἰς μίαν πόλιν ὑπάρχωσι πολλοὶ ἔμποροι, οἱ ὅποιοι κάμνουσι μέγα ἔμποριον, ἢ τοιαύτη πόλις ὀνομάζεται ἔμπορικὴ πόλις.

Τινὲς πόλεις εὐρίσκονται πλησίον τῆς θαλάσσης. Αὗται αἱ πόλεις ὀνομάζονται παραθαλάσσιαι ἢ παράλια πόλεις. Ἄλλαι εἶνε μακρὰν τῆς θαλάσσης. Αὗται ὀνομάζονται μεσόγειαι πόλεις.

Ὅταν εἰς μίαν πόλιν κατοικῇ ὁ βασιλεὺς τῆς χώρας, ἢ πόλις αὕτη λέγεται πρωτεύουσα.

Γ'. ΣΚΑΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΦΡΟΣΥΝΗ

14. Τὸ βασιλόπαιδον.

Μίαν φορὰν ἐν βασιλόπαιδον ἐξῆλθεν εἰς περίπατον μὲ τὸν διδάσκαλόν του. Εἰς τὸν δρόμον τοὺς ἐχαιρέτισεν εἰς χωρικὸς μὲ εὐγένειαν πολλήν, ἀλλὰ τὸ βασιλόπαιδον δὲν κατεδέχθη νὰ τὸν ἀντιχαιρετίσῃ.

Ὅτε τὸ ἔμαθεν ὁ πατήρ του, ὁ βασιλεὺς, ἐλυπήθη πολὺ καὶ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ μὴ δώσωσιν ἄρτον εἰς τὸ βασιλόπαιδον, ὅταν θὰ φάγῃ, ἀλλὰ μόνον κρέας καὶ ἄλλα φαγητά.

Μετ' ὀλίγον ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ γεύματος. Τὸ βασιλόπαιδον ἦλθεν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐκάθισε νὰ φάγῃ. Τὰ φαγητὰ ἦσαν πολλά, ἀλλ' ἄρτος πουθενὰ δὲν ἐφαίνετο.

Τὸ βασιλόπαιδον ἐζήτησεν ἄρτον, ἀλλ' οἱ ὑπηρέται δὲν τῷ ἔδωκαν.

Καταθυμωμένον τὸ βασιλόπαιδον ἦλθεν εἰς τὸν βασιλέα τὸν πατέρα του καὶ παρεπονέθη. Τότε ὁ πατήρ του εἶπεν εἰς αὐτό· «Ὅταν θέλῃς νὰ τρώγῃς ἄρτον, δὲν πρέπει νὰ περιφρονῆς καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅστις μὲ τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου του καλλιεργεῖ τὸν σῖτον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κατασκευάζεται ὁ ἄρτος».

— *Ὁ, τι κάμῃς θὰ σοῦ κάμουν.*

— *Καθὼς κανοναρχεῖς σοῦ ψάλλουν.*

15. Ἡ ἠχώ.

Μίαν ἄφορὰν ἐν μικρὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο Μιχαήλ, ἀπεμακρύνθη ὀλίγον ἀπὸ τὴν οἰκίαν του. Ἦλθεν εἰς τὸν πλησίον λειμῶνα, ὃ ὁποῖος ἦτο μεταξὺ δύο λόφων ἀρκετὰ ὑψηλῶν καὶ καταφύτων ἀπὸ δένδρα. Ἐκεῖ εὗρεν ἄνθη καὶ πεταλούδας καὶ ἔπαιζε μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν.

Ἐνῶ ἔπαιζε, κατὰ τύχην ἐφώνησεν· «ὦ, ὦπ!». Ἀμέσως καὶ ἀπὸ τὸ πλησίον δάσος ἦλθεν ἡ φωνή· «ὦ, ὦπ!». Ἐκπληκτος τότε ὁ Μιχαήλ ἔκραξε· «Ποῖος εἶνε ἐκεῖ;». Πάλιν ἀκούεται ἀπὸ τὸ δάσος· «Εἶνε ἐκεῖ;».

Ὁ Μιχαήλ ἐνόμισεν, ὅτι θὰ ἦτο κἀνὸν παιδίον κρυμμένον μέσα εἰς τὸ δάσος καὶ τὸν περιγεῖλα. Ἐθύμωσε λοιπὸν πολὺ καὶ φωνάζει δυνατώτερα· «Εἶσαι κακὸν παιδίον». — «Κακὸν παιδίον», ἀκούεται πάλιν ἀπὸ τὸ δάσος.

Τότε ὁ Μιχαήλ δὲν ἐκρατήθη πλέον· ἔτρεξεν εἰς τὸ δάσος μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εὗρῃ τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον τὸν περιεγεῖλα, νὰ τὸ ἐπιπλήξῃ καὶ νὰ τὸ ὑβρίσῃ. Παρετήρησεν ἐδῶ, παρετήρησεν ἐκεῖ, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν εἶδε κἀνένα.

Καταθυμωμένος φεύγει ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἔρχεται εἰς τὴν οἰ-

κίαν του. Ἐκεῖ εὔρε τὸν πατέρα του καὶ παρεπονέθη εἰς αὐτὸν ὅτι ἐν κακὸν παιδίον ἦτο κρυμμένον εἰς τὸ δάσος καὶ τὸν ὕβρισεν. Ὁ πατὴρ ἐνόησε τί συνέβη. «Ἐλα μαζί μου εἰς τὸ δάσος», εἶπε, «νὰ εὔρωμεν τὸ κακὸν αὐτὸ παιδίον».

Ὁ Μιχαήλ μὲ πολλὴν προθυμίαν ἠκολούθησε τὸν πατέρα του, διότι ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἐπέπληττε τὸ κακὸν αὐτὸ παιδίον καὶ θὰ τὸ ἐτιμώρει.

Ὅτε ἔφθασαν ἐκεῖ, ὁ πατὴρ ἔκραξε· «Ποῖος εἶνε ἐκεῖ;»: — «Ποῖος εἶνε ἐκεῖ;», ἀκούεται ἀπὸ τὸ δάσος. «Ὡρα καλὴ, καλὸν παιδίον», ἔκραξε πάλιν ὁ πατὴρ· «Καλὸν παιδίον», ἀκούεται πάλιν ἀπὸ τὸ δάσος.

Τότε ὁ πατὴρ λέγει εἰς τὸν Μιχαήλ· «Εἶδες, παιδίον μου, ποῖον εἶνε αὐτὸ τὸ κακὸν παιδίον, τὸ ὅποῖον ὕβριζει εἰς τὸ δάσος. Εἶσαι σὺ ὁ ἴδιος. Ἄν σὺ ἔλεγες κἀνένα καλὸν λόγον, καλὸν λόγον θὰ ἤκουες. Ὅπως φωνάζει κἀνεῖς, ἀπαράλλακτα τοῦ φωνάζουν. Ὅστις φέρεται μὲ εὐγένειαν πρὸς τοὺς ἄλλους, εὐγένειαν ἔχει καὶ αὐτὸς νὰ περιμένῃ ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ὅστις ὅμως ὕβριζει τοὺς ἄλλους, ἄς μὴ περιμένῃ ἄλλο τι παρὰ ὕβρεις καὶ βλασφημίας ἀπὸ αὐτοῦς».

— Μὴ ᾗσῃς τοῦ πηγαδιοῦ μᾶ, μὴ σοῦ ᾗσῃ καὶ αὐτὸ ᾗ!

— Ἄν θέλῃς καλὰ ν' ἀκοῦς, μάθε καλὰ νὰ λέγῃς.

16. Ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀέρας.

Ὁ ἀέρας θύμωσε	ἔς τὸ χωράφι ἰπίγαινε.
μὲ τὸν ἥλιο ῥάλωσε·	Ὁ ἀέρας ῥάλωσε·
ὁ ἀέρας ἔλεγε·	«—Ὅποιος ἔχει δύναμι
«—Εἶμαι δυνατώτερος!»	παίρνει ἀπὸ τὸν γέροντα
καὶ ὁ ἥλιος ἔλεγε·	τὴ χονδροὴ τὴν κάπα του!».
«—Σὲ περνώ ἔς τὴ δύναμι!».	Φύσησε, ξεφύσησε,
Ἐνας γέρος ἄνθρωπος	ἔσκασε ἔς τὸ φύσημα·
μὲ τὴ μαύρη κάπα του	ἄδικος ὁ κόπος του·

ἔκρῳσε ὁ γέροντας
καὶ διπλᾶ ἑτυλίχτηκε
ἔς τὴ χονδρὴ τὴν κάπα του
καὶ ὁ ἥλιος ἔάλειψε·
»—Ἵποιοις ἔχει δύναμι
παίρνει ἀπὸ τὸν γέροντα
τὴ χονδρὴ τὴν κάπα του!».
Ἐφεξεν ὀλόλαμπρος·

καλωσύνη ἑσκόρπισεν
ἔβγαλεν ὁ γέροντας
τὴ χονδρὴ τὴν κάπα του·
πάλι ξαναλάλησε·
«—Ἰκουσε καὶ μάθε το·
σὲ περὼν ἔς τὴ δύναμι,
γιατὶ πᾶς μὲ τὸ κακὸ
κ' ἐγὼ πάω μὲ τὸ καλό!».

Γ. Δροσίνης

17. Ὁ κῆπος.

Εἰς τὰ χωρία σχεδὸν ἐκάστη οἰκία ἔχει καὶ ἓνα κῆπον· εἰς τὰς πόλεις ὅμως κῆποι εὐρίσκονται μόνον εἰς ὀλίγας οἰκίας.

Ἵ κῆπος εἶνε περικυκλωμένος ἀπὸ ἓνα φράκτιν ἢ τοῖχον. Εἰς τὸν κῆπον καλλιεργοῦσιν ἄνθη, ὀπωρικά καὶ λάχανα. Ἰνθη τοῦ κῆπον εἶνε τὰ τριαντάφυλλα, τὰ γαρύφαλλα, αἱ βιολέται, οἱ νάρκισσοι, οἱ δάκινθοι, τὰ ἴα τὰ εὐώδη, τὰ κρίνα καὶ ἄλλα. Δένδρα, τὰ ὀποῖα καλλιεργοῦνται εἰς τὸν κῆπον, εἶνε αἱ κερασεαί, αἱ μηλέαι, αἱ ῥοαί, αἱ σκαῖ, αἱ ἀπιδέαι, αἱ βερικοκκέαι, αἱ ῥοδακινέαι καὶ ἄλλα. Τὰ δένδρα αὐτὰ ὀνομάζονται ὀπωροφόρα. Τὰ νέα δένδρα δένουσι εἰς πασσάλους, ἵνα γίνωνται ἴσα καὶ μὴ κινῶνται πολὺ ἀπὸ τὸν ἄνεμον. Τὴν ἄνοιξιν πρέπει τὰ δένδρα νὰ κλαδεύωνται καὶ νὰ ἐλευθερόντωνται ἀπὸ τοὺς ξηροὺς κλάδους. Ἐπίσης πρέπει νὰ καταστρέφωνται καὶ αἱ φωλεαὶ τῶν καμπῶν.

Ἵτιαν ὀριμάσωσιν αἱ ὀπῶραι, ἀποσπῶνται ἀπὸ τῶν δένδρων. Τινὲς κόπτονται, ἄλλαι τινάσσονται. ώσαι τινάσσονται, δὲν διατηροῦνται τόσον πολὺν χρόνον, ὅσον ἐκεῖναι, αἱ ὀποῖαι κόπτονται.

Καὶ εἰς τινὰς θάμνους γίνονται ὀπωρικά. Τὰ βατόμορα, τὰ λεπιτοκάρυα καὶ ἄλλα εἶνε ὀπωρικά τῶν θάμνων.

Εἰς τὸν λαχανόκηπον φύονται κρόμμυα, φασόλια, ἀγγούρια, λάχανα, μαρούλια, ραπάνια σέλινα, κολοκύνθια καὶ ἄλλα τοιαῦτα λάχανα.

Εἰς τινὰς κήπους ὑπάρχουσι σκιάδες καὶ οἰκίσκοι. Τὰς σκιάδας τὰς ἔχουσι διὰ τὰ κήθηται οἱ ἄνθρωποι καὶ προφυλάσσονται ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Τοὺς οἰκίσκους διὰ τὰ φυλάττωσιν εἰς αὐτοὺς τὰ σκαλιστήρια, τὰς δικέλλας, τὰ κοφίνια, τοὺς πρίσιαι, τὰ ποτιστήρια καὶ τὰ λοιπὰ ἐργαλεῖα τοῦ κήπου.

Οἱ πλούσιοι ἄνθρωποι δὲν καλλιεργοῦσιν οἱ ἴδιοι τοὺς κήπους των. Πληρόνουσιν ἓνα κηπουρόν, καὶ αὐτὸς τοὺς καλλιεργεῖ.

Εἰς τινὰς κήπους ὑπάρχουσι θερμοκήπια, τὰ ὅποια θερμαίνονται τὸν χειμῶνα. Εἰς αὐτὰ θέτουσι τὰ ἄνθη τὸν χειμῶνα καὶ ἀνθοῦσιν, ὅσον ψῦχος καὶ ἂν εἶνε ἔξω. Τὰ θερμοκήπια ταῦτα ὁμως εἶνε πολὺν δαπανηρά, καὶ διὰ τοῦτο τὰ ἔχουσι μόνον οἱ πολὺν πλούσιοι ἄνθρωποι.

18. Ἡ μέλισσα καὶ τὸ ἔαρ.

Τὸ ἔαρ εἶχεν ἔλθῃ, ἡ χιὼν εἶχεν ἀναλύσῃ καὶ τὰ δένδρα ἤρχισαν νὰ θάλλωσιν. Ὅλα τὰ ἔντομα ἐγείρονται ἐκ τοῦ μακροῦ ὕπνου, τὸν ὁποῖον ἐκοιμῶντο καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα, καὶ χαρούμενα ἐπέτωρ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Τότε ἐξύπνησαν καὶ τὰ μικρὰ μελισσάκια, ἤρχισαν νὰ ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν κυψέλην, ἐκαθάριζον τὰ πτερά των καὶ προσεπάθουν νὰ πετάξωσιν εἰς τὰ ἄνθη τῶν δένδρων καὶ τῶν θάμνων, διὰ τὰ ροφήσωσι μέλι.

Ἦλθον εἰς τὴν μηλέαν καὶ ἠρώτησαν αὐτήν· «Ὡραία μηλέα, δὲν ἔχεις τίποτε καὶ δι' ἡμᾶς τὰ πεινασμένα μελισσάκια; Ὅλον τὸν χειμῶνα δὲν ἐφάγομεν τίποτε τὰ κακόμοιρα καὶ πεινῶμεν πολὺ». Τότε ἡ μηλέα εἶπεν εἰς αὐτά· «Πολὺν λυποῦμαι, ἀλλὰ

τίποτε δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω. Ἔλθατε πολὺ ἔνωρις εἰς ἐμέ. Τὰ ἀνθή μου δὲν ἤρθησαν ἀκόμη, καὶ ἄλλο τίποτε δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω. Ὑπάγετε εἰς τὴν κερασεάν».

Ἐπέταξαν καὶ ἤλθον εἰς τὴν κερασεάν καὶ εἶπον· «Κυλί μας κερασεά, δὲν ἔχεις τίποτε καὶ δι' ἡμᾶς τὰ πεινασμένα;». Ἡ κερασεά ἀπήντησεν· «Ἐλθετε αὔριον, σήμερον ἀκόμη εἶνε ὄλα μου τὰ ἀνθή κλειστά. Ὅταν ἀνοιξῶσι, καλῶς νὰ ὀρίσητε».

Ἐπειτα ἐπέταξαν εἰς τὸ λευκόιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνθήσῃ· ἀλλὰ τὸ λευκόιον οὔτε εὐωδιάζει οὔτε εἶνε γλυκύ. Τὰ μελισσάκια δὲν εὔρον μέλι καὶ ἤθελον νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν κυψέλην αὐτῶν.

Ἐνῶ ἦσαν ἔτοιμα νὰ ἐπιστρέψωσι, παρετήρησαν κάτω ἐκεῖ εἰς τὸν φράκτην ἓν ἀντίλλιον. Ἦτο μία ἀγριοβιολέττα. Ἐστέκειτο ἐκεῖ μόνη της, ἦσυχος, εὐμορφη εὐμορφη καὶ χωρὶς κάμμίαν ὑπερφάνειαν. Ὅλος ὁ τόπος ἐμοσχοβολοῦσεν ἀπὸ τὴν ὠραίαν εὐωδίαν αὐτῆς. Τὰ μελισσάκια εὐθὺς ἐπέταξαν καὶ ἤλθον εἰς αὐτήν. Ἀμέσως ἡ ἀγριοβιολέττα ἤνοιξεν εἰς αὐτὰ τὸ ἀνθος της, τὸ ὁποῖον ἦτο γεμᾶτον ἀπὸ εὐωδίας καὶ γλυκύτητα. Τὰ μελισσάκια ἐρρόφησαν ὅσον ἠδύνατο περισσότερον μέλι καί, ἀφοῦ ἐχόρτασαν καλά, ἔφερον ὀλίγον καὶ εἰς τὴν κυψέλην αὐτῶν.

Δ. ΑΣΠΙΛΑΓΧΝΙΑ ΚΑΙ ΕΥΣΠΙΛΑΓΧΝΙΑ

19. Ἡ πτωχὴ μήτηρ.

Εἰς τινὰ μικρὰν πόλιν κατῴκει ποτὲ μία πολὺ πτωχὴ χήρα, ἥτις εἶχε τέσσαρα παιδιά. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου αὐτῆς ἦτο πολὺ δύσκολον νὰ θρέψῃ τέσσαρα ἀνήλικα παιδιά. Εἰργάζετο μὲν ἀπὸ πρωίας μέχρι βαθείας νυκτός,

ἀλλ' ἐν τούτοις μὲ πολλὴν δυσκολίαν κατώρθωνε νὰ προμηθεύηται τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐνδύματα τῶν παιδίων της. Τὸν χειμῶνα μάλιστα τὰ παιδιά ἔτρεμον ἐκ τοῦ ψύχους, καὶ ἡ δυστυχὴς μήτηρ πολλάκις δὲν εὑρίσκειν ἐργασίαν, ὅπως κερδίῃ τι. Ἴνα δὲ καταπαύῃ τὴν πείναν τῶν τέκνων της, ἠναγκάζετο νὰ πωλῇ τὸ ἐν ἔπιπλον μετὰ τὸ ἄλλο καὶ μὲ τὰ ὀλίγα ταῦτα χρήματα ἠγόραζεν ὀλίγον ἄρτον καὶ ἔτρεφεν αὐτά.

Ἡ δυστυχὴς αὕτη γυνὴ ἀπὸ τὰς πολλὰς φροντίδας καὶ ταλαιπωρίας εἶχε γεινῆ ἀδύνατος καὶ ἀσθενική, καὶ εὑρίσκετο ὡς ἐκ τούτου εἰς μεγάλην στενοχωρίαν καὶ θλίψιν. Κατὰ τὴν φοβερὰν ταύτην πτωχείαν ἠδύνατο μὲν νὰ καταφύγῃ εἰς τινὰ τῶν φιλανθρώπων τῆς πόλεως κατοίκων καὶ νὰ ζητήσῃ ἐλεημοσύνην, ἀλλ' ἦτο πολὺ φιλότιμος καὶ ἐντρέπετο νὰ φανερώσῃ τὰς ἀνάγκας της καὶ νὰ παρακαλέσῃ νὰ τὴν ἐλεήσωσιν.

Μίαν φορὰν ὀλοκλήρον τὴν ἡμέραν δὲν εἶχε φάγῃ τίποτε· τὸ τελευταῖον τεμάχιον τοῦ ἄρτου τὸ εἶχε δώσει εἰς τὰ παιδιά της. Τὴν ἄλλην ἡμέραν, μόλις ἐξημέρωσεν, ἔλαβεν ἐν μανδῆλιον, τὸ ὁποῖον ἐνόμιζεν ὅτι δύναται νὰ στερηθῇ, καὶ ἐπορεύθη ἀδύνατος καὶ ἀσθενής, ὅπως ἦτο, εἰς ἐν ἄρτοποιεῖον. Παρεκάλεσε τὴν γυναῖκα τοῦ ἄρτοποιοῦ νὰ λάβῃ τὸ μανδῆλιον καὶ νὰ τῆς δώσει ἓνα ἄρτον. Αὕτη ὁμως μὲ πολλὴν σκληρότητα τῇ εἶπε· «Πῶς τολμᾶς νὰ ζητήσῃς ἓνα ἄρτον ἀντ' αὐτοῦ τοῦ ῥάκου; Φύγε ἀπ' ἐδῶ!».

Ἡ πτωχὴ γυνὴ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ τέκνα της περίλυπος καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Εἶδε τὰ δυστυχῆ ὠχρὰ καὶ πεινῶντα καὶ ἐλυπήθη κατάκαρδα, ἀνεστέναξεν ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ εἶπεν εἰς αὐτά· «Ἀγαπητά μου παιδιά, σήμερον δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω ψωμίον». Καθ' ὀλοκληρίαν δὲ ἐξηντηλημένα κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀχυρίνου στρώματός της.

Ἡ γυνὴ τοῦ ἄρτοποιοῦ κατόπιν μετενόησε, διότι ἐφέρθη πρὸς τὴν πτωχὴν τόσον σκληρῶς. Δὲν ἠδύνατο νὰ ἡσυχάσῃ μέχρις ὅτου ἦλθεν ὁ σύζυγός της, ὁ ὁποῖος ἀπουσίαζε τότε, καὶ ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὸν τὸ συμβάν. Τὸν παρεκάλεσε νὰ λάβῃ ἕνα ἄρτον, νὰ τρέξῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τὸν δώσῃ. Ὁ σύζυγός της ἦτο πολὺ καλὸς ἄνθρωπος. Ἐλυπήθη πολὺ, διότι δὲν ἦτο ἐκεῖ, ὅτε ἦλθεν ἡ πτωχὴ γυνή, ἐπέπληξε τὴν σύζυγόν του διὰ τὴν ἀσπλαγγνίαν της, ἔλαβεν ἕνα ἄρτον καὶ ἔτρεξεν εὐθὺς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πτωχῆς γυναικός.

Ὅτε ὁ ἄρτοποιὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, εὔρε τὴν πτωχὴν γυναῖκα ἐξηπλωμένην ἐπὶ τοῦ ἀχυρίνου στρώματος μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας καὶ κλειστοὺς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἦτο νεκρά! τὰ παιδιὰ ἐστέκοντο πέριξ τοῦ στρώματος ὠχρά, κάτισγχα καὶ ἔχυνον θερμὰ δάκρυα. Ὁ ἄρτοποιός, ὅτε εἶδε τὴν πτωχὴν νεκράν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς πέριξ τοῦ στρώματος νὰ κλαίωσι γοερῶς, συνεκινήθη βαθύτατα, ἐπαρηγόρησε τὰ παιδιὰ, ἀφῆκεν εἰς αὐτὰ τὸν ἄρτον, τοῖς εἶπεν ὅτι δὲν θὰ τὰ ἐγκαταλίπη καὶ ἔφυγεν. Ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἄρτοποιεῖόν του, διηγήθη εἰς τὴν σύζυγόν του τί συνέβη. Αὐτὴ, ἀφοῦ ἤκουσεν ὅτι ἡ πτωχὴ γυνὴ ἀπέθανεν, ἐλυπήθη πολὺ, ἐπορεύθη ἀμέσως μετὰ τοῦ ἀνδρός της εἰς τὰ παιδιὰ, παρέλαβε ταῦτα εἰς τὴν οἰκίαν της, τὰ ἐκράτησε πλησίον της, τὰ ἀνέθρεψε καὶ τὰ περιποιήθη ὡς ἂν ἦσαν ἰδικά της.

Ἄλλ' ὅ,τι καὶ ἂν ἔκαμνεν εἰς τὰ ὀρφανά, ἀδύνατον ἦτο νὰ λησμονήσῃ τὴν ὥραν ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδίωξε τὴν πτωχὴν γυναῖκα ἀπὸ τοῦ ἄρτοποιεῖόν της. Ἀνεστέναζε δὲ πάντοτε καὶ ἔλεγεν· «Ἴσως δὲν θὰ ἀπέθνησκεν ἡ δυστυχῆς, ἐὰν ἐγὼ ἔδιδον εἰς αὐτὴν ψωμίον, τὸ ὁποῖον ἐζήτησε τότε. Βέβαια ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν μεγάλην της λύπην, διότι δὲν εἶχε νὰ δώσῃ ψωμίον εἰς τὰ τέκνα της. Ἡ δυστυ-

χής! Καὶ ἡ αἰτία τοῦ θανάτου της εἶμαι ἐγὼ ἡ ἄσπλαγγος».

— Οἱ ἕστεροὶ μετανιωμοὶ πενήντα ἴπῃς τὸ σολδί.

— Ὡς ποὺ νὰ γενῆ τοῦ πλουσίου ἡ ὄρεξις, βγαίνει τοῦ φτωχοῦ ἡ ψυχὴ.

— Δὲν πιστεύει ὁ χορτασμένος τὸ κακὸ τοῦ νησικοῦ.

— Τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει.

20. Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδάκι.

Α'.

Μάννα μὲ πέντε ὄρφανὰ ἔς τὸ μεγαλύτερό της
 παιδάκι εἶπε μὴν αὐγί,
 καὶ ἔσταζε ἔς τὴ μαύρη γῆ
 σιγὰ τὸ δάκρυό της·

«Εἰς τὸ σχολεῖό σου πύγαινε, παιδί μου πικραμμένο,
 μὲ καλαθάκι ἀδειανό . . .
 θὰ πᾶς, φτωχό μου ὄρφανό,
 καὶ πάλι πεινασμένο.

«Καὶ τᾶλλα τὰδερφάκια σου ψωμάκι δὲν θὰ ἰδοῦνε.
 Ἄλλοίμονον! ἔχει τιμὴ
 πολὺ μεγάλη τὸ ψωμί
 γιὰ κείνους ποῦ πεινοῦνε».

Μὲ καλαθάκι ἀδειανὸ κι' ὡς τὴν καρδιά θλιμμένο,
 ἐκεῖνο τὸ ἔρημο φτωχὸ
 εἰς τὸ σχολεῖό του μοναχὸ
 ἔτραβοῦσε τὸ καῦμένο.

Ἦερνοῦσε ἀπὸ κάτασπρο μικρὸ ἔρημοκκλήσι.
 Τοῦ ἴφάνκε ὡσὰν φωλιά,
 ὅπου ζεσταίνει τὰ πουλιά,
 χιονιᾶς ὅταν φυσήσῃ.

Ἐὶς τὴν μάννας εἶχεν ἀγκαλιὰ τὴ θύρα ἀνοιγμένη
καὶ μ' ὀλοπρόθυμη σπουδὴ
ἐμπῆκε μέσα τὸ παιδί
μ' ἐλπίδα φοβισμένη.

Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ καλοῦ Σωτῆρός μας ἐστάθη
κ' ὡς νᾶχε ἔμπρός του τὸ Χριστὸ
τοῦ ἔλεγε γονατιστὸ
ἀπ' τῆς ψυχῆς τὰ βάθη.

B'.

ἌΧριστέ, δὲν ἔχομε ψωμί 'ς τὸ σπίτι μας καὶ κλαίγω.
Ἴδὲ 'ς τὸ καλάθακι μου ἂν ψεύματα σοῦ λέγω.
Ἐγὼ εἶμαι καλὸ παιδί, μοῦ εἶπεν ἡ μητέρα,
καὶ δὲν πειράζει νηστικὸ νὰ μείνω καὶ μὴ ἡμέρα.
Μὰ τὰ μικρὰ τὰδέλφια μου κὶ ἡ πειρὸ μικρὴ μας Φρόσω
δὲν εἶνε κρῖμα νὰ πεινοῦν νύχτα καὶ ἡμέρα τόσο ;
Καλὰ· ἐμᾶς μᾶς ἄφησες καὶ δὲν μᾶς συλλογαῖσαι,
ὅμως τὴ Φρόσω δὲν ἔμπορεῖς νὰ πῆς πῶς δὲν λυπαῖσαι.
Νά, σοῦ τὰ εἶπα ὅλα μας τὰ βάσανα, ταῖς λύπαις,
γιὰ νὰ μὴ λέγῃς ὕστερα, γιατί δὲν μοῦ τὰ εἶπες . . .»

Γ'.

Ἐὶς τὴν ἰσχόλασε, ὦ ! τί χαρὰ ! Ὡσάν πουλιὰ πέτοῦσαν
τὰδέλφια του μέσ' 'ς τὴν αὐλὴν
μαζὶ κ' ἡ Φρόσω ἡ καλὴ
καὶ ὡσάν τρελλὰ γελοῦσαν.

Καινούργια ροῦχα καὶ ζεστὰ φοροῦσε τὸ καθένα,
κὶ ὅταν τὸ εἶδαν νὰ φανῇ
χαρᾶς ἀφήσανε φωνὴν
μεγάλην τὰ καῦμένα,

«Ψωμάκι τόρα ἔχομε, μικρό μου πονεμένο,
τοῦ εἶπ' ἡ μάννα του, κι αὐτό,
ὅπου 'ς τὰ χέρια μου κρατῶ,
χρυσάφι γεμισμένο.

»'Απ' ὅλα τόρα ἔχομε· τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω;
'Ξέρεις, χλωμό μου ὀρφανό,
πῶς πλέον δὲν θὰ λὲς πεινῶ;
κ' εἶπ' ὁ μικρός· «Τὸ 'ξέρω . . .»

«Τὸ ξέρεις! Πῶς;» — «Νά, ὁ Χριστὸς μᾶς 'πλούτισε, μπτέρα.
Σχολειό μου 'σὰν ἐπήγαινα 'ς τὸ 'ρημοκκλήσι πέρα,
τοῦ εἶπα τοῦ καλοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃ.
Δὲν σ' τῶπε; — «Ναὶ ὁ Κύριος μᾶς ἔχει ἐλεήσει.
Μ' ἕνα του ὅμως ἄγγελο, γιὰ χάρι ἰδική σου·
γι' αὐτὸ λαμπάδα νὰ τοῦ πᾶς 'ς τὴν ἐκκλησιά θυμίσου».

Τὸ θαῦμ' αὐτὸ πῶς ἔγεινεν; — Ὅταν 'ς τὴν ἐκκλησία
παρακαλοῦσε ὁ μικρός, μυριόπλουτος κυρία
τὸ ἄκουσε σὲ μιὰ γωνιὰ κρυμμένη, καὶ βοήθεια
εἰς τὴν μπτέρα ἔστειλε μὲ πονεμένα στήθια.

Ἄχιλλ. Παράδοχος

21. Τὸ ὀρφανό.

Ἔνα παιδάκι ἐπροχθὲς 'σὰν κρίνο μαραμμένο,
εἰς ἕνα δρόμο σκοτεινό,
• ἐκύτταζε τὸν οὐρανὸ
μὲ ἴματι δακρυσμένο.

Μαῦρα 'φοροῦσε τὸ φτωχό, κ' ἐκεῖνο 'σὰν ἐμένα,
κ' εἶχε τὴν ὄψι θλιθερή·
πῶς ἀγαπῶ ὅποιον φορεῖ
ἐνδύματα θλιμμένα!

Ἐμοσχοβολοῦσε ἀρχοντιά, κί ἄς ἦτον γυμνωμένο.

Ἄκόμα χθές μέσ' ἔς τὴ φωλιά,
ἔς τῆς μάννας του τὴν ἀγκαλιά
ἔπετοῦσε τὸ καῦμένο.

Ἐμίλητο καὶ σκυθρωπὸ τὸ δάκρυ του ἔκρατοῦσε,

κί ἄπλωνε χέρι μ' ἔντροπή·
ὅμως δὲν ἤθελε νὰ πῆ
τὸ μαῦρο πῶς ἔπεινοῦσε.

Ἐ! ὅποιος δὲν ἐπέινασε «πεινώ» ποτὲ δὲν λέγει.

Δὲν τὸν ἀφίνουν οἱ λυγμοί·
κυττάζει μόνον τὸ ψωμί
ἀπὸ μακρὰ καὶ κλαίγει . . .

Ἐ τὴν ἀγκαλιά μου τῶβαλα μὲ πόνο τὸ καῦμένο

καὶ τοῦδωκα πικρὸ φιλί·
ὅμως αὐτὸ τί ὠφελεῖ
ἔς τὸ ἔρημο τὸ ξένο :

Μητέρες, ὅπου ἔχετε παιδιὰ εὐτυχημένα

καὶ καλωσύνη ἔς τὴν καρδιά,
πεινοῦν πολλῶν πτωχῶν παιδιὰ,
καὶ κρυώνουν τὰ καῦμένα.

Ἄχιλλ. Παράδοχος

22. Ὁ σωθεὶς ἐργάτης.

Μίαν φορὰν ἐργάτης τις ἐπορεύετο ἐν καιρῷ χειμῶνος διὰ μέσου τῆς πεδιάδος. Ἐπὶ τῶν ὤμων του ἔφερεν ἐν δέμα.

Ὁ δυστυχὴς ἐκρύονε πολὺ, διότι τὰ ἐνδύματά του ἦσαν λεπτά, τὰ ὑποδήματά του ἐσχισμένα καὶ τὸ ψυχρὸς δριμύτατον. Ἐπέφερε πολὺ ὁ δυστυχὴς.

«Θεέ μου», ανεστέναζε και ἔλεγε, «πουθενά δὲν φαίνεται οὔτε χωρίον οὔτε πόλις οὔτε κάμμία καλύβη! Θὰ παγώσω ὁ δυστυχῆς. Ἄχ, τί θὰ ἀπογείνη ἡ πτωχή μου μήτηρ, τῆς ὁποίας τὸ μόνον στήριγμα εἶμαι ἐγώ! Ποῖος θὰ τὴν διατηρήσῃ! Νὰ ἔξῃ τοῦλάχιστον ὁ πατήρ μου, ὑπομονή! ». Ἦθελε νὰ τρέξῃ, ἀλλὰ τὰ μέλη του ἦσαν παγωμένα ἐκ τοῦ ψύχους. Μετ' ὀλίγον τοῦ ἤλθεν ὕπνος, ἔρριψε τὸ δέμα του ἐπὶ τῆς χιόνας, ἔπεσεν ἐπ' αὐτοῦ και ἀπεκοιμήθη.

Μετ' ὀλίγον ἔτυχε νὰ διέρχεται ἀπὸ ἐκεῖ εἰς ἔφιππος ταχυδρόμος. Τὸν εἶδεν ἐξηπλωμένον και ἀκίνητον και ἐνόμισεν ὅτι ἦτο νεκρός. Τὸν πλησιάζει, τὸν παρατηρεῖ, ἀλλὰ βλέπει ὅτι ἦτο ἀκόμη ζωντανός. «Δόξα σοι ὁ Θεός! », εἶπε και ἀμέσως κτυπᾷ τὸν ἵππον του και τρέχει ὅσον ἠδύνατο ταχύτερον εἰς τὴν πλησίον πόλιν, ἵνα ἀναγγεῖλῃ τὸ γεγονός. Ἄλλ' οἱ κάτοικοι ἦσαν ἀναίσθητοι και ἄσπλαγχνοι. «Τώρα» ἔλεγον, «θὰ τρέξωμεν; Τί νὰ κάμωμεν τώρα; Ἔως ὅτου ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὴν πόλιν και φθάσωμεν ἐκεῖ, αὐτὸς θὰ ἔχῃ ἀποθάνῃ».

Μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἀσπλάγχων ἦτο και εἰς πτωχός, ὅστις ἤκουσε τὸ δυστύχημα τοῦτο και συνεκινήθη βαθύτατα.

Χωρὶς νὰ εἶπῃ λέξιν τρέχει εὐθὺς πρὸς τὸν δυστυχῆ ἑργάτην και μεταφέρει αὐτὸν παγωμένον εἰς τὸ πλησίον χωρίον. Οἱ χωρικοὶ ἀμέσως σπεύδουσι, τὸν τρίβουσι με χιόνα, τὸν θερμαίνουσι και με πολλὴν δυσκολίαν τὸν ἐπαναφέρουσιν εἰς τὴν ζωὴν. Ὁ ἐργάτης ἀνέλαβεν.

Τότε ὁ πτωχὸς ἄνθρωπος τὸν παρέλαβεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἔπου ἐμοίραζε μετ' αὐτοῦ τὸν ὀλίγον ἄρτον, τὸν ὅποιον διὰ τῆς ἐργασίας του ἐκέρδιζεν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ ἐργάτης ἔγεινεν ἐντελῶς καλά. Εὐχαρίστησε τότε τὸν σωτῆρά του, τὸν ἀπεχαιρέτισε και ἔφυγε δοξολογῶν τὸν Θεὸν ὅτι

ευρέθησαν τόσον καλοί ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι τὸν ἔσωσαν καὶ τὸν ἐβοήθησαν.

— Τὸ μυριστικὸ κινδῶνι ἀπὸ κείνου πῶχει δώνει.

23. Ἡ καρδερίνα.

« Ἄχ, πόσον ψυχὸς εἶνε σήμερον! », ἔλεγεν ἡ Καλλιόπη, ὅτε ἐκ τοῦ σχολείου ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ εὐθὺς ἔτρεξεν εἰς τὴν ἐστίαν, ἵνα θερμάνῃ τὰς παγωμένας χεῖράς της. Καὶ ὁ ἀδελφὸς της Ἀγησίλαος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον μὲ κοκκίνην ἐκ τοῦ ψύχους ῥίνα καὶ μὲ κόκκινα ὄτα, καὶ ἔτριβε τὰς χεῖρας, εἰς τὰς ὁποίας ἤσθάνετο μυρμηκίασιν. « Ἡ χιῶν ἐπάγωσεν ἔξω καὶ τρίζει φοβερὰ εἰς ἕκαστον βῆμα », ἔλεγε, « δὲν τολμᾷ κάνεις νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν δρόμον ». Ἐνῶ ἀκόμη ὠμίλει, αἴφνης ἤκουσαν τὰ παιδιά θόρυβον εἰς τὸ παράθυρον· τίχ! τίχ! τίχ! ἠκούετο, ὡς νὰ ἐκτύπα κάνεις τὴν ὑάλον. Τρέχουσι καὶ μὲ ἐκπληξίν των βλέπουσιν ἐν ὠραιότατον πτηνόν, τὸ ὁποῖον εἶχε προσκολληθῆ μὲ τοὺς μικροὺς του πόδας εἰς τὸ ξύλον τοῦ παραθύρου καὶ ἐκτύπα μὲ τὸ ῥάμφος του ἐπὶ τῆς ὑάλου. Ἐτρεμεν ἀπὸ τὸ ψυχὸς τὸ κακόμοιρον καὶ ἔβλεπε μέσα εἰς τὸ δωμάτιον.

« Θεέ μου », ἐφώνησεν ἡ Καλλιόπη, « πόσον κρυώνει τὸ κακόμοιρον! Θὰ τοῦ ἀνοίξω νὰ εἰσέλθῃ ». Καὶ ἤνοιξεν ἀμέσως τὸ παράθυρον. Τὸ πτηνὸν διόλου δὲν ἐφοβήθη. Ἀπὸ τὴν χαρὰν του ἐτερέτιζεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ θερμὸν δωμάτιον, ἐπέταξε δύο τρεῖς φορές ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὡς ἂν ἤθελε πρῶτον νὰ ζεσταθῆ καλῶς, καὶ ἔπειτα ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἔμπροσθεν τῶν παιδιῶν.

« Θὰ πεινᾷ τὸ κακόμοιρον! », ἔκραξαν μὲ μίαν φωνὴν καὶ τὰ δύο παιδιά. Ἡ Καλλιόπη ἔτρεξε καὶ ἔφερεν ἀμέσως ἐκ τοῦ ἔρμαρίου ἄρτον, ἔτριψεν αὐτὸν εἰς λεπτότατα ψιχία καὶ

τὰ ἔδωκεν εἰς τὸ πτηνὸν νὰ φάγη. Ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν κατέφαγεν ὅλα τὰ ψιχία, ὅσα τοῦ ἔδωκαν, διότι ἦτο πολὺ πεινασμένον. Ἀφοῦ ἔφαγεν, ἐκτένισε μὲ τὸ ράμφος τὰ ὠραῖα τοῦ πτερὰ καὶ ἐκάθισεν ἡσυχον.

Τὰ παιδιά εἶχον περικυκλώσῃ τὸ μικρὸν πτηνὸν καὶ τὸ ἔβλεπον μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ περιέργειαν. Τὸ δυστυχές, ἀφοῦ ἐθερμάνθη καὶ ἔφαγε καλά, ἔγεινε ζωηρόν. Ἡτένιζεν αὐτὰ μὲ ζωηροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐτερέτιζεν εὐχάριστα. «Τί πτηνὸν νὰ εἶνε;», ἠρώτησεν ἡ Καλλιόπη. — «Εἶνε καρδερίνα», ἀπήντησεν ὁ Ἀγησίλαος. «Δὲν βλέπετε τὸ κόκκινον στίγμα ἄνωθεν τοῦ ράμφους καὶ τὰ κίτρινα πτερὰ εἰς τὰς πτέρυγας; Κελαδεῖ πολὺ ὠραῖα. Νὰ τὸ βάλωμεν εἰς τὸ κλωβίον καὶ νὰ τὸ κρεμάσωμεν εἰς τὸ παράθυρον».

Ὅπως εἶπον, οὕτω καὶ ἔκαμαν. Ἐφεραν ἓν κλωβίον, ἔθεσαν ἐντὸς αὐτοῦ δύο δοχεῖα, τὸν ἓν διὰ τὴν τροφήν καὶ τὸ ἄλλο διὰ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔβαλαν μέσα τὸ πτηνόν. Ἀφῆκαν ὅμως τὴν θυρίδα ἀνοικτὴν, ἵνα εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται, ὅταν θέλῃ.

Ἡ καρδερίνα ἐφαίνετο εὐχαριστημένη ἐντὸς τοῦ κλωβίου. Ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον ἐξημερώθη τόσο, ὥστε ἅμα τὰ παιδιά τὴν ἐφώναζον, ἐπέτα καὶ ἤρχετο καὶ ἐκάθητο ἀφόβως εἰς τὰ δάκτυλά των, ἀνέβαινεν εἰς τὴν κεφαλὴν των, ἐκάθητο εἰς τοὺς ὤμους των καὶ ἐλάμβανεν ἀπὸ τὸ στόμα των μὲ τὸ ράμφος τῆς ψιχία ἢ μικρὰ τεμάχια ζακχάρεως, τὰ ὅποια τῆς ἔδιδον. Τὰ χαριτωμένα ταῦτα παιγνίδια τῆς καρδερίνας εὐχαρίστουν πολὺ τὰ μικρὰ παιδιά καὶ διεσκέδαζον ὄχι ὀλίγον μὲ αὐτήν.

Ὅτε ἐπανῆλθεν ἡ ὠραία ἀνοιξὶς καὶ τὰ δένδρα ἐπρασίνισαν, εἶπεν ἡ μήτηρ εἰς τὰ τέκνα τῆς «Ἀκούσατε, τέκνα μου· τώρα θὰ εὐχαριστεῖτο ἡ καρδερίνα σας περισσότερο ἔξω ἢ μέσα εἰς τὸ δωμάτιον. Ἀπολύσατέ την, διότι ἡμπορεῖ

νά αποθάνη εἰς τὸ κλωβίον καὶ τότε θὰ εἶνε κρῖμα!». Ὁ Ἄγησίλαος καὶ ἡ Καλλιόπη πολὺ ἐδυσκολεύοντο νὰ ἀποχωρισθῶσιν ἀπὸ τὸ πτηνὸν των. Ἐπειδὴ ὅμως πολὺ τὸ ἠγάπων καὶ δὲν ἐπεθύμουν νὰ τὸ βασανίζωσιν εἰς τὸ κλωβίον κλεισμένον, ἀφοῦ ἔξω θὰ εὔρισκε μεγαλύτεραν εὐχαρίστησιν, ἐφώνησαν· «Καρδερίνα! καρδερίνα!». Τὸ μικρὸν πτηνὸν ἦλθεν ἀμέσως καὶ ἐκάθισεν εἰς τὰ δάκτυλα τῆς Καλλιόπης. Τότε τὸ ἐπῆραν τὰ παιδιὰ καὶ ἔτρεξαν ἔξω εἰς τὸν δρόμον. Ἡ καρδερίνα ἔβλεπε τριγύρω μὲ μεγάλην ἔκπληξιν, ἐκτύπα τὰ πτεράκιά της καὶ ἐκελάδει. Τέλος ἐπέταξε. «Χαῖρε, καρδερίνα! χαῖρε!», ἔκραξαν τὰ παιδιὰ περίλυπα καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν.

Μετ' ὀλίγον χωρὶς νὰ τὸ περιμένωσιν, ἡ καρδερίνα ἐπιστρέφει καὶ κάθηται ἐπάνω εἰς τὸν ὄμων τῆς Καλλιόπης· ἐτερέτιζε δυνατὰ καὶ ἐφαίνετο ὡς ἂν ἤθελε νὰ εἶπη· «Περισσότερον μοῦ ἀρέσκει πλησίον σας παρὰ ἔξω!».

Ἡ χαρὰ τῶν παιδιῶν ἦτο πολὺ μεγάλη. Γελῶντα καὶ φωνάζοντα ἔφεραν τὴν καρδερίναν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ διὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσωσιν ἔδωκαν εἰς αὐτὴν ἓν μέγα τεμάχιον ζακχάρως. Τότε ἡ μήτηρ εἶπε πρὸς αὐτά· «Τὸ καλὸν πτηνὸν σὰς ἀγαπᾷ ἀπὸ εὐγνωμοσύνην, διότι ἐδείχθητε εὐσπλαγχνα πρὸς αὐτό. Γνωρίζει καλῶς ὅτι θὰ ἐπάγωνεν ἢ θὰ ἀπέθνησκε τῆς πείνης ἔξω, ἂν δὲν ἠθέλετε ἀνοίξῃ τὸ παράθυρον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ σὰς εὐγνωμονεῖ».

24. Ἀποχαιρετισμὸς.

Ἐξ ἀπ' τὸ κλουβί σου πέταξε, πουλί,
τὸ παλιὸ κλαδί σου πάλι σὲ καλεῖ.
Καὶ ἡ γῆ ἔντυμένη χλόης φορεσιά
πάλι σὲ προσμένει ἔξω ἔς τὴν δροσιά.

Πέταξε πουλάκι, πειὰ δὲν σὲ κρατῶ·
 μ' ἓνα μου φιλάκι σ' ἀποχαιρετῶ.
 Ἀλευθεριᾶς ἀγέρι σὲ γλυκοφιλεῖ,
 τὸ πιστό σου ταῖρι ἔξω σὲ καλεῖ.

Σὲ ζητ' ἡ μαμά σου πέρα 'ς τὸ κλαδί.
 τὴν ἐλευθεριά σου γλυκοκελαδεῖ.
 Μὲ χαρὰ ἀνοίγεις τὰ φτερά, τρελλό.
 μακρὰ θὰ φύγης, χαῖρε· 'ς τὸ καλό!

I. K. Πολέμης

25. Λύκος καὶ κουνάβιον.

Μίαν ἡμέραν ἐν κουνάβιον, ἐνῶ ἐπήδα ἀπὸ ἐν κλαδίον εἰς ἄλλο, ἐγγλίστηρσε καὶ ἔπεσεν ἐπάνω εἰς ἓνα λύκον, ὅστις ἐκοιμᾶτο ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα. Ὁ λύκος ἐξύπνησε, τὸ ἤρπασε καὶ ἤθελε νὰ τὸ φάγη.

Τὸ κουνάβιον τὸν παρεκάλει νὰ μὴ τὸ φάγη καὶ νὰ τὸ ἀπολύση. «Καλά», λέγει ὁ λύκος, «σὲ ἀπολύω, ἀλλὰ μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ μοῦ εἴπης, διατί σεῖς τὰ κουνάβια εἰσθε πάντοτε χαρούμενα καὶ ἐγὼ ποτὲ δὲν ἠμπορῶ νὰ εἶμαι χαρούμενος. Διατί σεῖς παίζετε καὶ χοροπηδᾶτε πάντοτε καὶ ἐγὼ ἔχω μίαν παντοτεινὴν πληξίν!». Τότε τὸ κουνάβιον ἀπεκρίθη· «Σὲ φοβοῦμαι, δὲν ἔχω τὸ θάρρος νὰ σοῦ ὀμιλήσω. Ἄφησέ με νὰ σκαλώσω πρῶτον εἰς ἐν κλωνάριον καὶ ἔπειτα σοῦ λέγω».

Ὁ λύκος τὸ ἀφῆκε. Τὸ κουνάβιον ἐσκάλωσεν εἰς τὸ δένδρον καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπάνω τοῦ εἶπεν· «Ἔχεις παντοτεινὴν πληξίν, διότι εἶσαι κακὸς καὶ ἄσπλαγχνος, καὶ ἡ ἄσπλαγχνία ξηραίνει τὴν καρδίαν. Ὅστις εἶνε ἄσπλαγχνος, ὅπως εἶσαι σύ, ποτὲ δὲν ἠμπορεῖ νὰ αισθανθῆ χαράν. Ὅστις

τίποτε ἄλλο δὲν κάμνει εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον παρὰ νὰ μελετᾷ
τὸ κακὸν τῶν ἄλλων καὶ νὰ βλάβῃ τοὺς ἄλλους, ὅπως
κάμνεις σύ, εἶνε δυνατὸν νὰ χαρῆ κάμμίαν φορὰν ; Ἡμεῖς
τὸ ἐναντίον· εἴμεθα χαρούμενα, διότι ἔχομεν καλὴν καρδίαν
καὶ ποτὲ οὔτε θέλομεν οὔτε κάμνομεν κακὸν εἰς κἀνένα».

— Τί τὰ θέλεις τὰ κατὰ χωρὶς τῆς καλῆς καρδίας ;

26. Τὸ φεγγάρι.

Ἵν βλέπω τὴ μορφὴ σου,
φεγγάρι μου χλωμό,
τὴ χάρι τὴ δική σου
κ' ἐγὼ ἐπιθυμῶ.

Τὴ ἔντροπαλί σου νάχω
ἤθελα εὐμορφιά,
νὰ περπατῶ μονάχο
μ' ἀστέρια συντροφιά.

Νὰ φαίνομαι τὸ βράδυ,
νὰ σβύνω τὸ πρωί,
νὰ βροῖσκω ἔς τὸ σκοτάδι
δροσοῦλα καὶ πνοή.

Νᾶμαι χρυσὸ φανάρι
ἔς τὸν μαῦρον οὐρανὸ
καὶ τοῦ βοσκοῦ λυχνάρι
ἐπάνω ἔς τὸ βουνό.

Παρηγοριά νὰ χύνω
ἔς ἐκεῖνον ἑποῦ πονεῖ,
καὶ σύντροφος νὰ γείνω
ἔς ἐκεῖνον ἑπ' ἀγρυπνεῖ.

Νὰ φέγγω ἔς τὸ κρεββάτι
 ποῦ μένει σκοτεινό,
 καὶ τοῦ φτωχοῦ τὸ ῥμάτι
 γλυκὰ νὰ τὸ σφαλνῶ.

Αὐτά, γλυκὸ φεγγάρι,
 αὐτὰ ἐπιθυμῶ,
 μὰ ἔχεις σὺ τὴ χάρι,
 φεγγάρι μου χλωμό.

Ἄγγ. Βλάχος

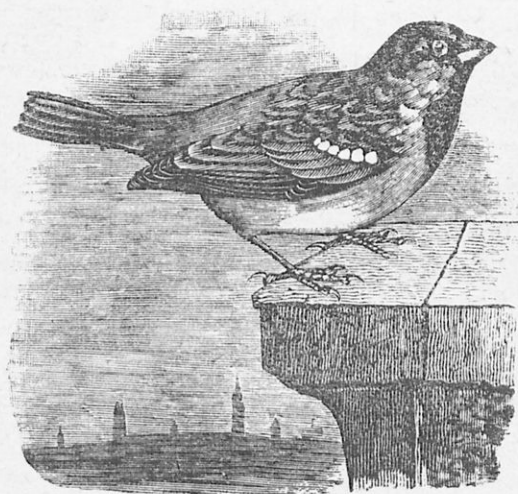
27. Τὸ στρουθίον.

Τὸ στρουθίον λέγεται καὶ σπουργίτης. Τὸ στρουθίον εἶνε ὀδι-
 κὸν πτηνὸν συγγενεῦδον μὲ τὴν ἀκανθυλλίδα (τὴν καρδερίαν),
 τὸν σπίνον, τὴν χελιδόνα, τὸν κορυδαλλὸν καὶ τὰ ἄλλα ὀδικὰ
 πτηνά. Τὸ σῶμα αὐτοῦ εἶνε πολὺ μικρὸν, ἀρκετὰ χονδρὸν καὶ
 ἀρκετὰ ἄσχημον. Ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἶνε παχεῖα, τὸ δάμφος
 βραχύ, ἰσχυρὸν, παχὺ καὶ εἰς τὴν ἄκρην δξύ. Αἱ πτέρυγες βρα-
 χεῖαι, ἢ οὐρὰ βραχεῖα καὶ συνήθως διχασμένη. Οἱ πόδες βραχεῖς
 καὶ ἰσχυροί, οἱ δάκτυλοι μικροί, οἱ ὄνυχες μεγάλοι καὶ κυρτοί,
 τὸ πτέρωμα στακτερὸν μὲ ὀλίγας μαῦρας γραμμάς, καὶ μὲ ὀλίγας
 κίτρινωπὰς καὶ λευκὰς κατὰ τὰς πτέρυγας. Ὁ λαιμὸς μαῦρος καὶ
 ἡ κοιλία ὑπόλευκος.

Τὸ στρουθίον εὐρίσκειται εἰς πολλὰ μέρη τῆς γῆς. Διαιτᾶται εἰς
 τὰς πόλεις, εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· πάντοτε εἰς μέρη,
 ὅπου δύναται εὐκόλως νὰ εὐρίσκη τροφήν. Κτίζει φωλεὰς ἀτέ-
 χρους ἐντὸς τῶν θάμνων, ἐπὶ τῶν δένδρων, εἰς τὰ χάσματα τῶν
 παλαιῶν οἰκοδομημάτων, εἰς τὰς ὄπας τῶν παλαιῶν δένδρων.
 Ἄλλοτε πάλιν κτίζει αὐτὰς πλησίον τῶν φωλεῶν τῶν χελιδό-

νων, κάτωθεν τῶν φωλεῶν τῶν πελαργῶν, ὑπὸ τὰ παράθυρα, ὑπὸ τὰς στέγας καὶ εἰς τοὺς τοίχους τῶν οἰκιῶν. Τίθει δύο ἢ τρεῖς φορές τὸ ἔτος ἀπὸ πέντε ἕως ὀκτὼ ἢ ἑκάστην φοράν. Ἐπιδράζει καὶ νεοιτοποιεῖ τὸ πολὺν τρεῖς φορές τὸ ἔτος.

Τὸ στρουθίον τρώγει κάμπας, σκώληκας, μύϊας, κώνωπας, κανθάρους, ἀκρίδας, σφήκας καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα ἔντομα, κριθήν, βρόμην, βρίζαν, κεράσια, βερίκοκκα, δαμάσκηνα, σιτηρὰ

Στρουθίον.

καὶ καρπούς. Τὴν τροφήν του τὴν ζητεῖ εἰς τὰς ἀλάς, εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τοὺς κήπους καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Τὸν χειμῶνα, ὅτε τίποτε ἐξ αὐτῶν δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ εἰς τοὺς κήπους, τρώγει κόκκους, τοὺς ὁποίους ζητεῖ καὶ εὐρίσκει ἐντὸς τῆς κόπρου τῶν ζώων ἢ κατὰ γῆς ἔρριμμένους. Κυλιεῖται εὐχαρίστως εἰς τὸ χῶμα καὶ λούεται εἰς τὸ ὕδωρ.

Τὸ στρουθίον δὲν εἶνε ἐλαφρὸν εἰς τὰς κινήσεις του οὐδὲ πετᾷ μὲ πολλὴν εὐκολίαν καὶ συνεχῶς ἐπὶ πολλὸν χρόνον κινεῖται βαρέως.

καὶ πετᾶ μὲ πολλὴν δυσκολίαν καὶ μόνον ὀλίγον, ἔπειτα κἀθη-
ται. Τίποτε δὲν γνωρίζει νὰ κάμνη· οὔτε καλὰς φωλεὰς ἤξεύρει νὰ
κάμνη οὔτε νὰ κελαδῆ γνωρίζει· φωνάζει μόνον πίπ! πίπ!
τσιρπ! τσιρπ! καὶ τίποτε ἄλλο.

Τίποτε δὲν φροντίζει νὰ μάθῃ· γνωρίζει ἐπάνω κάτω ὅλην τὴν
ἡμέραν, τρώγει καὶ πίνει καὶ τίποτε ἄλλο δὲν κάμνει. Εἶνε λαί-
μαργον καὶ ἀφιλότιμον ὄχι ὀλίγον. Ἔρχεται χωρὶς κανεὶς νὰ τὸ
προσκαλέσῃ ἐκεῖ, ὅπου ὄριπται τροφή διὰ τὰς ὄρνιθας, καὶ τρώγει
καὶ αὐτό. Ἔρχεται χωρὶς κανεὶς νὰ τὸ προσκαλέσῃ ἐκεῖ, ὅπου τρώ-
γει ὁ ἵππος, καὶ τρώγει καὶ αὐτό. Τὸ διώκουσιν αἱ ὑπηρέτριαί καὶ
οἱ ἵπποκόμοι, καὶ αὐτὸ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον ἔρχεται πάλιν.

Ἐπίοτε εἶνε τόσον ἄθλιον, ὥστε οὔτε φωλεὰν δὲν κάμνει, διὰ
νὰ θέσῃ τὰ τέκνα του καὶ διὰ νὰ διέλθῃ τὸν χειμῶνα· εὐρίσκει
ἐρήμους τὰς φωλεὰς τῶν χελιδόνων, ὅταν φεύγῃ τὸν χειμῶνα,
καὶ μένει ἐκεῖ. Ἔρχονται αἱ χελιδόνες κατὰ τὸ ἔαρ, τὸ ἐκδιώκου-
σιν ἀπὸ τὰς φωλεὰς των, καὶ αὐτὸ δὲν φεύγει. Εἶνε πολὺ φίλερι
καὶ ἀρχετὰ κακόν· τὰ ἄλλα στρουθία, τὰ ὁμοιά του, δίολον δὲν
τὰ ἀγαπᾷ. Τὰ στρουθία φιλονικοῦσι πάντοτε ἀναμειαξύ των καὶ
δάκνονται. Ἐπίοτε δάκνονται τόσον δυνατὰ, ὥστε ἀπὸ τὸν πόνον
τὸν πολὺν ἐκβᾶλλουσι γοερωτάτας φωνάς, αἵτινες ἀκούονται ἀπὸ
πολὺ μακρὸν.

Νοῦν τὸ στρουθίον ἔχει πολὺν. Γνωρίζει ὅλους τοὺς κινδύνους
καὶ προφυλάσσεται πάντοτε. Σχεδὸν κανεὶς δὲν δύναται νὰ τὸ
βλάβῃ· ἐννοεῖ ἀμέσως τὸν κίνδυνον καὶ εἰς τὴν σιγμὴν φεύγει.
Διὰ νὰ μὴ τὸ βλάβῃσι τὰ μεγάλα ἀρπακτικὰ πτηνὰ, ὑπάγει
καὶ κἀθηται καὶ ἐπίοτε κίττει καὶ τὴν φωλεάν του εἰς τὰ λεπτό-
τατα κλωνάρια τῶν δένδρων, ὅπου κανὲν πτηνὸν μέγα δὲν δύνα-
ται νὰ σταθῆ.

Τὰ στρουθία, ἐπειδὴ τρώγουσι σίτον, κριθήν, βρόμην, κερᾶσια,

βερίκοκκα καὶ τὰ τοιαῦτα, κάμνουσι μεγάλην φθορὰν εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ εἰς τοὺς κήπους, καὶ διὰ τοῦτο ὁ κόσμος τὰ νομίζει ζῶα ἐπιβλαβῆ. Ἄλλ' ὅσην βλάβην καὶ ἂν κάμνωσιν, ἡ ὠφέλειά των εἶνε πολὺν μεγαλητέρα. Τρώγουσιν ἀναριθμητὰ πλήρη καμπῶν καὶ κανθάρων καὶ ἀκρίδων καὶ τῶν τοιούτων ἐπιτόμων, τὰ ὁποῖα ἀφανίζουσι καὶ φύλλα καὶ ἄνθη καὶ καρποὺς καὶ καταξηραίνουσι τὰ δένδρα. Ἄν δὲν ἦσαν τὰ σιρουβία καὶ τὰ λοιπὰ πιηρά, τὰ ὁποῖα τρέφονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπὸ τὰ ἔντομα καὶ ἀπὸ τὰς κάμπας αὐτῶν, θὰ ἠφανίζοντο τὰ δένδρα, τὰ λάχανα, τὰ σιτηρὰ καὶ ὅλα τὰ φυτὰ. Ἡ γῆ θὰ ἦτο ξηρὰ καὶ θὰ ἔβλεπε κἀνεὶς εἰς ὅλα τὰ μέρη μόνον χῶμα καὶ πέτρας. Οὔτε κῆποι θὰ ἦνθουν οὔτε λειμῶνες θὰ ἔθαλλον οὔτε ἄνθη θὰ ἐφαίνοντο οὔτε σιτηρὰ θὰ ἐφόροντο οὔτε καρποὶ θὰ ὑπῆρχον.

Ε΄. ΦΡΟΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΦΡΟΣΥΝΗ

28. Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος.

Μίαν φοράν εἶχον συνέλθη εἰς ἓν μέρος ὅλα τὰ ζῶα καὶ διεσκέδαζον. Ἄλλα ἔτρωγον, ἄλλα ἔπινον, ἄλλα ἐτραγώδουν, ἄλλα ἐχόρευον καὶ ὅλα ἐγέλων καὶ ἔχαιρον πολὺ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐκεῖ παράμερα εἰς μίαν γωνίαν ἤρχισε νὰ χορεύη καὶ ὁ πίθηκος. Κατ' ἀρχὰς κἀνὲν ζῶον δὲν εἶχε προσέξῃ εἰς αὐτόν. Δὲν ἐγνώριζον ὅτι ὁ πίθηκος ἤξευρε νὰ χορεύη ἐξαίρετα. Μετ' ὀλίγον ὁμως, ὅτε εἶδον ὅτι ὁ πίθηκος χορεύει λαμπρὰ καὶ ὄχι ὅπως τὰ ἄλλα ζῶα, συνηθροίσθησαν ὅλα ἐκεῖ καὶ ἐθαύμαζον αὐτόν. Ὁ πίθηκος, ὅσον ἔβλεπεν ὅτι τὸν ἐθαύμαζον, τόσον ἐχόρευε καλλήτερα. Τέλος ἐτελείωσεν ὁ χορὸς, καὶ τὰ ζῶα, ἐπειδὴ εἶχον πολὺ εὐχάρισθηθῆ, τὸν ἔκαμαν βασιλέα των.

Ἡ ἀλώπηξ τοῦτο δὲν τὸ ὑπέφερον. Ἐνόμιζεν ὅτι αὐτὴ ἔπρεπε νὰ εἶνε βασιλεὺς τῶν ζώων. Καὶ μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἐβάδιζεν εἰς τὸ δάσος, εἶδε μίαν παγίδα καὶ ἀρκετὸν κρέας εἰς αὐτήν. Τότε τρέχει ἀμέσως εἰς τὸν πίθηκον καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· «Μεγαλειότατε, εἰς ἓν μέρος εὗρον ἓνα μέγαν θησαυρόν, τὸν ὅποσον κάνεις ἄλλος δὲν εἶνε ἄξιος νὰ ἔχη παρὰ σὺ, ὁ βασιλεὺς ἡμῶν. Ἄν τὸν θέλῃς, ἔλα νὰ τὸν λάβῃς. Ἐγὼ σὲ ὀδηγῶ».

Ὁ πίθηκος ἐπίστευσεν. Ἠκολούθησεν ἀμέσως τὴν ἀλώπεκα καὶ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον ἔφθασαν εἰς τὴν παγίδα.

Ὁ πίθηκος, ὅτε εἶδε τὸ κρέας, χωρὶς καθόλου νὰ συλλογισθῆ, ὠρμησε νὰ ἀρπάσῃ αὐτό. Ἀλλὰ μόλις τὸ ἤγγισε, συνελήφθη εἰς τὴν παγίδα καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν πλέον νὰ φύγῃ. Ἠρχισε λοιπὸν νὰ κατηγορῆ καὶ νὰ ὑβρίζῃ τὴν ἀλώπεκα. «Τί κατηγορεῖς καὶ ὑβρίζεις ἐμέ;», εἶπεν ἡ ἀλώπηξ, «καὶ δὲν κατηγορεῖς τὸν ἑαυτόν σου; Ποῖος σοῦ εἶπε νὰ εἶσαι τόσο ἀσυλλόγιστος; Σὺ, ἅμα εἶδες τὸ κρέας, εὐθὺς ὠρμησες κατ' ἐπάνω του χωρὶς καθόλου νὰ σκεφθῆς· ἐνῶ κάνεις φρόνιμος δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ πράξῃ τι χωρὶς πρότερον νὰ συλλογισθῆ. Τώρα καλὰ εἶσαι εἰς τὴν παγίδα. Μείνε αὐτοῦ, διότι αὐτὴ ἡ θέσις πρέπει εἰς τοὺς ἀνοήτους».

Αἰδώπειος μῦθος

— *Μάτια λαίμοργα, ψυχὴ χαμένη.*

29. Αἴλουρος καὶ ὄρνιθες.

Εἰς μίαν ἑπαυλιν ἠσθένησαν μίαν φοράν αἱ ὄρνιθες. Τοῦτο κατὰ τύχην τὸ ἔμαθεν εἰς αἴλουρος καὶ ἠσθάνθη μεγάλην ὄρεξιν νὰ φάγῃ αὐτάς. Ἐνόμισε δὲ ὅτι μὲ πονηρίαν ἠδύνατο εὐκόλως νὰ κατορθώσῃ ὅ,τι ἐπεθύμει. Ἐτρεξε λοιπὸν εὐθὺς εἰς τὴν φωλεάν του, ἐνεδύθη ὡς ἰατρός, ἔλαβε μαζί του

ὀλίγα φάρμακα καὶ τινα ἐργαλεῖα ἰατρικά, καὶ οὕτως, ὡς τέλειος ἰατρὸς πλέον, παρουσιάσθη εἰς τὰς ὄρνιθας.

«Καλέ, τί κάμνετε ; », εἶπεν ὁ αἴλουρος πρὸς αὐτάς, «Ἐμαθον ὅτι δὲν εἴσθε καλά. Εἶνε ἀλήθεια ;» — «Μάλιστα», εἶπον αἱ ὄρνιθες, εἶνε ἀλήθεια, ὅτι καθόλου δὲν εἴμεθα καλά, ἐνόσω σὺ εἴσαι ἐδῶ. Φύγε σὺ ἀπ' ἐδῶ, καὶ τότε ἀμέσως θὰ εἴμεθα ὅπως θέλει ὁ Θεός».

Αἰσώπειος μῦθος

— Ὁ φρόνιμος νικάει τὸν ἀντρειωμένον.

30. Κύων καὶ λύκος.

Μίαν φορὰν εἰς κύων ἦτο ἐξηπλωμένος εἰς τὸν δρόμον, ἔξω ἀπὸ μίαν ἐξοχικὴν οἰκίαν, καὶ ἐκοιμᾶτο.

Μετ' ὀλίγον ἐπέρασεν ἀπὸ ἐκεῖ εἰς λύκος, εἶδε τὸν κύνα καὶ τὸν συνέλαβεν.

Ὁ κύων, ἀφοῦ εἶδε τὸν μέγαν κίνδυνον, ἤρχισε νὰ παρακαλῇ τὸν λύκον νὰ μὴ τὸν φάγη, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσῃ ὀλίγας ἡμέρας ἀκόμη νὰ ζήσῃ. « Ἄν μὲ φάγῃς τώρα », ἔλεγε, « δὲν θὰ καταλάβῃς τίποτε. Τώρα εἶμαι πολὺ ἰσχνὸς καὶ πολὺ ἀδύνατος καὶ τὸ κρέας μου θὰ εἶνε πολὺ ἄνοστον. Διὰ τὸ ἰδικόν σου τὸ καλὸν πρέπει νὰ μὲ ἀφήσῃς νὰ ζήσω ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας. Αὔριον ἢ μεθαύριον οἱ κύριοί μου θὰ κάμωσι γάμους, τότε θὰ φάγω πολὺ καὶ θὰ γείνω παχύς· ἀφοῦ δὲ τελειώσωσιν οἱ γάμοι, ἔρχεσαι καὶ μὲ τρώγεις. Τὸ κρέας μου τότε θὰ εἶνε πολὺ νόστιμον, διότι θὰ εἶμαι παχύς ».

Ὁ λύκος ἐσυλλογίσθη ὅτι ὁ κύων θὰ εἶνε πολὺ νοστιμώτερος, ἀφοῦ παχύνῃ, καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀφήσῃ καὶ νὰ ἔλθῃ μετὰ τοὺς γάμους νὰ τὸν φάγη.

Ἀφοῦ παρῆλθον ὀλίγαι ἡμέραι, ὁ λύκος ἐσυλλογίσθη ὅτι θὰ ἐτελείωσαν πλέον οἱ γάμοι, καὶ ἐξεκίνησε νὰ ὑπάγῃ νὰ

εὔρη τὸν κύνα νὰ τὸν φάγη. Εἰς τὸν δρόμον ἐφαντάζετο ὅτι θὰ εὔρισκεν αὐτὸν παχύν, ὅτι θὰ ἦτο πολὺ νόστιμον τὸ κρέας του, καὶ ἔχαιρε πολὺ. Ὅτε ἔφθασεν εἰς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν, δὲν εὔρε τὸν κύνα ἔξω, ὅπου ἦτο τὴν πρώτην φοράν. Ἐκάθητο ἐπάνω εἰς τὸν ἐξώστην τῆς οἰκίας ἐξηπλωμένος εἰς τὸν ἥλιον. Τὸν παρεκάλεσε λοιπὸν νὰ καταβῆ νὰ τὸν φάγη κατὰ τὴν συμφωνίαν.

Ὁ κύων, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε κάμμιαν ὄρεξιν νὰ φαγῶθῃ ἀπὸ τὸν λύκον, εἶπεν εἰς αὐτόν· «Λύκε, λύκε, οἱ φρόνιμοι μόνον μίαν φοράν εἶνε δυνατὸν νὰ κάμωσι κἀνὲν ἀνόητον πρᾶγμα, ὅταν ἔμωσ πάθωσι, ποτὲ πλέον δὲν κάμνουσιν ἄλλην ἀνοησίαν. Ἄν μὲ ἴδῃς ἄλλην φοράν ἐξηπλωμένον κάτω εἰς τὸν δρόμον, ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, χάρισμά σου, Φάγε με καὶ μὴ περιμένῃς νὰ τελειώσουν οἱ γάμοι τοῦ κυρίου μου!»

Λισώπειος μῦθος

— Ἄβουλος ὁ νοῦς, διπλὸς ὁ κόπος.

— Κάλλιο πίντε καὶ ἔς τὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καρτέρει.

— Τὸ πρῶτον λάθος μάθημα καὶ δάσκαλος γὰ τὰλλα.

— Τὰ παθήματα μαθήματα.

— Εἰς τὸ δόκανον δὲν ἔμπαίει δυὸ φοραὶς ἢ ἄλεποῦ.

31. Ἡ ἄλεποῦ καλόγηρα.

Ἦν δὲν εἶχε τί νὰ φάῃ
 μι' ἄλεποῦ πονηρομένη,
 ἀπεφάσισε νὰ πάῃ
 καὶ καλόγηρα νὰ γένη.

Τρεῖς κοκκόροι, ἴποῦ δὲν ἔχουν
 ἔς τὸ κεφάλι ἄλιγν γινῶσι,
 τὴν πιστεύουνε καὶ τρέχουν
 τὴν εὐχὴ της νὰ τοὺς δώσῃ.

Μπαίνουν μέσα ἔς τὸ κελλί της,
 τοὺς ἑομολογᾷ ἐκείνη
 καὶ κουνεῖ τὴν κεφαλὴ της
 καὶ συγχώρεσι τοὺς δίνει.

Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ ὄρα,
 καθὼς ἦταν πεινασμένη,
 τοὺς ἀρπάζει, — κ' εἶνε τόρα
 καὶ οἱ τρεῖς συγχωρεμένοι.

Καὶ ἡ ἀλεποῦ τοὺς κλαίει,
 τοὺς μοιρολογᾷ καὶ λέει·
 «— Ἐτσι τὴν παθαίνουν ὅσοι
 ἔχουνε κοκκόρου γνῶσι!».

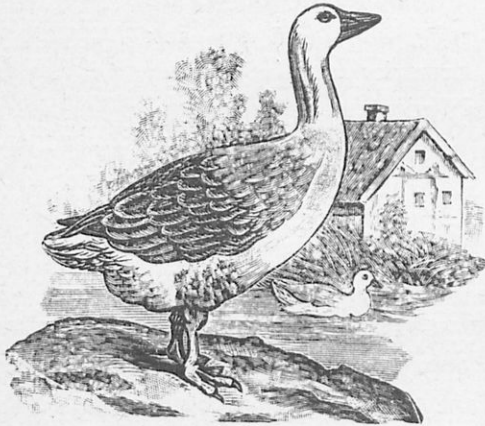
Γ. Δροβίνης.

32. Ἡ χὴν.

Ἡ χὴν εἶνε πιτηρὸν κολυμβητικόν, συγγενὲς τῆς νήσσης, τοῦ κύκνου, τοῦ πελεκᾶνος καὶ τοῦ λάρου. Τὸ σῶμα αὐτῆς εἶνε ἀρκετὰ μέγα. Ἡ κεφαλὴ της εἶνε μετρία· οὔτε πολὺ μεγάλη οὔτε πολὺ μικρά. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπίσης μέτριοι. Τὰ ὠτὰ δὲν φαίνονται εἶνε ἐσκεπασμένα ἀπὸ τὰ πτερά. Τὸ δάμφος συνήθως εἶνε κίτρινον, πλατύτερον καὶ ὑψηλότερον κατὰ τὴν βᾶσιν, στενώτερον καὶ χαμηλότερον πρὸς τὸ τέλος. Ἔχει τοὺς δρόθωνας ἐν τῷ μέσῳ καὶ τελειώνει ἐπάνω καὶ κάτω εἰς ἓνα ὄνυχα θωλωτόν, ὅσους ἔχει πολλοὺς μικροὺς καὶ σκληροὺς ὀδόντας ἀπὸ μέσα. Ὁ λαιμὸς ἀρκετὰ μακρὸς καὶ λεπτός. Αἰπτέρυγες μακραὶ, φθάνουσαι καὶ πέραν τοῦ τέλους τῆς οὐρᾶς, πλατεῖαι καὶ στενούμεναι κατὰ τὸ ἄκρον. Ἡ οὐρὰ βραχεῖα, εὐνθεῖα, πλατεῖα καὶ περιφερής. Οἱ πόδες ἰσχυροί, ἔχι ὑψηλοί, καὶ πρὸς τὸ μέσον τοῦ σώματος τοποθετημένοι. Οἱ

δάκτυλοι τέσσαρες, ἕκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς, μικρότερος τῶν ἄλλων, εἶνε ὀπισθεν, καὶ οἱ ἄλλοι τρεῖς ἔμπροσθεν, συνδεόμενοι ἀναμεταξύ των διὰ δέρματος λεπτοῦ. Τὸ πτέρωμα ἀπαλόν, συνήθως λευκὸν ἢ τεφροῦδες καὶ κάτωθεν λευκόν. Ἡ φωνὴ μεγάλη καὶ βιαία.

Αἱ χῆνες ἐξημερώθησαν ἀπὸ πολλῶν χιλιάδων ἐτῶν. Εἶνε διαδομέναι εἰς πλεῖστα μέρη τῆς γῆς καὶ ἰδίως εἰς τὰ πεδινά. Ζῶσι περισσότερο ἀπὸ εἴκοσιν ἔτη. Ἀγαπῶσι τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ τὰ μέρη τὰ δροσερὰ καὶ ὑδρηλά. Τρώγουσι πίτυρα, ψωμίον, πῶας,

Ἡ χῆν.

γεώμηλα, γογγύλας, κράμβας, τριφύλλιον, φύλλα, διάφορα ἀπομεινάδια λαχάνων, ἄλευρον, σῦκα καὶ τὰ τοιαῦτα. Τινὲς τρώγουσι καὶ κοχλίας, ἔντομα διάφορα καὶ μικροὺς ποτικκοὺς νεκρούς. Ἐπίσης τρώγουσι μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν ἀρακᾶν, φάβαν, μαϊδανόν, παπαρούνας, ἀλλὰ βλάπτονται πολὺ δηλητηριάζονται. Πίνουν ὕδωρ καθαρὸν καὶ δροσερόν.

Αἱ χῆνες ἀρχίζουσι νὰ γεννῶσι κατὰ τὸν Ἰανουάριον καὶ γεννῶσιν ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἑκατὸν εἴκοσιν ἕως διακόσια ὡὰ τὸ ἔτος.

Ἐπωάζουσι δέκα τρία ἕως δέκα πέντε ὠὰ ἐπὶ εἴκοσιν ὁκτὼ ἡμέρας, μετὰ τὰς ὁποίας ἐκκολάπτονται οἱ χηριδεῖς, πτηνὰ ἑραιοτάτα μὲ κίτρινον πτέρωμα, ὡς κανάρια χαριτωμένα. Τρέφουσι καὶ βοηθοῦσι καὶ ὑπερασπίζουσιν αὐτοὺς ἐπὶ τινὰς ἑβδομάδας μέχρι οἷον δυνηθῶσι μόνοι τῶν γὰ ζῶσιν.

Αἱ χῆνες βαδίζουσι, τρέχουσι καὶ πετιῶσι καλῆτερον ἀπὸ τὰς νήσσας, ἀλλὰ κολυμβῶσι χειρότερον ἀπ' αὐτάς. Ἀγαπῶσι γὰ βόσκωσιν εἰς τοὺς λειμῶνας καὶ εἰς τοὺς θειρισμένους ἀγρούς καὶ γὰ εἰσέρχονται εἰς τὸ ψυχρὸν καὶ ῥέον ὕδωρ. Ἀρχίζουσι γὰ γεννῶσιν ὠὰ πολὺ ἐνωρίς, τὸν ἕνατον ἀπὸ τῆς γεννήσεώς των μῆνα, καὶ ἑξακολουνθοῦσι μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν. Ἀγαπῶσι γὰ ἐπωάζωσιν εἰς ἕδαφος ἐπίπεδον καὶ εἰς μέρος ἥσυχον, ξηρὸν καὶ ὀλίγον σκοτεινόν, ἐντὸς ἀβαθοῦς κοφινίου, ἐστρωμένου μὲ ἄχυρα.

Αἱ χῆνες εἶνε προσεκτικαὶ καὶ ἄγρυπνοι ὁ παραμικρὸς θόρυβος καὶ ἡ παραμικρὰ ταραχὴ ἀμέσως τὰς ἐξυπνίζει ἀπὸ τὸν βαθύτερον ὕπνον καὶ ἀμέσως κλαγγάζουσι δυνατὰ καὶ πολὺ πικρά. Ζῶσι πολλὰ ὁμοῦ καὶ μὲ πολλὴν ἀγάπην ἀναμεταξὺ των. Ὅταν κίμμία ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὰς ἄλλας, τότε ἀναζητεῖ αὐτὰς μὲ δυνατὰς φωνάς. Αἱ ἄλλαι τότε ἀποκρίνονται ὅλαι μὲ μίαν φωνήν, ὥσάν γὰ τὴν προσκαλῶσι γὰ ἔλθῃ ταχέως πρὸς αὐτάς. Ὁρμῶσι κατὰ παντός, ὅστις ἤθελεν ἐνοχλήσῃ αὐτάς, ἐκτείνουσι τὸν λαιμόν, ὑψόνοσι τὴν κεφαλὴν, προτείνουσι τὸ δάμφος πρὸς τὸν ἐχθρόν, ψιθυρίζουσιν ὀλίγον καὶ ἔπειτα ὀρμῶσι κατ' αὐτοῦ καὶ δάκνουσιν αὐτόν. Ὑπερασπίζουσι τὰ τέκνα των κατὰ τῶν γάτων καὶ κατὰ παντός, ὅστις θέλει γὰ βλάψῃ αὐτά, μὲ πολλὴν ἀφοβίαν καὶ μὲ μέγα θάρρος.

Αἱ ἀρσενικαὶ χῆνες εἶνε μεγαλύτεραι καὶ ἰσχυρότεραι ἀπὸ τὰς θηλυκάς. Ἐχουσι πόδας ὑψηλοτέρους, τράχηλον μακρότερον καὶ

παχύτερον, καὶ θυμόνουσιν εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον ἀπὸ αὐτάς. Ἐπάνω εἰς τὸν θυμόν των, χωρὶς γὰ βλέπωσιν ἔμπρὸς των καὶ χωρὶς γὰ συλλογισθῶσι τίποτε δρῶσιν καὶ δάκνουσι πάντα, ὅστις ἤθελε πειράξῃ αὐτάς. Ἀκόμη καὶ τὸν κύριόν των, ὅστις τὰς τρέφει, δὲν τὸν ἀφίνουσιν ἀβλαβῆ, ἐὰν τὰς πειράξῃ.

Αἱ χῆνες εἶνε χρήσιμοι εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Παρέχουσιν εἰς αὐτοὺς τὸ κρέας των, τὸ λίπος των καὶ τὰ πτερά των. Τὸ κρέας τῶν χηνῶν τρώγεται καὶ τωπὸν καὶ παστὸν καὶ καπνιστόν. Ὅταν εἶνε μικραὶ αἱ χῆνες, τὸ κρέας αὐτῶν εἶνε πολὺν τρυφερόν καὶ πολὺν νόστιμον. Ὅταν εἶνε ἡλικιωμένα ἢ ὅταν ἐπωάξωσι, τὸ κρέας αὐτῶν εἶνε πολὺν σκληρόν καὶ πολὺν ἄνοστον. Ὅταν εἶνε παχεῖοι, τὸ κρέας αὐτῶν εἶνε δύσπεπτον. Τὸ λίπος αὐτῶν ἀναλύεται εὐκόλως καὶ χρησιμοποιεῖται ὡς βούτυρον. Μὲ τὰ πύλα γεμίζουσι τὰ στρώματα καὶ τὰ προσκεφάλαια. Τὰ μεγάλα πτερὰ τὰ μεταχειρίζονται ὡς γραφίδας.

Σ'. Α Π Α Τ Η

33. Καρακάξα καὶ περιστερὰ.

Μίαν φορὰν μία καρακάξα εἶδε περιστερὰς τινας, αἱ ὅσαι εἰσέφεροντο καλῶς, καὶ τὰς ἐζήλευσεν. Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ χρωματισθῆ λευκὴ καὶ νὰ ἀναμιχθῆ καὶ αὐτὴ μὲ τὰς περιστερὰς.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἐπέτα ὑπεράνω μιᾶς πόλεως, εἶδεν ἔξω ἀπὸ ἐν ἀλευροπωλεῖον πολλοὺς σάκκους ἀλεύρου. Εἰς τὴν στιγμὴν πετᾶ εἰς ἓνα ἐξ αὐτῶν, κυλίεται εἰς τὸ ἄλευρον, χρωματίζεται λευκὴ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον χρωματισμένη ἔρχεται εἰς τὰς περιστερὰς καὶ ἀναμιγνύεται μὲ αὐτάς. Αἱ περιστερὰὶ ἠπατήθησαν. Ἐνόμισαν τὴν καρακάξαν

ὡς περιστερὰν καὶ τὴν ἀφῆκαν νὰ ζῆ μαζί των. Μετ' ὀλίγον ἄλλως ἢ καρακάξα ἐφώναζεν. Αἱ περιστεραι εὐθὺς τότε ἐνόησαν ἀπὸ τὴν φωνὴν της ὅτι δὲν ἦτο περιστέρα, ἀλλὰ καρακάξα. Ὁρμησαν λοιπὸν ὅλοι κατ' ἐπάνω της καὶ τὴν ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν συντροφίαν των.

Ἡ καρακάξα, ἀφοῦ ἐδιώχθη ἀπὸ τὰς περιστεράς, ἦλθε πάλιν εἰς τὰς συντρόφους της, εἰς τὰς καρακάξας. Ἄλλ' αἱ καρακάξαι, ἀφοῦ εἶδον αὐτὴν λευκὴν, τὴν ἐδίωξαν καὶ αὐταὶ ἀπὸ τὴν συντροφίαν των. Τὴν ἐνόμισαν περιστερὰν.

Αἰσώπειος μῦθος

— Τὸ ψέμμα ὡς τὴν πόρτα φθάνει.

34. Κολοῖος καὶ πτηνά.

Μίαν φορὰν τὰ πτηνὰ ἤθελον νὰ ἐκλέξωσι βασιλέα. Ἀπεφάσισαν λοιπὸν μίαν ὠρισμένην ἡμέραν νὰ συναθροισθῶσιν ὅλα ὁμοῦ εἰς ἓν μέρος καὶ ἐκεῖ νὰ ἐκλέξωσι βασιλέα αὐτῶν τὸ ὠραιότατον πτηνὸν ἀπὸ ὅλα.

Ὅτε ἐξημέρωσεν ἡ ὠρισμένη αὐτὴ ἡμέρα, ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ἤρχισαν τὰ πτηνὰ νὰ καλλωπίζωνται, ἵνα ὑπάγωσιν εἰς τὴν συνέλευσιν. Ἐξήτασαν μὲ πολλὴν προσοχὴν τὰ πτερά των, ἐξέβαλον ὅσα πτερά ἐφαίνοντο εἰς αὐτὰ ὅτι δὲν ἦσαν ὠραῖα καὶ ἐλούσθησαν εἰς τὰ καθαρὰ νερὰ τῶν ρυακίων καὶ τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν. Μόνον ὁ κολοῖος δὲν προσεπάθει νὰ καθάρισῃ τὰ πτερά του καὶ γὰρ καλλωπισθῆ, διότι ἐσκέπτετο νὰ ἀπατήσῃ τὰ πτηνὰ.

Ὅτε συνηθροίσθησαν τὰ ἄλλα πτηνὰ εἰς τὴν συνέλευσιν, ὁ κολοῖος λαμβάνει τὰ ὠραιότερα πτερά ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια εἶχον ρίψῃ τὰ πτηνὰ, ὅτε ἐκαλλωπίζοντο, τὰ κολλᾷ ἐπάνω του μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ μὲ μεγάλην τάξιν. Καὶ οὕτω μὲ ξένα πτερά ἔργεται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν συνέλευσιν.

Τὰ ἄλλα πτηνά, ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔμειναν ἐκστατικά. Τόσον ὠραῖον πτηνὸν ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν των δὲν εἶχον ἰδῆ. Εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰ βουνά, εἰς τοὺς κήπους καὶ εἰς τὰς πεδιάδας, εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς λίμνας, ὅπου ἔζων, ποτὲ ἕως τότε δὲν εἶχον συναντήσῃ παρόμοιον πτηνόν. Ὅλα ἐζήτησαν νὰ μάθωσιν ἀπὸ τοῦ τάχα νὰ ἦλθεν αὐτὸ καὶ ποῦ νὰ ἔζη ἕως τότε. Ἦλθον λοιπὸν ὅλα πλησίον του καὶ τὸν παρετήρουν μὲ θαυμασμόν.

Ἐνῶ τὸν ἐθαύμαζον καὶ ὅλα ἦσαν ἔτοιμα αὐτόν νὰ ἐκλέξωσιν ὡς βασιλέα των, ἡ γλαυξ παρετήρησέ τινα πτερὰ ἰδικά της κολλημένα εἰς τὸ σῶμα τοῦ κολοιοῦ καὶ ἐνόησε τὴν ἀπάτην. Ἐρχεται λοιπὸν πλησίον του, ἐνῶ αὐτὸς ἐστέκετο μὲ πολλὴν ὑπερηφάνειαν, ἀποσπᾷ τὰ ἰδικά της πτερὰ καὶ φεύγει.

Τότε καὶ τὰ ἄλλα πτηνά ἐνόησαν τὴν ἀπάτην. Παρετήρησαν προσεκτικώτερον καὶ διέκριναν ἕκαστον τὰ ἰδικά του πτερὰ, τὰ ὅποια ἦσαν κολλημένα εἰς τὸ σῶμα τοῦ κολοιοῦ. Ἦρχετο λοιπὸν τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο καὶ ἀπέσπα τὰ ἰδικά του πτερὰ ἕκαστον. Ὁ κολοιός, ἀφοῦ ὅλα τὰ ξένα πτερὰ ἀπεσπάσθησαν, ἔμεινε πάλιν κολοιὸς μὲ τὰ ἄσχημά του πτερὰ, ὅπως ἦτο καὶ πρότερον.

Τότε ἤρχισαν ὅλα τὰ πτηνά νὰ τὸν περιγελῶσι καὶ νὰ τοῦ λέγωσιν· «Ὅστις θέλῃ νὰ φαίνεται διαφορετικώτερος ἀπὸ ὅ,τι εἶνε, ὅστις θέλῃ μὲ ξένα πτερὰ νὰ στολιζέται καὶ νὰ πετᾷ καὶ δὲν φροντίζει μὲ τὰ ἰδικά του νὰ οικονομηθῆ, αὐτὰ παθαίνει. Εἰς τὸ τέλος τίποτε δὲν κερδίζει καὶ γίνεται καὶ περιγελῶς τοῦ κόσμου».

Αἰσώπειος μῦθος

— Ὁ ψεύτης καὶ ὁ κλέφτης τὸν πρῶτον χρόνον χαίρονται.

— Ξένα χρῶμα ἰτύνεσαι; γλήγορα τὰ ἰγδύνεσαι.

— Ὁ ἄλογο ξένο ἂν ἀναιβῆς, μεσοδρομῆς πεξεύεις.

35. Κύων καὶ ἀλέκτωρ.

Μίαν φορὰν εἰς κύων καὶ εἰς ἀλέκτωρ ἤθελον νὰ φύγωσιν ἀπὸ τὴν πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔζων, καὶ νὰ ὑπάγωσι μακρὰν εἰς μίαν ἄλλην πόλιν. Συνεφώνησαν λοιπὸν νὰ ταξειδεύσωσιν ὁμοῦ.

Τὸ πρῶτὸ ἐκίνησαν καὶ περιεπάτησαν ὅλην τὴν ἡμέραν. Τὴν νύκτα ἔφθασαν εἰς ἓν δάσος. « Πολὺ καλὰ εἶνε ἐδῶ », εἶπον· « ἄς κοιμηθῶμεν ἀπόψε ἐδῶ καὶ αὔριον ἐξακολουθοῦμεν πάλιν τὸν δρόμον μας ». Ἀνέβη λοιπὸν ὁ ἀλέκτωρ ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον καὶ ὁ κύων ἔμεινε κάτω εἰς τὴν ρίζαν.

Μετ' ὀλίγον ἀπεκοιμήθησαν καὶ οἱ δύο.

Κατὰ τὰ ἐξημερώματα ὁ ἀλέκτωρ ἤρχισε νὰ λαλῆ κατὰ τὴν συνήθειάν του. Μία ἀλώπηξ, ἡ ὁποία εἶχε τὴν φωλεάν της ἐκεῖ πλησίον, ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ἀλέκτορος καὶ ἐπεθύμησε νὰ τὸν φάγη. Ἐρχεται λοιπὸν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ δένδρον, χαιρετίζει μὲ πολλὴν εὐγένειαν τὸν ἀλέκτορα καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ καταβῆ, διὰ νὰ τὸν φιλεύσῃ, ἀφοῦ ἔτυχε καὶ ἦλθε μίαν φορὰν εἰς τὴν πατρίδα της· ἔλεγε δὲ ὅτι ἔχει ἔτοιμα πολλὰ καὶ καλὰ φαγητά.

Ὁ ἀλέκτωρ, ὁ ὁποῖος ἐνόησεν ὅτι ἡ ἀλώπηξ ἔλεγε ψεύματα καὶ ὅτι θὰ τὸν ἔτρωγεν, ἐὰν κατέβαινεν ἀπὸ τὸ δένδρον, ἤθελε νὰ τὴν τιμωρήσῃ διὰ τὰ ψεύματά της καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· « Ἡ θύρα εἶνε κλειστή, δὲν δύναμαι νὰ ἐξέλθω. Ἐξύπνισε, σὲ παρακαλῶ, τὸν θυρώρον, ὁ ὁποῖος κοιμᾶται εἰς τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν ».

Ἡ ἀλώπηξ, ἡ ὁποία εἶχε μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ τὸν φάγη, χωρὶς νὰ συλλογισθῆ, ἐπῆγεν εἰς τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου καὶ ἐφώναξε τὸν θυρώρον νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν. Τότε ἐξυπνᾷ ὁ

κύων καί, μόλις βλέπει τὴν ἀλώπεκα, ὀρμιᾷ κατ' ἐπάνω της, τὴν συλλαμβάνει μὲ τοὺς ὀδόντας του καὶ τὴν κατασχίζει.

Αἰδώπειος μῦθος

—“Οποῖος ἀγαπᾷ τὴν ἀδικία, βρῖσκει ἔς τὸ ὄπιτι του τὰ κακά.

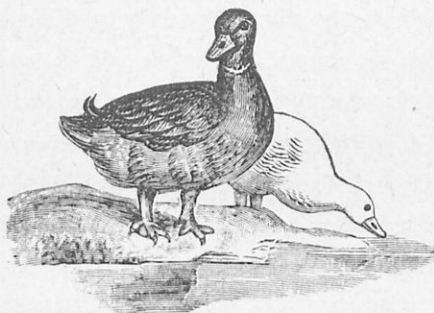
36. Ἡ νῆσσα.

Ἡ νῆσσα λέγεται καὶ πάπια. Ἡ νῆσσα εἶνε πτηνὸν κολυμβητικόν, συγγενὲς τῆς χηνός, τοῦ κύκνου, τοῦ πελεκᾶνος καὶ τοῦ λάρου. Τὸ σῶμα αὐτῆς εἶνε ἀρκετὰ μέγα, πεπιεσμένον ἐκ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω καὶ στενὸν περὶ τὸ τέλος. Ἡ κεφαλὴ μείρῖα, οὔτε πολὺ μεγάλη οὔτε πολὺ μικρά. Οἱ ὄφθαλμοὶ ἐπίσης μέτριοι. Τὰ ὄτια δὲν φαίνονται, εἶνε ἐσκεπασμένα ἀπὸ πτερά. Τὸ ῥάμφος πλατύ, ὀμαλὸν ἀπ' ἔξω, μὲ ἓνα ὄνυχα κατὰ τὸ ἄκρον, ὅστις ἔχει ἔσωθεν μικροὺς ὀδόντας ὡς πριόνιον καὶ μὲ ἐν λεπτὸν κήρωμα ἀπ' ἔξω. Ὁ λαιμὸς βραχύς. Αἱ πτέρυγες χαμηλαὶ καὶ οὔτε πολὺ μεγάλα οὔτε πολὺ μικραί. Ἡ οὐρὰ βραχεῖα καὶ περιφερής. Οἱ πόδες ἰσχυροί, χαμηλοί, ἐπιτερωμένοι μέχρι τῆς καμπῆς αὐτῶν καὶ σχεδὸν πλησίον τῆς οὐρᾶς τοποθετημένοι. Οἱ δάκτυλοι τέσσαρες, ὁ εἰς μικρότερος τῶν ἄλλων, ὀπισθεν, καὶ οἱ τρεῖς ἄλλοι ἔμπροσθεν, ἠνωμένοι δι' ἐνὸς λεπτοῦ δέρματος. Τὸ πτέρωμα πυκνὸν καὶ ἀπαλόν. Τὸ χρῶμα ποικίλον τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ λαιμοῦ συνήθως πράσινον καὶ μέλαν, στίλβον ὡς μέταλλον τοῦ στήθους, τῆς κοιλίας καὶ τῶν σκελῶν φαῖον φωτεινόν τῆς ῥάχεως φαῖον ἀμυδρόν, στίλβον ὡς κάτοπτρον. Ἡ φωνὴ μεγάλη καὶ διαπεραστική.

Ἡ νῆσσα ἐξημερώθη καὶ ἔγεινε κατοικίδιον ζῶον ἀπὸ πολλῶν παλαιῶν χρόνων. Εὗρίσκεται σήμερον εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς. Λιαιτᾶται εὐχαρίστως εἰς λίμνας, εἰς ποταμούς, εἰς τενάγη, εἰς ἐνᾶκια καὶ ἐν γένει εἰς πᾶν δροσερὸν καὶ ὑδρηλὸν μέρος. Τρώγει

σκώληκας, κοχλίας, μικρούς βατράχους, μικρὰ ὄψαρια, ἀκρίδας, κανθάρους, ἔντερα ζῶων, ὡὰ βατράχων καὶ ὄψαριων, κρέας, ψωμίον, γεώμηλα, γογγύλας, σπόρους, πίτυρα, ἄλευρον καὶ τὰ τοιαῦτα. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος ἀρχίζει ἡ θήλεια νὰ γεννᾷ ὡὰ. Γεννᾷ δὲ ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἕως ἐξήκοντα καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Ἐπιάζει εἴκοσι μίαν ἕως εἴκοσι τέσσαρας ἡμέρας δώδεκα ἕως δεκαεξὶ ὡὰ.

Αἱ νῆσοι βαδίζουσι κακῶς· κινουσι τὸ σῶμά των δεξιὰ καὶ ἀριστερά, διότι ἔχουσι πολὺ χαμηλοὺς καὶ πολὺ πρὸς τὰ ὀπίσω

Νῆσοι.

τεθειμένους τοὺς πόδας. Κολυμβῶσιν ἐνκόλως καὶ ταχέως ἐντὸς τοῦ ὕδατος, διότι ἔχουσι τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν ἠρωμένους μὲ ἐν δέρμα λεπιόν. Βουτῶσι καλῶς, διότι τὰ πύλα καὶ τὰ πιερὰ αὐτῶν εἶνε ἐκ φύσεως χρισμένα μὲ λιπαρὰν τινα οὐσίαν καὶ δὲν ποτίζονται ἀπὸ τὸ ὕδωρ. Ζητοῦσι τὴν τροφὴν αὐτῶν μὲ τὸ θάμφος καὶ ἐδρίσκουσι αὐτὴν ἐντὸς τῶν θολερῶν ὑδάτων, διότι τὸ κήρωμα, μὲ τὸ ὁποῖον εἶνε τυλιγμένον τὸ θάμφος αὐτῶν, ἔχει τὴν δύναμιν νὰ τὰς κάμῃ νὰ αἰσθάνωνται.

Αἱ νῆσοι εἶνε ζῶα πολὺ λαίμαργα· καταπίνουσι διὰ μιᾶς παρὰ πολὺ φαγητόν, ἔπειτα τὸ ἐκβάλλουσι καὶ τὸ τρώγουσι πάλιν. Εὐχαριστοῦνται νὰ βόσκωσιν εἰς μέρη ὑδρογλὰ καὶ νὰ κολυμβῶσιν

εις ὕδατα καθαρὰ καὶ δροσερά. Αὐξάνουσι ταχέως καὶ καλῶς, ὅταν διαιπῶνται πλησίον τέλματος ἢ πλησίον ῥυακίου. Παχύνονται πολὺ, ὅταν περιορίζονται καὶ δὲν κινῶνται. Ἀσθενοῦσι πολὺ σπαιρίως καὶ πολὺ ἐλαφρῶς. Ζῶσι πολλοὶ ὁμοῦ καὶ μὲ ἀγάπην πολλήν. Ὅταν πρόκειται νὰ μεταβῶσιν εἰς κἀνὲν μέρος, βαδίζουσιν ἢ μία κατόπιν τῆς ἄλλης οὕτως, ὥστε σχηματίζουσι μίαν γραμμὴν.

Αἱ ρῆσοι φωλεὰς δὲν γνωρίζουσι νὰ κατασκευάζωσι γεννώσι τὰ ὠὰ των κατὰ γῆς. Τὰ τέκνα των τὰ ἀγαπῶσιν ἀρκετά, ἀλλὰ δὲν ἔχουσι καὶ ἀνάγκην νὰ φροντίζωσι δι' αὐτὰ πολὺ. Τὰ ρητιάρια, μόλις ἐξέλθωσιν ἐκ τῶν ὠῶν, εὐθὺς πηδῶσιν εἰς τὸ ὕδωρ, κολυμβῶσι μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν ὡς τέλειοι κολυμβηταὶ καὶ ζητοῦσι μετ' αὐτῆς τὴν τροφήν των. Εἶνε προσεκτικαί, πονηραὶ καὶ φοφοδεεῖς, ἀλλὰ πολὺ γενναῖαι, ὅταν πρόκειται νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν ζωὴν των ἢ τὴν ζωὴν τῶν τέκνων αὐτῶν. Ὅταν ἀετὸς τις ὀρμήσῃ κατ' ἐπάνω των, δὲν ζαλίζονται βουτῶσιν εἰς τὸ ὕδωρ, κολυμβῶσι κάτωθεν αὐτοῦ καὶ ἐξέρχονται ἄλλοῦ. Ὅταν δὲ ὁ ἀετὸς καὶ ἐκεῖ ὀρμήσῃ, βουτῶσι πάλιν καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρις οὖν ἢ ὁ ἀετὸς κουρασθῇ καὶ φύγῃ ἢ αὐταὶ πιγῶσιν ἀπὸ τὰ συχρὰ βουτήματα.

Αἱ ἀρσενικαὶ ρῆσοι εἶνε πολὺ ὠραιότεραι ἀπὸ τὰς θηλυκὰς· τὸ πέρωμα αὐτῶν καὶ ἰδίως κατὰ τὸ θέρους εἶνε ὠραιότατον. Τὰ ζωηρότατα χρώματα αὐτῶν λάμπουσιν εἰς τὸν ἥλιον ὡς μέταλλα χρωματισμένα. Προσέτι θυμόνουσι περισσότερο καὶ εὐκολώτερον ἀπὸ τὰς θηλυκὰς καὶ δαγκάνουσι χειρότερον ἀπ' αὐτάς. Τὰ δαγκάματά των, καὶ μάλιστα ὅταν εἶνε πολὺ θυμωμένα, δύνανται νὰ κάμωσι μέγα κακόν· τὸ σιελόν των ἐνεργεῖ ὡς δηλητήριον εἰς τὴν πληγὴν.

Οἱ ἄνθρωποι τρέφουσι τὰς ρήσους διὰ τὸ κρέας των, διὰ τὰ ὠὰ των καὶ διὰ τὰ πτερά των. Τὸ κρέας αὐτῶν εἶνε ἀρκετὰ

νόσιμον. Τὰ ὠά των εἶνε θρεπτικώτατα καὶ παχύτερα ἀπὸ τὰ ὠά των ὀρνίθων, ἀλλὰ ὀλιγότερον νόσιμα. Τὰ περὰ των χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ γεμίζωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ στρώματα καὶ τὰ προσκεφάλαια αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν εἶνε τόσον καλά, ὅσον εἶνε τὰ περὰ των χηνῶν.

Ζ'. ΠΛΕΟΝΕΙΑ

37. Κύων πλεονέκτης.

Μίαν φορὰν κύων τις εἶχεν ἀρπάσῃ ἕκ τινος κρεοπωλείου ὀλίγον κρέας. Ἐπειδὴ δὲ ἐφοβεῖτο μήπως τὸν καταδιώξωσιν οἱ κρεοπῶλαι καὶ τὸν ξυλίσωσιν, ἐσυλλογίσθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς ἕνα ποταμόν, ὃ ὁποῖος ἦτο ἐκεῖ πλησίον, νὰ περάσῃ κολυμβῶν εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην, νὰ καθίσῃ ἐκεῖ καὶ νὰ φάγῃ τὸ κρέας μὲ ἡσυχίαν. Εἰσῆλθε λοιπὸν εἰς τὸν ποταμόν καὶ ἤρχισε νὰ κολυμβᾷ.

Ἐνῶ ἐκολύμβᾳ, εἶδεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος τὴν σκιάν του καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ἄλλος κύων, ὅστις εἶχεν εἰς τὸ στόμα του μεγαλύτερον κομμάτιον κρέας ἀπὸ τὸ ἰδικόν του.

Ὁ ἄπληστος δὲν ἤρκεῖτο εἰς τὸ ἰδικόν του κρέας, ἀλλ' ἤθελε καὶ τὸ ξένον. Ἦνοιξε λοιπὸν τὸ στόμα του καὶ ὤρμησε νὰ δαγκάσῃ τὸν ξένον κύνα διὰ νὰ ἀρπάσῃ τὸ κρέας αὐτοῦ. Ἀλλὰ, μόλις ἤνοιξε τὸ στόμα του, πίπτει εἰς τὸν ποταμόν τὸ κρέας, τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς τοὺς ὀδόντας του, καὶ παρασύρεται ἀπὸ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ. Ὁρμᾷ τότε νὰ ἀρπάσῃ τὸ κρέας τοῦ ξένου κυνός, ὅπως ἐνόμιζεν, ἀλλὰ βυθίζεται ἢ κεφαλὴ του εἰς τὸν ποταμόν καὶ γεμίζει τὸ στόμα του καὶ οἱ ῥώθωνές του ἀπὸ ὕδωρ. Εἰς τὸν ποταμόν κἀνεῖς ξένος κύων καὶ κἀνὲν κομμάτιον κρέας δὲν ὑπῆρχεν. Ἐκεῖ ἦτο μόνον ἡ σκιά του, ἢ ὁποῖα ἐφαίνετο εἰς τὸ ὕδωρ. Ἐμεινε

λοιπόν ὁ ἀπληστος χωρὶς κρέας. Καὶ τότε νηστικός καὶ λυπημένος ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν πόλιν, ὅθεν εἶχεν ἀρπάσῃ τὸ κρέας.

Λισώπειος μῦθος

—“Ὅποιος ζητᾷε τὰ ξένα χάνει καὶ τὰ ἴδικά του.

38. Γυνὴ καὶ ὄρνις.

Μία γυνὴ χήρα εἶχε μίαν ὄρνιθα, ἣ ὅποια ἐγέννα καθ' ἡμέραν ἀπὸ ἓν αὐγόν.

Μετά τινα χρόνον ἡ χήρα δὲν εὐχαριστεῖτο πλέον εἰς τὸ ἓν αὐγόν, τὸ ὅποσον ἐλάμβανεν ἀπὸ τὴν ὄρνιθα, καὶ ἤθελε νὰ λαμβάνῃ δύο τὴν ἡμέραν. Ἐσκέφθη λοιπόν νὰ δώσῃ εἰς τὴν ὄρνιθα διπλασίαν τροφήν, διὰ νὰ δυναμώσῃ τάχα περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἦτο καὶ δυνηθῆ νὰ γεννᾷ δύο αὐγά τὴν ἡμέραν. Ἐνόμιζεν ὅτι ἀπὸ ἀδυναμίαν ἡ ὄρνις γεννᾷ μόνον ἓν αὐγόν τὴν ἡμέραν. Ἐρχισε λοιπόν νὰ ρίπτῃ εἰς αὐτὴν διπλασίαν τροφήν ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὅποιαν ἄλλοτε τῆς ἔριπτεν. Ἀλλ' ἡ ὄρνις μετὰ τινος ἡμέρας ἔπαυσε νὰ γεννᾷ πλέον, διότι ἀπὸ τὴν πολλὴν τροφήν ἔγεινε πολὺ παχεῖα καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ γεννήσῃ.

Ἡ χήρα, ἀφοῦ ἔπαυσε νὰ λαμβάνῃ καὶ τὸ ἓν αὐγόν, ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν τῆς: «Δικαίως ἐτιμωρήθην. Δὲν ἤμην εὐχαριστημένη μὲ τὸ ἓν αὐγόν. Ἦθελα δύο. Τώρα ἔχασα καὶ τὸ ἓν. Αὐτὰ παθαίνουνσι πάντοτε ὅσοι δὲν εὐχαριστοῦνται μὲ τὰ ὀλίγα καὶ θέλουνσι τὰ πολλά. Αὐτοὶ χάνουνσι καὶ τὰ ὀλίγα».

Λισώπειος μῦθος

39. Ὅρνις χρυσοτόκος.

Μίαν φορὰν εἰς κηπουρὸς εἶχε μίαν ὄρνιθα, ἣ ὅποια ἐγέννα χρυσαῖα αὐγά. Ὁ κηπουρὸς ἔφερε ταῦτα εἰς τοὺς χρυσοκόους, τὰ ἐπώλει καὶ ἐκέρδιζεν ἀρκετὰ γρήματα. Ὑστερον ἀπὸ

ὀλίγον δὲν εὐχαριστεῖτο πλέον ἀπὸ τὰ κέρδη αὐτά. Τοῦ ἐφαίνοντο μικρά. Ἦθελε νὰ γείνη διὰ μιᾶς πλούσιος. Καί, ἐπειδὴ ἐνόμισεν ὅτι ἡ ὄρνις εἶχε μέσα της κἀνένα μέγαν ὄγκον χρυσοῦ, τὴν ἔσφαξε διὰ νὰ εὔρη αὐτόν.

Παρετήρησεν εἰς ὅλα της τὰ ἐντόσθια μὲ πολλὴν προσοχὴν, ἵνα εὔρη τὸν ὄγκον τοῦ χρυσοῦ, ἀλλὰ δὲν εὔρε τίποτε. Ἦσαν τὰ ἐντόσθια αὐτῆς ὅπως καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ὀρνίθων. Τότε ὁ κηπουρὸς ἐνόησε τί κακὸν ἔπαθεν. Ἦθελε διὰ μιᾶς νὰ γείνη πλούσιος, καὶ ἔχασε καὶ τὸ κέρδος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἄλλοτε.

Αἰσώπειος μῦθος

—“Ὅποιος γυρεύει τὸ πολὺ, χάνει καὶ τὸ ἴλιγο.

40. Ἡ περιστέρᾶ.

Ἡ περιστέρᾶ εἶνε πιηρὸν περιστερῶδες, συγγενὲς τῆς τρυγόνος καὶ τῆς φάσσης. Τὸ μέγεθος αὐτῆς εἶνε μέτριον καὶ τὸ σῶμα δοκῶδες. Ἡ κεφαλὴ μικρὰ καὶ στρογγύλη. Οἱ ὀφθαλμοὶ μικροὶ. Τὸ ῥάμφος μέτριον, λεπτὸν, ἀπαλὸν εἰς τὴν ῥίζαν, ὀλίγον σκληρὸν καὶ καμπύλον κατὰ τὸ ἄκρον. Οἱ ῥώθωνες κατὰ τὸ μέσον τοῦ ῥάμφους σχιστοὶ καὶ καλυπτόμενοι μὲ μίαν ἐπιδερμίδα ἐκ χόνδρου. Ὁ λαιμὸς βραχύς, αἱ πτέρυγες μᾶλλον μικραί, ὀξεῖαι, πυκναὶ καὶ ὀμαλαί. Ἡ οὐρὰ βραχεῖα, περιφερῆς καὶ σπανίως μακρά. Οἱ πόδες βραχεῖς, γυμνοὶ συνήθως καὶ ἐπιερωμένοι σπανίως. Οἱ πόδες ἔχουσι τέσσαρας δακτύλους. Οἱ δάκτυλοι καὶ οἱ τέσσαρες εἶνε ἐξ ἴσου ἀνεπτυγμένοι. Εἶνε δὲ ὅλοι εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος τεθειμένοι. Δὲν εἶνε ὅπως οἱ δάκτυλοι εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀλέκτορος, ὅπου εἶνε ὁ εἰς μικρότερος καὶ κεῖται ὀπισθεν τῶν τριῶν ἄλλων. Τὸ χρῶμα ποικίλον, συνήθως λευκόν, τεφρόχρουν, ἀνοικτὸν κνανοῦν καὶ περὶ τὸν τράχηλον χρυσοειδές.

Ἡ περιστερὰ εἶνε ἀπὸ τὰ ὠραιότατα καὶ χαριέστατα πτηνά. Τὸ σῶμα αὐτῆς εἶνε καλῶς ἀνεπτυγμένον, τὰ μέλη της ἀνάλογα τίποτε δὲν ἔχει μεγαλύτερον ἢ μικρότερον ἀπὸ ὅ,τι πρέπει. Ἡ κεφαλὴ εἶνε πολὺ ὠραία. Οἱ ὀφθαλμοὶ πολὺ ζωηροὶ καὶ πολὺ ἥρεμοι, τὸ πτέρωμά της ὄχι μὲν λαμπρόν, ὅπως τοῦ ταῶ, ἀλλὰ μὲ χρώματα πολὺ εὐχάριστα. Ἡ σιάσις της ὠραία, ἡ πιῆσις της ἕλαφρὰ καὶ χαριτωμένη. Τὸ δὲ πτηνὸν ἐν γένει ζωηρόν, εὐκίνητον καὶ πολὺ καθαρόν.

Περιστερά.

Αἱ περιστεραὶ εἶνε διαδεδομέναι εἰς ὅλην τὴν γῆν. Διαιτῶνται εἰς τὰ δάση, εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὰ χωρία κατ' ἀγέλας. Κτίζουσι φωλεάς, ἀτέχνους ὅμως. Φωλεύουσιν εἰς τοὺς κλώνας τῶν δένδρων, εἰς τὰς ὀπὰς τῶν βράχων καὶ τῶν παλαιῶν δένδρων, εἰς τὰ κοιλώματα τῶν ἔρειπίων καὶ ὑπὸ τοὺς θάμνους. Ἀναπτύσσονται ταχέως· ἕξ μῆνας μετὰ τὴν γέννησίν των εἶνε τέλειαι περιστεραί.

Αἱ περιστεραὶ ζῶσι κατὰ ζεύγη, τίκτουσι πολλάκις τοῦ ἔτους ἀνὰ δύο ὠὰ λευκὰ ἐκάστοτε, ἐπωάζουσιν ἐπὶ δέκα ἐπτὰ ἡμέρας καὶ νεοτιτοποιοῦσιν ἕως 10 φορὰς τὸ ἔτος. Τρώγουσι σπέρματα

καρπῶν, κόκκους, ῥᾶγας, πόαν, φύλλα, σῖτον, κριθήν, βρίζαν, βρόμην, φακῆν, κνάμους, βαλανίδια, κοχλίας, σκόληκας καὶ κανθάρον. Πειῶσι ταχέως καὶ μὲ πολλὴν εὐκολίαν βαδίζουσι καὶ τρέχουσιν ὄχι κακῶς. Προεκτείνουσι καὶ συστέλλουσι τὸν τράχηλον αὐτῶν εἰς ἕκαστον βῆμα. Ἔχουσι τὴν φωνὴν μονότονον καὶ ἀηδῆ ὁμοιάζουσαν ὀλίγον μὲ τὸν ἦχον τοῦ τυμπάνου καὶ μὲ τὸ μορμύρισμα τῆς γάτας. Ἔχουσιν ἐχθροὺς τὸν ἀλιάετον, τοὺς κίρκους, τοὺς ἰέρακας, τοὺς ὄφεις καὶ τὸς γάτας. Λέν ἔχουσιν κἀνὲν ὄπλον νὰ ὑπερασπίζωσι τὴν ζωὴν των καὶ εἶνε ἐκτεθειμέναι εἰς ὅλας τὰς προσβολὰς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων.

Αἱ περισσότεραὶ ἔχουσι πολλὰς καὶ μεγάλας ἀρετάς, καὶ διὰ τοῦτο τὰς ἀγαπῶσι πολὺ οἱ ἄνθρωποι. Αἱ περισσότεραὶ εἶνε ἀθῶναι ὀλίγον ἅμα συναναστροφῶσι τοὺς ἀνθρώπους, ἀμέσως τοὺς ἐμπιστεύονται καὶ κάμμίαν ὑποψίαν δὲν ἔχουσι πλέον. Εἶνε ἡμεροὶ καὶ ἀγαθαὶ ποτὲ δὲν προσβάλλουσι κἀνένα, ποτὲ δὲν θέλουσι νὰ βλάψωσι κἀνένα, ποτὲ δὲν θέλουσι νὰ ἐκδικηθῶσι τὸν βλάψαντα αὐτάς. Εἰς τὴν συναναστροφὴν τῶν ἀνθρώπων δεικνύουσι μεγάλην εὐχαρίστησιν ἔρχονται καὶ μένουσι καὶ βαδίζουσι πλησίον αὐτῶν ἀφόβως, προσέρχονται καὶ λαμβάνουσιν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν τὴν τροφήν των. Εἶνε κοινωνικαί ποτὲ δὲν δύναται νὰ ζήσωσι μόναι, ζητοῦσι καὶ εὐρίσκουσιν ἄλλας ἀγέλας περισσότερων καὶ μένουσι μὲ αὐτάς.

Αἱ περισσότεραὶ εἶνε σύζυγοι ἄριστοι τὰ ζεύγη ποτὲ δὲν ἐρίζουσι, ποτὲ δὲν χωρίζονται. Οὔτε ὁ σύζυγος, ἐνόσω ζῆ, ἀφίνει τὴν σύζυγόν του, οὔτε ἡ σύζυγος τὸν σύζυγόν της. Μάλιστα, ὅταν ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο ἀποθάνῃ, ὁ ἄλλος συνήθως μένει ἐν χηρείᾳ, δὲν λαμβάνει ἄλλον σύντροφον εἰς τὴν ζωὴν του. Ἐνόσω ζῶσιν ἀγαπῶνται τρυφερώτατα καθαρίζουσι καὶ στολίζουσι καὶ τρέφουσι καὶ ἀσπάζονται ὁ εἷς τὸν ἄλλον μὲ τὰ ῥάμφη του, μινυρίζουσι γλυκύ-

τατα, ὁμοῦ κἀθηρται, ὁμοῦ βόσκουσιν, ὁμοῦ πετιῶσιν, ὁμοῦ ἐκλέγουσι τὸν τόπον, διὰ τὰ κάμωσι τὴν φωλεάν των, ὁμοῦ κίττουσιν αὐτήν ἢ ἄρρην φέρει τὴν λάσπην, τὰ ξηρὰ χόρτα καὶ ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται, καὶ ἡ θήλεια οἰκοδομεῖ.

Διὰ τὰ τέκνα των φροντίζουσι καὶ οἱ δύο σύζυγοι. "Όταν ἡ θήλεια δνσιτροπῆ καὶ δὲν θέλῃ τὰ εἰσελθῆ εἰς τὴν φωλεάν, διὰ τὰ ἐπωάσῃ, ἡ ἄρρην ἀναγκάζει καὶ βιάζει αὐτήν. "Όταν ἡ θήλεια ἐπωάζῃ, ἡ ἄρρην πετᾷ καὶ φέρει τροφήν εἰς τὴν ἀγαπητὴν σύζυγον. "Όταν αὐτὴ ἀποκάμῃ τὰ ἐπωάζῃ, ἔρχεται ὁ σύζυγος καὶ κἀθηρται αὐτὸς καὶ ἐπωάζει. Ὅμοῦ φροντίζουσι διὰ τὴν τροφήν τῶν τέκνων αὐτῶν ὁ πατήρ, ἅμα γεννηθῶσιν οἱ νεοσσοί, φέρει εἰς τὴν φωλεάν ὀλίγον χῶμα ἄλμυρόν, τὸ μασᾶ καὶ τὸ ἐμβάλλει εἰς τὸ στόμα τῶν νεοσσῶν. "Όταν ἡ μήτηρ ἀποκάμῃ τὰ θερμαίνει τοὺς νεοσσούς, ἐγείρεται αὐτὴ καὶ ἔρχεται ὁ πατήρ καὶ κἀθηρται καὶ θερμαίνει αὐτούς. "Όταν μεγαλώσωσιν ὀλίγον οἱ νεοσσοί, οἱ γοεῖς δὲν ἐκδιώκουσιν αὐτοὺς ἐκ τῆς φωλεᾶς, ἀλλὰ τοὺς τρέφουσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον μέχρις ὅτου γείνωσιν ἱκανοὶ τὰ τρέφονται μόνοι των.

Αἱ περιστρεαὶ γνωρίζουσι τοὺς κινδύνους, οἱ ὁποῖοι τὰς ἀπειλοῦσιν. Εἶνε πολὺν φρόνιμοι καὶ πολὺν προβλεπτικά. "Όταν αἰσθανθῶσιν ὅτι κακόν τι θὰ συμβῆ εἰς αὐτάς, πετιῶσι πρὶν ἔλθῃ τὸ κακὸν καὶ φεύγουσι μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ. Ἐχοῦσιν ἐξαίρετον αἰσθησιν καὶ μνήμην τοῦ τόπου. Εἰς τοῦτο ὁμοιάζουσι τὴν γάταν καὶ τὸν κύνᾶ· εὐρίσκουσι τὴν φωλεάν των, καὶ χιλιάδας χιλιάδων μέτρα ἂν εἶνε μακρὰν ἀπ' αὐτῶν.

Διὰ τοῦτο τὸ χάρισμα τῆς περιστρεᾶς μεταχειρίζονται οἱ ἄνθρωποι αὐτὴν εἰς τοὺς πολέμους καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις. Στέλλουσιν δι' αὐτῶν ἐπιστολὰς ἀπὸ ἓν μέρος εἰς ἄλλο.

Τοῦτο γίνεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Δαμβάνουσι περιστρεαὶ

τινας ἀπὸ μίαν πόλιν, ὅπου ἔχουσι τὰς φωλεάς των, τὰς μεταφέ-
ρουσιν εἰς ἄλλας πόλεις, μακρὰν κειμένας ἀπ' αὐτήν, καὶ περιο-
ρίζουσι αὐτάς. Ὅταν θέλωσι νὰ στείλωσιν ἐπιστολήν τινα εἰς
τὴν πόλιν ἐκείνην, ὅπου αἱ περισσότερα ἔχουσι τὰς φωλεάς των,
λαμβάνουσι μίαν ἐξ αὐτῶν, δένουσι εἰς τὸν πόδα της τὴν ἐπι-
στολήν καὶ τὴν ἀφίνουσιν. Ἡ περισσότερὰ εὐθὺς ὡς ἐλευθερωθῆ
πειτᾶ κατ' εὐθείαν πρὸς τὰ ὑψηλά. Καὶ ἀφοῦ φθάσῃ εἰς ἕν τοιοῦ-
τον ὕψος, ἀπὸ τὸ ὅποιον μόλις φαίνεται ὡς μυῖα, σταματᾶ. Δὲν
πειτᾶ πλέον ὑψηλά. Ἀρχίζει καὶ κάμνει μεγάλους κύκλους καὶ
πολλούς, τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου καὶ τὸν ἕνα μεγαλύτερον
τοῦ ἄλλου. Ζητεῖ ἀπ' ἐκεῖ, ἀπὸ τὰ ὑψηλά, νὰ ἴδῃ τὴν πατρίδα της
καὶ νὰ διακρίνῃ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ σύννεφα τὸν δρόμον, ὃ ὁποῖος
φέρει εἰς αὐτήν. Καί, ἐνῶ γυρίζει ἤσουχα ἤσουχα, ἅμα διακρίνῃ τὴν
πατρίδα της, εἰς τὴν στιγμήν φεύγει ὡς ἀστραπή καὶ φθάνει τάχι-
στα εἰς αὐτήν, ὅσον μακρὰν καὶ ἂν εὐρίσκηται.

41. Ἡ περισσότερά.

— «Ποῦ μ' ἀπλωμένα τὰ πτερὰ
πετᾶς, λευκὴ περισσότερά,
ὅτ' ἐφ' ἡμῶν
βαρὺς χειμῶν
τοὺς πάγους φέρει τοῦ βορρᾶ ; ».

— « Ὅπου ἢ ἀνοιξίς γελᾶ
κ' αἱ αὔραι πνέουσιν ἀπαλά,
ἐκεῖ πετῶ,
τὸ φῶς ζητῶ,
ζητῶ τὰ ἄνθη τὰ καλά ».

Α. Ρ. Παγκαθῆς

42. Τὰ περιστέρια.

Ταιριαγμένα ἔς τὴν αὐλὴν
 δυὸ λευκὰ περιστεράκια
 παίζουν μὲ καρδιὰ καλή,
 ὅσ᾽ τὰ φρόνιμα παιδάκια.

Ἔχουν ἴατριά πλουμιστὰ
 καὶ κοκκινοπὰ ποδάρια,
 καὶ κινοῦν τρεμουλιαστὰ
 τὰ πτερά τους τὰ καθάρια.

Κάπου κάμνουν χωρατὰ
 καὶ παλαίβουν καὶ τσιμπιοῦνται,
 κάπου τῶνα σταματᾷ
 καὶ γλυκὰ γλυκὰ φιλιοῦνται.

«Περιστέρια τρυφερὰ
 καὶ λευκὰ ὅσ᾽ κρίνο,
 ἡ καρδιά μου λαχταρᾷ
 ὅσ᾽ ἐσᾶς κ' ἐγὼ νὰ γείνω.

Ἦμερο καὶ χαροπὸ
 ἔς τὴν καρδιὰ μὲ δίχως κάκια
 νὰ ὑπομένω, ν' ἀγαπῶ
 τὰ μικρὰ μου τὰδελεφάκια.

Γιὰ νὰ ζήσωμε ἔς τὴ γῆ
 ὅσ᾽ κ' ἐσᾶς ἀγαπημένα
 κι ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῇ
 πρῶτ' αὐτὰ κ' ἔπειτ' ἐμένα».

Γ. Βιζυηνός

Η'. ΤΟ ΚΑΚΟΝ ΤΙΜΩΡΕΙΤΑΙ
ΤΟ ΑΓΑΘΟΝ ΒΡΑΒΕΥΕΤΑΙ

43. Ἐμπορος καὶ ὄνος.

Μίαν ἡμέραν ἔμπορος τις εἶχε φορτώσῃ τὸν ὄνον του μὲ ἄλας. Ἦθελε νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὴν ἀγορὰν νὰ τὸ πωλήσῃ. Εἰς τὸν δρόμον, ἐνῶ ἐπήγαινε, κατὰ τύχην παρεστράτησεν ὁ ὄνος καὶ ἔπεσε μέσα εἰς τὸ ποτάμιον, τὸ ὅποιον ἔρρεεν ἀπὸ κάτω. Τὸ ἄλας τότε ἐβράχῃ καὶ ἀνέλυσεν. Ὅτε ἠγέρθη ὁ ὄνος, εἶδεν ὅτι ἦτο πολὺ ἐλαφρὸς. Τοῦτο ἤρесе πολὺ εἰς αὐτὸν καὶ ἀπεφάσισε νὰ πίπτῃ πάντοτε εἰς τὸ ὕδωρ, ὡσάκεις ὁ κύριός του τὸν ἐφόρτωνεν.

Μετ' ὀλίγον χρόνον διέβαινεν ὁ ὄνος πάλιν μὲ ἄλας φορτωμένος ἀπὸ τὸ ἴδιον μέρος. Ὁ ὄνος τότε παρεστράτησεν ἐπίτηδες καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ ποτάμιον. «Ἄ!», εἶπεν ὁ κύριός του· «αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται! Φαίνεται ὅτι ὁ ὄνος τὸ κάμνει ἐπίτηδες. Πρέπει ὅμως νὰ μάθῃ ἐπὶ τέλους ὅτι οἱ ψεῦσται καὶ οἱ ἀπατεῶνες μίαν ἢ δύο φορές δύνανται νὰ ὠφεληθῶσιν, εἰς τὸ τέλος ὅμως πάντοτε βλάπτονται καὶ ἀφανίζονται».

Τὴν ἄλλην ἡμέραν φορτῶνει ὁ κύριος τὸν ὄνον σπογγάρια καὶ διαβαίνει πάλιν ἀπὸ τὸ ἴδιον μέρος. Ὁ ὄνος παραστρατεῖ πάλιν ἐπίτηδες καὶ πίπτει εἰς τὸ ποτάμιον. Ὅτε ἠγέρθη ὅμως, εἶδεν ὅτι τὸ φορτίον του ἔγεινε πολὺ βαρύτερον ἢ πρότερον. Τὰ σπογγάρια ἐγένεσαν μὲ ὕδωρ καὶ ἔγειναν δέκα φορές βαρύτερα ἀπὸ ὅ,τι ἦσαν. Ὁ ὄνος δὲν ἠδύνατο νὰ τὰ φέρῃ ἀπὸ τὸ βᾶρος τὸ πολὺ. Ἐσταμάτα λοιπὸν εἰς τὸν δρόμον κατὰ πᾶσαν ὥραν καὶ στιγμὴν. Ὁ κύριός του ὅμως, ὅστις ἤρχετο κατόπιν του, τὸν ἔδαιρε δυνατὰ μὲ ἓν χονδρὸν ῥόπαλον καὶ τὸν ἠνάγκαζε νὰ περιπατῇ ἕως ὅτου

ἔφθασεν εἰς τὴν ἀγοράν. Ὁ ὄνος παρ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸν κόπον καὶ ἀπὸ τὸ πολὺ ζυλοκόπημα.

Ἄπ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ποτὲ ὁ ὄνος δὲν ἔπεσε πλέον εἰς τὸ ποτάμιον. Ἐπρόστεγε καὶ ἔκαμνε τὴν ἐργασίαν του ὅπως ἔπρεπεν.

Αἰσώπειος μῦθος

— Μὴ κάμης ἐκεῖνο. Ἐποῦ θές, μὴ πάθῃς ἐκεῖνο Ἐποῦ δὲ θές.

— Οἱ κακοὶ τῆς πονηρίας πίνουσι τὴν ὀμίχλην.

44. Τὸ νέον τριαντάφυλλον.

Μίαν φορὰν εἰς τὸν φράκτην κήπου τινὸς εἶχεν ἀνοιξὴ ἐν νέον τριαντάφυλλον πολὺ κόκκινον καὶ πολὺ ὠραῖον. Ἐν παιδίον ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν φράκτην, εἶδε τὸ κόκκινον τριαντάφυλλον καὶ, ἐπειδὴ τοῦ ἤρρεσεν, ἤθελε νὰ τὸ κόψῃ.

Τοῦ ἐφώνασε: «Κόκκινόν μου τριαντάφυλλον, ἄφησέ με νὰ σὲ κόψω. Θὰ σὲ βάλω εἰς τὸν πῖλόν μου νὰ τὸν στολίσῃς. Θὰ ὑπάγωμεν μαζὶ εἰς τοὺς συντρόφους μου νὰ σὲ ἰδῶσι πόσον κόκκινον καὶ ὠραῖον εἶσαι!».

Τὸ τριαντάφυλλον ἔκλαιε καὶ ἔλεγεν: «Ἄχ! καλόν μου παιδίον, μὴ μὲ κόψῃς. Πολὺ σὲ παρακαλῶ. Τί σοῦ ἔκαμα Δὲν θέλω νὰ εἶμαι εἰς τὸν πῖλόν σου. Θέλω ἐδῶ νὰ μείνω εἰς τὸν φράκτην πλησίον εἰς τὰ ἄλλα τριαντάφυλλα. Ἐδῶ μὲ ἔβαλεν ὁ Θεός, ἐδῶ πρέπει νὰ μείνω!».

Τὸ παιδίον ἐθύμωσε καὶ ἤθελε νὰ τὸ πάρῃ μὲ βίαν. Ἄλλ' ἅμα τὸ ἤρπασε, διὰ νὰ τὸ κόψῃ, τὸ τριαντάφυλλον τοῦ ἐτρύπησε τὴν χεῖρα μὲ τὰ ἀγκάθιά του πολὺ κακὰ καὶ τὸ αἰμάτωσεν.

Τὸ παιδίον τότε ἀφῆκε τὸ τριαντάφυλλον καὶ κλαῖον ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ δέσῃ ἢ μῆτηρ του τὴν αἰματωμένην χεῖρα αὐτοῦ.

— Ὅτι ἔκαμες, λαβαίνεις.

15. Τὰ τρία παιδιά καὶ ἡ λέμβος.

Μίαν φοράν τρία παιδιά, ὁ Δημήτριος, ὁ Πέτρος καὶ ἡ ἀδελφή των Μαρία, εἶχον καταβῆ κρυφίως εἰς τὸν κῆπόν των.

Πλησίον τοῦ κήπου ἀπὸ τὸ ὄπισθεν μέρος διήρχετο εἰς μέγας ποταμός. Εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ ἦτο δεμένη μία λέμβος. Τὰ τρία παιδιά εἰσῆλθον εἰς τὴν λέμβον καὶ εἰκόνουν αὐτὴν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Ἐχαιρον νὰ βλέπωσι τὴν λέμβον νὰ σαλεύηται ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, καὶ ἐγέλων πολὺ.

Αἴφνης ἦλθεν ἡ ἰδέα εἰς τὸν Δημήτριον νὰ λύσῃ τὴν λέμβον, ὅπως εἶδὲ ποτε τὸν πατέρα του νὰ κάμῃ, καὶ νὰ πλεύσῃ ὀλίγον παρακάτω. Τὸ ἔπραξε καὶ ταχέως ἡ λέμβος ἔπλεε κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ρεύματος. Ἄλλὰ τὰ παιδιά δὲν ἐγνώριζον νὰ διευθύνωσι τὴν λέμβον. Καί, ἐπειδὴ τὸ ρεῦμα ἦτο ἀρκετὰ ἰσχυρόν, τὴν παρέσυρεν. Ἡ λέμβος παρῆλθε κατὰ μῆκος τὸν πατρικόν των κῆπον, παρῆλθε κατὰ μῆκος τὸν γειτονικόν των κῆπον, ἐπροχώρησε μακρύτερα καὶ τέλος ἐπροχώρησε τόσον, ὥστε μόλις ἐφαίνετο πλέον ἡ πόλις. Τὰ παιδιά ὀλονέν ἔκλαιον καὶ ἐφώναζον νὰ τὰ βοηθήσωσιν. Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἤκουον τὰς κραυγὰς των, δὲν ἠδύναντο νὰ τρέξωσι νὰ τὰ βοηθήσωσι, διότι ὁ ποταμός ἦτο πλατὺς καὶ βαθὺς καὶ τὸ ρεῦμα πολὺ ἰσχυρόν.

Σχεδὸν μίαν ὥραν μακρὰν τῆς πόλεως εἶχε παρασυρθῆ ἡ λέμβος, ὅτε ἐπλησίαζε νὰ φθάσῃ εἰς ἕνα φραγμόν. Χωρὶς ἄλλο, ἂν ἔφθανεν εἰς τὸν φραγμόν, θὰ ἀνετρέπετο ἡ λέμβος καὶ θὰ ἐπνίγοντο τὰ παιδιά. Ἄλλὰ δύο ἀλιεῖς, οἱ ὅποιοι ἐψάρεουν τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκεῖ πλησίον, εἶδον τὸν μέγαν κίνδυνον τῶν παιδίων καὶ εὐθὺς ἔτρεξαν νὰ τὰ σώσωσιν. Κωπηλατοῦσι μὲ ὄλην των τὴν δύναμιν, προφθάνουσι τὴν λέμβον μίαν στιγμὴν πρὶν φθάσῃ εἰς τὸν φραγμόν, σταμα-

ταῦσιν αὐτὴν καὶ σώζουσι τὰ παιδιά. Μετ' ὀλίγον οἱ καλοὶ ἄνθρωποι ἔφεραν τὰ παιδιά ὀπίσω εἰς τοὺς γονεῖς των.

Ἄπὸ τότε ὁ Δημήτριος, ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μαρία ποτὲ πλέον δὲν εἰσῆλθον μόνοι των εἰς τὴν λέμβον.

—“Οποῖος κακὰ φουρνίζει, σιραβὰ καρβέλια βγάζει.

46. Ὁ μικρὸς αἰγοβοσκός.

Μίαν φορὰν τρεῖς μικροὶ αἰγοβοσκοὶ ἔβοσκον τὰς αἴγας αὐτῶν ἐπὶ τινος ὄρους. Ἐκεῖ πλησίον ἦτο μία ἀπόκρημνος φάραγξ, εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας ἓν ζευγὸς ἀετῶν εἶχε τὴν φωλεάν αὐτοῦ. Οἱ αἰγοβοσκοὶ ἔβλεπον πολλάκις τοὺς ἀετοὺς μὲ τὰ μεγάλα πτερὰ αὐτῶν νὰ πετώσιν ἐντὸς τῆς φάραγος καὶ ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν αὐτῶν καὶ ἐθαύμαζον τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν βασιλέων τούτων τῶν πτηνῶν.

Μετά τινα καιρὸν ἦλθε τὸ ἔαρ. Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἔπαιζον, παρετήρησαν ὅτι ἀπὸ τὸ ἄκρον τῆς φωλεᾶς προέβαλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς μικρὸς ἀειτιδεύς, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχε γεννηθῆ. «Ἄχ, νὰ εἶχομεν ἡμεῖς αὐτὸν τὸν μικρὸν ἀετόν!», εἶπον. «Πόσον ὠραῖα θὰ ἐπαίζομεν! Ἄλλ' οἱ ἀετοὶ εἶνε φοβεροὶ! πρέπει νὰ εὕρωμεν μίαν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ εἶνε ἐκεῖ οἱ μεγάλοι ἀετοί, καὶ τότε νὰ ἀναβῶμεν νὰ τὸν ἀρπάσωμεν.

Οἱ μικροὶ αἰγοβοσκοὶ ἐπανελάμβανον πάντα τὰ ἴδια λόγια, ὡσάκις ἔβλεπον τὸν μικρὸν νεοσσὸν εἰς τὴν φωλεάν του. Ἄλλ' ἐφοβοῦντο τοὺς ἀετοὺς καὶ δὲν ἐτόλμων νὰ ὑπάγωσιν ἐκεῖ. Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως εἶχον προμηθευθῆ ἓν ἀρκετὰ χονδρὸν σχοινίον, διὰ νὰ καταβῶσιν εἰς τὴν φωλεάν, καὶ ἦσαν πάντοτε ἔτοιμοι νὰ ἐπιχειρήσωσιν ὅ,τι ἐπεθύμουν, ἀμα ἔβλεπον ὅτι οἱ ἀετοὶ ἔλειπον ἀπ' ἐκεῖ.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ὅτε ἐμεγάλωσεν ὀλίγον ὁ νεοσσός, ἔφυγον καὶ οἱ δύο γονεῖς αὐτοῦ καὶ ἐπῆγαν νὰ εὑρωσι τροφήν.

Οἱ αἰγοβοσκοὶ ἐνόμισαν ὅτι τότε ἦτο κατάλληλος καιρὸς νὰ ἀρπάσωσι τὸν νεοσσόν· ἀνέβησαν λοιπὸν ἐπάνω εἰς τὴν ἄκραν τῆς φάραγγος, ἔδεσαν μὲ τὸ σχοινίον τὸν πολμηρότερον ἐξ αὐτῶν, Πέτρον ὀνομαζόμενον, τὸν ἐκρέμασαν ἀπ' ἐπάνω μέσα εἰς αὐτὴν καὶ ἀπέλυσαν τὸ σχοινίον ἕως εἰς τὸ μέρος, ὅπου οἱ ἀετοὶ εἶχον τὴν φωλεάν των. Ὁ Πέτρος, ἅμα ἔφθασεν εἰς τὴν φωλεάν τῶν ἀετῶν, παρετήρησε μέσα εἰς αὐτὴν, εἶδε τὸν νεοσσὸν εἰς μίαν ἄκραν τῆς φωλεᾶς καὶ μὲ περιέργειαν παρατηροῦντα αὐτόν. Τότε ὁ Πέτρος ἔβαλε τὴν χεῖρά του μέσα εἰς τὴν φωλεάν, ἔλαβε τὸν νεοσσόν, ὅστις ἤρχισε νὰ φωνάζῃ πολὺ δυνατὰ, καὶ εἶπεν εἰς τοὺς συντρόφους του νὰ τὸν σύρωσιν ἐπάνω.

Οἱ σύντροφοὶ του μὲ πολλὴν προθυμίαν ἤρχισαν νὰ σύρωσι τὸ σχοινίον, ὅτε ἐν τῷ μεταξύ ἀκούονται ἀπὸ μακρὰν αἱ φωναὶ τῶν ἀετῶν καὶ μετ' ὀλίγον φαίνονται καὶ αὐτοί. Φόβος καὶ τρόμος κατέλαβε τοὺς μικροὺς αἰγοβοσκούς καὶ ἰδίως τὸν Πέτρον. Κρεμάμενος ὁ ἄθλιος εἰς τὸν ἀέρα ἐν τῷ μέσῳ τῆς φάραγγος, διέτρεχε τὸν κίνδυνον ἢ νὰ κατασχισθῇ ἀπὸ τοὺς ἀετοὺς ἢ νὰ κατακρημνισθῇ εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ νὰ κατακομματιασθῇ. Τότε ἤρχισε νὰ συλλογίζηται τί μεγάλην ἀνοησίαν ἔκαμεν, ἀλλ' εἰς μάτην. Οἱ ἀετοὶ ὠργισμένοι ἦσαν πλέον πλησίον αὐτοῦ, τὸν περιετριγύρισαν καὶ προσεπάθουν μὲ τὰς πτέρυγας καὶ μὲ τὸ ράμφος καὶ μὲ τοὺς ὄνυχας αὐτῶν νὰ ἐκκόψωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν σχίσωσιν.

Ἡ θέσις τοῦ Πέτρου ἦτο πολὺ κακὴ. Οἱ σύντροφοὶ του ἀνέσυρον τὸ σχοινίον ὀλονέν, ὅσον ἠδύναντο ταχύτερον, ἀλλ' οἱ ἀετοὶ ἦσαν μανιώδεις.

Ὁ Πέτρος βλέπων ὅτι ἦτο χαμένος ἐξάγει τὴν μάχαι-

ραν, με τὴν ὁποίαν ἔκοπτε τὸν ἄρτον του, κινεῖ αὐτὴν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, ὅπου ἐπέτων οἱ ἀετοί, καὶ ἀγωνίζεται δι' αὐτῆς νὰ τοὺς ἀποδιώξῃ. Ἄλλ' οἱ ἀετοί, οἱ ὅποιοι εἶνε ἀνδρειότατοι καὶ φιλοστοργότατοι, βλέποντες ὅτι κινδυνεύει τὸ τέκνον των, καθόλου δὲν ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸν Πέτρον, ἀλλὰ πάντοτε ἐπετίθεντο κατ' αὐτοῦ. Τότε ὁ Πέτρος ἠναγκάσθη νὰ ἀφήσῃ τὸν νεοσσόν, νομίζων ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐσώζετο. Ἄλλ' εἰς μάτην, διότι ὁ εἷς τῶν ἀετῶν ἔσπευσε καὶ συνέλαβε τὸν νεοσσόν, ἐνῶ κατεκρημνίζετο, ἀλλ' ὁ ἄλλος ἔμενε πλησίον τοῦ Πέτρου καὶ προσεπάθει ὀλονὲν νὰ τὸν σχίσῃ.

Ὁ Πέτρος ἀπηλπίσθη. Φωνάζει μὲ ὄλην αὐτοῦ τὴν δύναμιν τοὺς συντρόφους νὰ σύρῳσι τὸ σχοινίον ταχύτερον καὶ ὑψώνει τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω, διὰ νὰ ἴδῃ πόσον ἀπέχει ἀκόμη ἀπ' αὐτοὺς.

Ἄλλὰ τί βλέπει! Τὸ σχοινίον ὀλίγον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του εἶχε κοπῆ σχεδὸν ὅλως διόλου. Μόνον ἐν λεπτῶν νῆμα ἐκράτει ἀκόμη. Ἡ μάχαιρα, τὴν ὁποίαν ἐκίνει δεξιὰ καὶ ἀριστερά, διὰ νὰ ἀποδιώξῃ τοὺς ἀετούς, εὔρισκε τὸ σχοινίον καὶ κάθε φοράν τὸ ἔκοπτεν ἀπὸ ὀλίγον μέχρις ὅτου ἐκόπη σχεδὸν ὅλως διόλου.

Ὁ Πέτρος, ὅτε εἶδε τὸ σχοινίον τόσο βραδέως κομμένον, ἔφριξεν. Ἐσυλλογίζετο ὅτι θὰ ἐκόπτετο ὅλως διόλου καὶ ὅτι θὰ κατεκρημνίζετο εἰς τὴν ἄβυσσον. «Τί δυστυχία!», εἶπε μόνον καὶ ἐσιώπησεν. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ οἱ σύντροφοί του εἶχον προφθάσῃ καὶ τὸν ἀνέσυραν.

Ὅτε μετὰ τόσα βάσανα καὶ μετὰ τόσο κίνδυνον ἐπάτησε τέλος πάντων ὁ Πέτρος τὸν πόδα του εἰς τὴν γῆν, ἦτο ἐντελῶς ἀγνωρίστος. Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του ἦσαν λευκαί, λευκότεραι.

— Ὁ κακὰ σπεύρων κακὰ θερίζει.

47. Ποντικός καὶ βάτραχος.

Μίαν φορὰν εἰς ποντικός ἔκαμε φιλίαν μὲ ἓνα βάτραχον.

Ὁ ποντικός ἦτο καλὸς καὶ ὁ βάτραχος κακός.

Μίαν ἡμέραν ὁ βάτραχος εἶπεν εἰς τὸν ποντικόν· « Ἄχ! πόσον σὲ ἀγαπῶ! Ἄχ! πόσον ἐπεθύμουν νὰ μὴ χωρισθῶμεν ποτέ! Ἐλα νὰ δέσω τὸν πόδα σου μὲ τὸν ἰδικόν μου, διὰ νὰ εἶμεθα πάντοτε ἠνωμένοι».

Ὁ ποντικός ἐπίστευσεν ὅτι ὁ βάτραχος τὸν ἀγαπᾷ καὶ ὅτι εἰς τὰ ἀληθινὰ ἀπὸ ἀγάπην ἐπεθύμει νὰ μὴ χωρισθῆ ποτέ ἀπ' αὐτόν, καὶ ἐστάθη καὶ ἔδεσεν ὁ βάτραχος τὸν πόδα του μὲ τὸν ἰδικόν του. Ὑστερον ἐξῆλθον εἰς περίπατον, ἐπῆγαν εἰς τὰ χωράφια, διεσκέδασαν, εὔρον ἐκεῖ τροφήν, ἔφαγον καὶ ἤλθον ἔπειτα εἰς τὴν λίμνην. Τότε ὁ βάτραχος πηδᾷ εἰς τὴν λίμνην καὶ βυθίζεται εἰς αὐτήν.

Ὁ ποντικός ὁ δυστυχὴς δεμένος ἀπὸ τὸν πόδα ἐβυθίσθη καὶ αὐτὸς καὶ ἐπνίγη. Μετ' ὀλίγον ὁ βάτραχος ἀνέβη εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῆς λίμνης καὶ ἔπαιζεν.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ἔτυχε νὰ πετᾷ ἐκεῖ εἰς ἰέραξ. Ὁ ἰέραξ εἶδεν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς λίμνης τὸν ἐξωγκωμένον ποντικὸν καὶ τὸν ἐνόμισε κἀνὲν μέγα ζῶον. Ὁρμᾷ λοιπὸν μὲ μεγάλην προθυμίαν κατ' ἐπάνω του, τὸν συλλαμβάνει καὶ φεύγει. Ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὸν ποντικὸν ἦτο δεμένος ἀπὸ τὸν πόδα καὶ ὁ βάτραχος. Μετ' ὀλίγον οὔτε ποντικός οὔτε βάτραχος ὑπῆρχε πλέον. Ὁ ἰέραξ τοὺς ἔφαγε καὶ τοὺς δύο.

Αἰδιώπειος μῦθος

— Τρωῶν τάλειυρι τὰ ποντίκια, τρωῶν κ' ἢ γάταις τὰ ποντίκια.

— Ὅστις πονηρεύεται, ἔς τὸ τέλος ἔξολοθρεύεται.

48. Λέων και ποντικός.

Μίαν φοράν ἦτο κατὰ γῆς ἐξηπλωμένος εἰς λέων και ἔκοιμάτο.

Ἐκεῖ πλησίον εὐρίσκετο εἰς ποντικός, ὅστις ποτέ δὲν εἶχεν ἰδῆ λέοντα και δὲν ἤξευρε τί ἦτο αὐτὸ τὸ μέγα πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ἦτο κατὰ γῆς ἐξηπλωμένον. Εἶχε τὴν περιέργειαν νὰ ἰδῆ τί ἦτο και ἐπλησίασεν. Ἀφοῦ παρετήρησε καλά και εἶδεν ὅτι τὸ μέγα αὐτὸ πρᾶγμα ἦτο ἀκίνητον, ἀνέβη ἐπάνω του και ἤρχισε νὰ τρέχη ἐπάνω κάτω εἰς ὅλον τὸ σῶμα, ἀπὸ τὴν οὐρὰν ἕως τὴν κεφαλὴν. Ἐπειτα τοῦ ἤλθεν ἡ ὄρεξις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν μύτην αὐτοῦ, και εἰσῆλθεν. Ἀλλὰ τότε ἀπὸ τὴν μεγάλην ἐνόχλησιν ἐξυπνᾷ ὁ λέων και καταθυμωμένος συλλαμβάνει τὸν ποντικὸν διὰ νὰ τὸν κατασχίσῃ.

Ὁ κακόμοιρος ὁ ποντικός ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον του. Ἐβλεπεν ὅτι ὁ λέων θὰ τὸν ἔσχιζε και θὰ τὸν ἔκαμνε χίλια κομμάτια. Κατατρομαγμένος παρακαλεῖ τὸν λέοντα νὰ τὸν λυπηθῆ και νὰ μὴ τὸν φάγῃ. Ὑπόσχεται δὲ εἰς αὐτὸν ὅτι πολὺ θὰ τὸν ὠφελήσῃ, ἐὰν τοῦ χάρισῃ τὴν ζωὴν και τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον.

Ὁ λέων ἐγέλασε πολὺ μὲ τὰς μεγάλας ὑποσχέσεις τοῦ μικροῦ ζώου και ἀπέλυσε τὸν ποντικόν.

Μετὰ τῖνα χρόνον κυνηγοὶ τινες συνέλαβον τὸν λέοντα και τὸν ἔδωσαν εἰς ἓν δένδρον μὲ ἓν σχοινίον πολὺ χονδρὸν. Ὁ δυστυχῆς λέων ἀνεστέναζε βαθέως.

Ὁ ποντικός ἤκουσε τοὺς ἀναστεναγμοὺς τοῦ λέοντος, ἐπῆγεν ἐκεῖ, εἶδε τὸν εὐεργέτην του δεμένον και ἤρχισε νὰ τρώγῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ χονδρὸν σχοινίον. Μετ' ὀλίγον ὁ λέων ἦτο ἐλεύθερος. Τότε ὁ ποντικός λέγει πρὸς τὸν

λέοντα· «Σὲ παρεκάλεσά νὰ μοῦ σώσης τὴν ζωὴν καὶ ὑπεσχέθην ὅτι πολὺ θὰ σὲ ὠφέλουν. Σὺ δὲν ἐπίστευες. Ἐγέλας. Ἐνόμιζες ὅτι ὅλοι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον εἶνε κακοὶ καὶ κἀνεὶς δὲν εἶνε καλός. Ἐνόμιζες ὅτι οἱ μικροὶ καὶ ἀσθενεῖς ποτὲ δὲν δύνανται τοὺς μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς νὰ ὠφελήσωσιν. Ἰδοὺ τώρα βλέπεις καὶ μόνος σου ὅτι δὲν εἶνε ὅλοι κακοί. Ὑπάρχουσι καὶ καλοί. Βλέπεις καὶ μόνος σου ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ εἰς ποντικὸς δύναται νὰ ὠφελήσῃ ἓνα λέοντα καὶ ὅτι, ὅστις κάμνει καλόν, ποτὲ δὲν ζημιουταί».

Αἰσώπειος μῦθος

— «Ὅτι ἔσπειρες, φυτρώνει.

— *Ἐχει κ' ἡ τρίχα ἴσκιον, κ' ὁ μύρμηγκας χολή, κ' ἡ μυῖνα σπλήνα.

49. Ὁ Θεὸς καὶ ἡ καρδεφίνα.

Ὅτε ὁ Θεὸς ἔκαμε τὰ πτηνά, ἔδωκεν εἰς αὐτὰ πόδας διὰ νὰ περιπατῶσι, πτέρυγας διὰ νὰ πετώσιν, ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ βλέπωσιν, ὠτα διὰ νὰ ἀκούωσι καὶ στόμα ὅχι μόνον διὰ νὰ τρώωσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ψάλλωσιν.

Ἀφοῦ δὲ ἔγειναν ὅλα καὶ τὰ εἶδεν ὁ Θεός, εὐχαριστήθη πολὺ ἀπὸ τὸ κομψὸν αὐτῶν σῶμα καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλην ζωηρότητα, καὶ ἠθέλησε νὰ τὰ κάμῃ ἀκόμη ὠραιότερα. Ἐλαβεν ἓν μέγα κυτίον, ὅπου εἶχε πολλὰ κύπελλα μὲ διάφορα χρώματα, καὶ ἤρχισε νὰ χρωματίζῃ τὰ πτερά καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα αὐτῶν.

Τὰ πτηνά ἔσπευσαν ὅλα. Τὸ καθὲν ἔσπρογγε τὸ ἄλλο, διὰ νὰ ἔλθῃ αὐτὸ πρῶτον, καὶ ἐγίνετο μεγάλη ταραχή. Πρώτη ἦλθεν ἡ περιστέρα. Ὁ Θεὸς ἐχρωμάτισε τὸν λαιμὸν αὐτῆς κυανοῦν, τὰς πτέρυγας καὶ τὸ ἄλλο σῶμα λευκὸν καὶ τοὺς πόδας ἐρυθροὺς. Ἐπειτα ἦλθε τὸ κανάριον. Ὁ

Θεός ἐχρωμάτισεν αὐτὸ κίτρινον ὡς λεμόνιον. Ἐπειτα ἐχρωμάτισε τὸν κόρακα μαῦρον ὡς τὸ κάρβουνον, τὸν κύκνον λευκὸν ὡς τὴν χιόνα, καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ πτηνὰ τὰ ἐχρωμάτισε μὲ διάφορα καὶ πολὺ ὠραῖα χρώματα.

Ἡ καρδερίνα, ἥτις εἶχε μεγάλην διάκρισιν καὶ πολλὴν εὐγένειαν, ἴστατο ὀπισθεν τῶν ἄλλων, δὲν ἤθελε νὰ ὠθήσῃ τὰ ἄλλα καὶ νὰ ἔλθῃ διὰ τῆς βίας ἐμπρός. Ἦτο λοιπὸν τελευταία.

Ἀλλὰ τέλος πάντων μετὰ πολλὴν ὥραν, ἀφοῦ ὅλα τὰ πτηνὰ ἐχρωματίσθησαν, ἤλθε καὶ ἡ ἰδική της σειρά. Ἐρχεται λοιπὸν μὲ συστολὴν πολλὴν πλησίον τοῦ Θεοῦ καὶ περιμένει νὰ χρωματισθῇ καὶ αὕτη. Ἀλλ' ὁ Θεός εἶχε τελειώσῃ πλέον ὅλα τὰ χρώματα καὶ δὲν ἔμεινε τίποτε ἄλλο ἢ τὰ μικρὰ κύπελλα, ὅπου εὐρίσκοντο τὰ χρώματα ἄλλοτε.

Τὸ κακόμοιρον τὸ πτηνόν, ἀφοῦ εἶδεν ὅτι δὲν θὰ εἶχε καὶ αὐτὸ χρωματιστὰ πτερά, ὅπως εἶχον ὅλα τὰ ἄλλα, ἴστατο λυπημένον εἰς μίαν ἄκραν καὶ ἐδάκρυεν. Ὁ Θεός ὅμως τὸ εἶδε, τὸ ἐλυπήθη καὶ τοῦ εἶπεν· «Ἠσύχασε. Ἐν τόσον εὐγενές καὶ διακριτικὸν πτηνὸν ἐγὼ δὲν τὸ ἀφίνω νὰ λυπηταί. Εἰς ἕκαστον κύπελλον ἔχει μείνη ὀλίγον χρῶμα· θὰ τὸ συλλέξω μὲ τὸν χρωστήρα καὶ θὰ ἀλείψω καὶ τὰ ἰδικά σου πτερά».

Ὅπως εἶπεν, οὕτω καὶ ἔκαμε. Τὴν ἐχρωμάτισεν ὀλίγον ἐρυθράν, ὀλίγον κιτρίνην, ὀλίγον στακτεράν, ὀλίγον μαύρην, ὀλίγον λευκήν, ὀλίγον ὑπόλευκον, μὲ ὀλίγον χρῶμα ἐξ ἑκάστου κυπέλλου, οὕτως ὥστε ἔγεινεν αὕτη τὸ ποικιλώτατον ὄλων τῶν πτηνῶν.

Ἡ καρδερίνα εὐχαρίστησε τὸν ἀγαθὸν Θεόν, διότι τῆς ἐχρωμάτισε τὰ πτερά μὲ τόσον ὠραῖα χρώματα, ἐπέταξε καὶ ἔφυγεν.

— Δὲν ἔχει ὁ φτωχός, ἀλλ' ἔχει ὁ Θεός.

50. Ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἀηδὼν.

Ὅτε ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ἔκαμε τὰ πτηνά, κἀνὲν δὲν εὐρέθη εὐχαριστημένον μὲ τὸ φόρεμα, τὸ ὅποιον εἶχε δώσει εἰς αὐτά. Μίαν ἡμέραν ἦλθον ἔλα ὄμοῦ πρὸς αὐτόν, ἐκάθισαν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἤρχισαν νὰ παραπονῶνται. Ἡ χελιδὼν ἔλεγεν· «Ἦθελα καλῆτερα νὰ εἶχον κοκκίνην κεφαλὴν». Ὁ πετεινὸς ἔλεγε· «Καλῆτερα νὰ ἦμην κόκκινος καὶ πράσινος καὶ κίτρινος». Καὶ κάθε πτηνὸν ἔλεγε τὰ παράπονά του.

Ἀηδὼν.

Μόνον ἡ ἀηδὼν δὲν ἔλεγε τίποτε. Ἦτο εὐχαριστημένη καὶ ἔχαιρε διὰ τὸ στακτερόν ἔνδυμά της. Τοῦτο ἤρεσεν εἰς τὴν ἀγαθὴν Θεὸν καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· «Ἐπειδὴ σὺ εἶσαι τόσο εὐχαριστημένη μὲ τὸ φόρεμα, τὸ ὅποιον σοῦ ἔδωκα, καὶ δὲν παραπονεῖσαι, ὅπως τὰ ἄλλα πτηνά, σοῦ δίδω τὴν δύναμιν νὰ κελαδῆς ὠραιότερον ἀπὸ ἔλα αὐτά καὶ νὰ εἶσαι τὸ περισσότερο ἀγαπημένον πτηνὸν τῶν ἀνθρώπων».

Ἀπὸ τότε ἡ ἀηδὼν κελαδεῖ λιγυρώτερον ἀπὸ ἔλα τὰ ἄλλα πτηνά. Οἱ δὲ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀκούουσι μὲ θαυμασμὸν τὰ γλυκύτατα κελαδήματα αὐτῆς, τὴν ὀνομάζουσι βασίλισσαν τῶν ὀδικῶν πτηνῶν.

51. Τὸ δάσος.

Σ τὸ δάσος μέσα περπατῶ
 κι ἀκούω τὰ πουλάκια.
 Κάθε κλωνὶ καὶ μιὰ φωνή,
 καὶ κάθε δένδρου μουσική,
 χαραῖς καὶ τραγουδάκια.

Μὰ 'κεῖ, 'ποῦ ἄλλα τραγοῦδοῦν
 κι ἄλλα κρατοῦν τὸν ἴσο,
 ἓνα πουλὶ μικρὸ λαλεῖ
 'σὰν νὰ τὰ λέη· «σωπᾶστε σεῖς,
 ἐγὼ θὰ τραγουδήσω».

'Σωπᾶσαν ὅλα· τὸ μικρὸ
 πουλὶ τᾶποστομόνει.
 Εἶχαν λαλιὰ τᾶλλα πουλιὰ,
 μὰ ἓνα ἦταν μοναχὰ
 ἀπ' ὅλα τους τᾶνδόνι.

Ἄγγ. Βλάχος

52. Ὁ ἀγαθοποιὸς γέρον.

Μίαν φορὰν ἐν βασιλόπαιδον εἶχεν ἐξέλθη μὲ πολλοὺς
 ἀκολούθους εἰς τὸ κυνήγιον.

Καθ' ὁδὸν συνήντησαν ἓνα γέροντα, ὅστις ἐφύτευε μίαν
 καρυάν. «Τί ἀνόητος εἶνε αὐτὸς ὁ γέρον!» ἔλεγε τὸ βασι-
 λόπαιδον εἰς τοὺς ἀκολούθους του. «Φυτεύει ὡς ἂν εἶνε νέος
 καὶ ὡς ἂν πρόκειται αὐτὸς νὰ ἀπολαύσῃ τίποτε ἀπὸ τοὺς
 καρποὺς τοῦ δένδρου τούτου». — «Ἄ! βέβαια πολὺ ἀνόητος
 εἶνε», ἔλεγον καὶ οἱ ἀκόλουθοί του, καὶ περιεγέλων τὸν
 γέροντα. «Ἐν τούτοις ἐγὼ εἶμαι πολὺ περίεργος», εἶπε τὸ

βασιλόπαιδον, «νά μάθω διατί ὁ γέρων κάμνει αὐτήν τήν ἀνοησίαν». — «Ἄς τὸν πλησιάσωμεν τότε», εἶπον οἱ ἀκόλουθοί του, «καὶ ἄς τὸν ἐρωτήσωμεν· θὰ εἶνε πολὺ ἀνόητος ἢ ἀπόκρισις του καὶ θὰ γελάσωμεν πολὺ».

Ἄφου ἤλθον πλησίον τοῦ γέροντος, ἐρωτᾷ αὐτὸν τὸ βασιλόπαιδον· «Ἄγαθὲ γέρον, πόσον ἐτῶν εἶσαι;». — «Ὅγδοήκοντα καὶ πλεόν, κύριε», ἀπήντησεν ὁ γέρων· «ἀλλὰ δόξα τῷ Θεῷ, εἶμαι ἀκόμη τόσον ὑγιής, ὅσον εἷς ἄνθρωπος τριάκοντα ἐτῶν». — «Καὶ πόσα ἔτη θὰ ζήσῃς ἀκόμη», λέγει τὸ βασιλόπαιδον, «καὶ φυτεύεις εἰς τοιαύτην ἡλικίαν μικρὰ δένδρα, τὰ ὅποια θὰ δώσωσι καρποὺς ὕστερον ἀπὸ πολλὰ ἔτη, ὅτε σὺ δὲν θὰ ὑπάρχῃς πλεόν; Διατί ἐργάζεσαι ματαίως;». — «Κύριε», ἀπήντησεν ὁ γέρων, «εὐχαριστοῦμαι νὰ φυτεύσω μόνον τὸ δένδρον· μοῦ εἶνε ἀδιάφορον, ἂν ἐγὼ ἢ ἄλλος τις ἀπολαύσῃ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. Εἶνε ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ πράττωμεν ὅ,τι ἔπραττον οἱ πατέρες ἡμῶν. Αὐτοὶ ἐφύτευσαν δένδρα, τῶν ὁποίων τοὺς καρποὺς γεύομεθα ἡμεῖς. Ἄφου λοιπὸν ἡμεῖς καρποῦμεθα τὴν ἐργασίαν τῶν πατέρων ἡμῶν, διατί καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν νὰ μὴ καρπωθῶσι τὴν ἐργασίαν ἡμῶν; Νομίζω ὅτι πρέπει τὰ τέκνα νὰ θερίζωσιν ὅ,τι δὲν προφθάνουσι νὰ ἀπολαύσωσιν οἱ γονεῖς αὐτῶν. Ἐπειτα διατί νὰ κἄθημαι καὶ νὰ μὴ ἐργάζωμαι; Διατί νὰ μὴ κάμνω ἐν καλόν, ἀφου δύναμαι νὰ τὸ κάμω; Ἄκουσον, παιδίον μου. Εἶσαι νέος ἀκόμη, τὸν κόσμον δὲν τὸν γνωρίζεις, καὶ ἴσως σὲ ὠφελήσῃ ἢ συμβουλὴ μου αὕτη. Ἄν θέλῃς νὰ ζήσῃς εὐχαριστημένος καὶ τιμημένος εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ κἄθησαι ἀργός, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ κάμνῃς κακά. Νὰ ἐργάζησαι πάντοτε καὶ νὰ κάμνῃς ὅσα καλὰ δύνασαι. Νὰ εἶσαι δὲ βεβαίωτατος ὅτι ἢ ἀνταμοιβὴ σου θὰ εἶνε πάντοτε μεγάλη».

Τὸ βασιλόπαιδον εὐχαριστήθη τόσον ἀπὸ τὴν ἀπόκρισιν

ταύτην τοῦ γέροντος, ὥστε δὲν ἐγνώριζε πῶς νὰ τὸν ἀνταμείψῃ διὰ τὴν μεγάλην εὐχαρίστησιν, τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη. Ἐξάγει λοιπὸν ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου του ὀλίγα χρυσαῖ νομίσματα καὶ τὰ δίδει εἰς τὸν γέροντα.

Ὁ γέρων, ἀφοῦ ἔλαβε τὰ χρυσαῖ νομίσματα, εἶπεν εἰς τὸ βασιλόπαιδον· «Πρὸ ὀλίγου, ὅτε ἐγώ, γέρων ἄνθρωπος, νέον δένδρον ἐφύτευον, ἔλεγες ὅτι ἐργάζομαι ματαίως. Τώρα πῶς δύναται νὰ εἶπῃ τοῦτο, ἀφοῦ τὸ νέον τοῦτο δένδρον, μόλις τὸ ἐφύτευσα, ἔφερε τόσους πλουσίους καρπούς, ἔφερε τόσα χρυσαῖ νομίσματα διὰ μιᾶς; Τώρα μὲ τοὺς ἰδίους σὰς ὀφθαλμούς βλέπετε πῶσον εἶνε ἀληθές, ὅτι πάντοτε ἀνταμείβεται ἐκεῖνος, ὅστις κάμνει τὸ καλόν».

— Ποῦ πᾶς, καλό; Ὁ ἄλλο καλό.

— Κάμε καλὸ κι ἄς κείνεται ὅταν νὰ ὀπειρες οἰάρι,
ὅπου τὸ δρίπεις εἰς τὴ γῆ κ' ὕστερα βρῖσκες χάρι.

33. Τὰ δένδρα.

Ὅλα τὰ δένδρα ἔνε παιδιά,
ἔπῳχουν τὴ γῆ μητέρα
κ' ἔχουν γιὰ χέργια τὰ κλαδιά,
ποῦ σειοῦνται ἔς τὸν ἀγέρα

Σειοῦνται καὶ λὲν μιὰ προσευχή,
λυγοῦν καὶ προσκυνοῦνε
τὸν Οὐρανό, ἔπῳχει βροχὴ
καὶ βλέπει ποῦ διψοῦνε.

Κι ὁ οὐρανός, ποῦ τὰ τηρᾷ,
τοῦ θλίβει τὴ καρδιά,
τὴν δίψα τους ὅταν βλέπη
.....

Ἐπὸ τὸ θρόνο τοῦ γυρνᾷ
καὶ κράζει μιὰ νεφέλη
καὶ τίνε στέλνει ἔς τὰ βουνά,
ἔς τὰ δάση τίνε στέλνει.

«Πάαινε ἔς τὰ πότιστα δενδρά,
ἔς τὰ δάση ποῦ διοῦνε,
καὶ πότισέ μου τα φαιδρά
καὶ δόσε τα νὰ πιοῦνε».

Βγαίν' ἡ νεφέλη καὶ περνᾷ
ἐπὶ ἀπὸ τὴν Πλάσι,
καὶ βρέχει μέσα ἔς τὰ βουνά
καὶ βρέχει μέσ' ἔς τὰ δάση.

Καὶ νοιώθ' ἡ γῆ χαρὰ κρυφῆ
. . . καὶ βγάλ' ὄλ' ἄνθη ἔς τὴ μορφῆ
κι ὄλο καρποὺς ἔς τὰ στῆθη.

Κι ἀπ' τὴ χαρὰ τὴν τραφερῆ
κι ἀπὸ τὴν εὐθυμία
ἔς τὴ χώρα δίδ' ὅσο ἔμπορεῖ
εὐθύνια κι εὐφορία.

Γι' αὐτὸ φυτεύετε δενδρά
καθεῖς ὅπου προφθάση,
κι ἀφήτε νὰ γενοῦν χονδρά,
νὰ σχηματίσουν δάση.

Γιὰ νὰ χουμε κ' ἐμεῖς βροχὴ
κι ὠραία πρασινάδα,
διὰ νὰ κάμωμ' εὐτυχῆ
τὴν ἄκαρπη Ἑλλάδα.

Γ. Μ. Βιζινοῦς

54. Τὸ κανάριον.

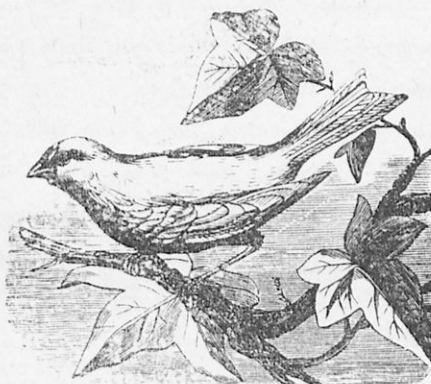
Τὸ κανάριον εἶνε πιτηρὸν ὠδικόν, συγγενεῦον μὲ τὴν ἀηδόνα, μὲ τὴν καρδερίναν καὶ μὲ δλα τὰ ἄλλα ὠδικὰ πιτηρά. Τὸ σῶμα αὐτοῦ εἶνε πολὺ μικρόν. Ἡ κεφαλὴ στρογγύλη. Οἱ ὀφθαλμοὶ μικροί, μέλαρες καὶ ζωηρότατοι. Τὸ ῥάμφος βραχύ. Οἱ ῥώθωνες δύο μικρόταται ὀπαὶ ἐπὶ τοῦ ῥάμφους. Τὰ ὠτα δύο μικρόταται ὀπαί, ἐσκεπασμένα μὲ τὰ περὰ εἰς τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς. Ὁ λαιμὸς βραχύς, αἱ πτέρυγες ἀρκετὰ μεγάλαι. Ἡ οὐρὰ μεγάλη. Οἱ πόδες λεπτοί. Οἱ δάκτυλοι αὐτῶν τέσσαρες· οἱ τρεῖς κείμενοι-ἔμπροσθεν καὶ ὁ εἷς ὀπισθεν. Τὸ χρῶμα συνήθως κίτρινον.

Τὸ κανάριον ἐδῶ εἰς ἡμᾶς δὲν εὐρίσκεται οὔτε εἰς τοὺς ἀγροὺς οὔτε εἰς τοὺς κήπους. Ἐδῶ ζῆ μόνον κλεισμένον εἰς τὸ κλωβίον. Εἶνε πολὺ κομψὸν καὶ πολὺ ζωηρὸν πιτηρὸν. Ὅταν ἔχη καλὴν περιποίησιν, ζῆ εἰς τὸ κλωβίον περισσότερον ἀπὸ δώδεκα ἔτη. Εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου ζῆ ἐλεύθερον εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τοὺς κήπους, ζῆ ἕως εἴκοσιν ἔτη. Τίκει τρεῖς καὶ τέσσαρας φορὰς τὸ ἔτος ἀπὸ τρία ἕως τέσσαρα ὠὰ κάθε φορὰν. Ἐπῶάζει αὐτὰ ἐπὶ δέκα τρεῖς ἡμέρας. Τρώγει κεχρίον καὶ κannaβούριον. Ἀγαπᾷ ὅμως πολὺ καὶ τὴν ζάκχαριν καὶ μάλιστα τὰ τρυφερὰ φύλλα τοῦ μαρουλίου καὶ τοῦ ζωχοῦ. Πίνει ὕδωρ καθαρὸν καὶ δροσερὸν καὶ λούεται τὸ θέρος μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν εἰς ὕδωρ καθαρὸν καὶ δροσερόν.

Τὸ κανάριον εἶνε πολὺ χαριτωμένον καὶ πολὺ λεπιοφυνὲς πιτηρὸν. Ἐξημεροῦται εὐκόλως. Ψάλλει γλυκύτατα ἢ φωνὴ αὐτοῦ εἶνε ἰσχυρὰ καὶ καθαρὰ, καὶ κάμνει διαφόρους καὶ γλυκυστίας στροφάς. Βλέπει καὶ ἀκούει πολὺ καλά, καὶ αἰσθάνεται τὴν ζέστην καὶ τὸ ψῦχος πολὺ. Ὅταν σταθῆ πολλὴν ὥραν εἰς τὸν ἥλιον, βλάπεται,

πολύ. Ὄταν σταθῆ εἰς μέρος ψυχρὸν ἢ μείνῃ μεταξὺ δύο παραθύρων, βλάπεται πολύ. Δύναται καὶ νὰ ἀποθάνῃ. Ἀγαπᾷ ὑπερβολικὰ τὸ φῶς καὶ τὴν πρασινάδα. Φοβεῖται πολὺ τὴν γάτα καὶ δύναται νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸν φόβον του, ὅταν αὐτὴ τὸ κυνηγῆ καὶ προσπαθῆ μὲ τοὺς ὄνυχάς της νὰ τὸ συλλάβῃ ἐντὸς τοῦ κλωβίου.

Τὸ κανάριον ἔχει νοῦν περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ὠδικὰ πτηνά. Ὄταν μείνῃ εἰς τὸ κλωβίον ὀλίγας ἡμέρας, μαθαίνει καὶ

Κανάριον.

διακρίνει ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὸ περιποιοῦνται. Χαίρει δὲ καὶ κελαδεῖ καὶ πετᾷ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὅταν τοὺς βλέπῃ πλησίον του. Ἔχει μνήμην καὶ φαντασίαν ἀρκετὴν πολλάκις εἰς τὸν ὕπνον του ὀνειρεύεται. Διδάσκεται καὶ μαθαίνει διάφορα ἐπιτεχνήματα. Μαθαίνει νὰ ἀνασύρῃ μὲ τὸ θάμφος του τοὺς καδίσκους, εἰς τοὺς ὁποίους ἔχουσι τεθειμένην τὴν τροφὴν του καὶ τὸ ποτόν του, καὶ φέρει αὐτοὺς εἰς τὰ πρὸς τοῦτο ὠρισμένα ἀγγεῖα. Μαθαίνει νὰ ἐκπυρσοκροῖ μικρὰ κανονάκια. Διδάσκεται καὶ μαθαίνει νὰ διακρίνῃ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἁλφαβήτου ἐπὶ μικρῶν κινητῶν γραμμάτων καὶ νὰ συνθέτῃ ταῦτα εἰς συλλαβὰς καὶ εἰς λέξεις, διδαχθεῖσας εἰς αὐτό.

Μανθάνει νὰ ἐξάγῃ λαγνοὺς, νὰ παίξῃ χαρτία καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. Διακρίνει τὰ καλὰ ἄσματα ἀπὸ τὰ κακὰ καὶ τὴν ἀπαλὴν καὶ γλυκεῖαν φωνὴν ἀπὸ τὴν ἀγρίαν καὶ τὴν κακίην. Δεικνύει τὰς ἐπιθυμίας του μὲ ζωηρότητα πολλήν. "Όταν κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος φέρωσιν εἰς αὐτὸ ἓν φύλλον μαρουλίον ἢ ζωχοῦ καὶ τὸ θέσωσιν εἰς τὸ κλωβίον του, δεικνύει μὲ πολὺν ζωηρὸν τρόπον τὴν χαρὰν του. "Όταν τὸ ἐξάγωσιν εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ὅταν βλέπῃ ἄνθη καὶ πρασινάδας, δὲν δύναται νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὴν χαρὰν του· πηδᾷ ἐπάνω κάτω καὶ κελαδεῖ γλυκύτατα καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν.

Τὸ κανάριον ὑπερηφανεύεται πολὺ, ὅταν κελαδῇ καλά. Εἶνε ἀρκετὰ ἰδιότροπον· κελαδεῖ, μόνον ὅταν θέλῃ καὶ ὅσον θέλει. Θωπεῖται, φιλοφρονήσεις καὶ τὰ τοιαῦτα πολὺν ὀλίγον τὸ συγκινοῦσιν. Ἀπὸ εὐγνωμοσύνην δὲν ἐννοεῖ τίποτε· κάμνει πάντοτε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον αὐτὸ θέλει. Πολλάκις, ὅταν νεοιτοποιῇ ἐντὸς τοῦ κλωβίου, παραμελεῖ τὰ τέκνα του καὶ φροντίζει πολὺν ὀλίγον δι' αὐτά. Μὲ τὰ ἄλλα κανάρια ζῆ ὄχι πολὺν φιλικῶς· συχνὰ ἐρίζει πρὸς αὐτά, ἐνῶ πρὸς τὰ ἄλλα πιητὰ φέρεται ἀρκετὰ καλῶς. Τινὰς ἀνθρώπους τῆς οἰκίας, εἰς τὴν ὁποίαν τρέφεται καὶ ζῆ, δὲν δύναται νὰ τοὺς ὑποφέρῃ. Τοὺς ἀποστρέφεται πολὺ. "Όσας φιλοφροσύνας καὶ ἂν τῷ κάμνωσιν οὔτοι, ὅσον καὶ ἂν τὸ περιποιηθῶσιν, αὐτὸ φεύγει μετ' ἀποστροφῆς, ὅταν τὸ πλησιάζωσι, καὶ ταράσσεται, ὅταν τοὺς βλέπῃ. Εἰς ἄλλους πάλιν ἐκ τῶν οἰκιακῶν ἀνθρώπων ἔχει μεγίστην συμπάθειαν· δὲν φοβεῖται, δὲν φεύγει, ἔταν πλησιάζωσιν. Τὸ ἐναντίον μάλιστα, ἔρχεται πλησιέστερα πρὸς αὐτούς, πετᾷ εὐθύμως ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ κελαδεῖ γλυκύτατα. Τὰ κοράσια καὶ τὰ παιδιά τὸ χαίρονται πολὺ. Εἶνε πολὺν ὥραϊον καὶ πολὺν κομψὸν πιητόν. Τέρει καὶ διασκεδάζει μὲ τὰ ὥραϊα κελαδήματα του καὶ μὲ τὰς χαριτωμένας του κινήσεις ὅλους τοὺς ἐν τῷ

οἶκῳ, ὅταν ἔχη τὴν κατάλληλον περιποίησιν καὶ διατηρῆται ὑγιὲς καὶ ζωηρόν. Ἐἶνε σύντροφος τῶν ἀνθρώπων πολὺν εὐχάριστος.

55. Ἡ μικρὰ καὶ τὸ κανάρι.

Ἄδετε τὴν κόρη τὴ μικρὴν, παιδιὰ μου, μὲ τί χάρι
μὲ τί ἀγάπη τρυφερή,
ὡσάν μαννοῦλά του μικρὴν,
ποτίζει τὸ κανάρι!

Ἔχει ἔς τὸ στόμα της νερὸ καὶ ζάχαρι κρατάει,
κι ὁ φίλος της ὁ φτερωτός,
ὀλόχρυσος κυματιστός,
ἔς τὰ χεῖλη της πετάει,

Αὐτὴ τοῦ δίνει ζάχαρι, νεράκι τὸ ποτίζει,
κι ἐκεῖνο τὰ φτερὰ κινεῖ,
κ' ἡ ἀσημένια του φωνὴ
τραγοῦδι τῆς χαρίζει.

Ἔτσι, παιδιὰ μου, κι ὁ Θεὸς ὁ εὐσπλαγχνος ἀκόμα
τρέφει μεγάλο καὶ μικρὸ
καὶ μὲ ἀθάνατο νερὸ
δροσίζει κάθε στόμα.

Ἄχιλ. Παράδοχος

Θ'. ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

1. Εἶμαι μικρὰ, μεγάλην, χαμηλήν, ὑψηλήν, ὠραία,
ξανθή, ἄσχημος, γυμνή, κεκαλυμμένη, μωρὰ, νοήμων,
ῶσειδής, στρογγύλη καὶ ἐνίοτε σπασμένην.

Τί εἶμαι;

2. Μὲ προσφέρεις, μὲ λαμβάνεις — μὲ ὑψόνεις, μὲ καταβιβάζεις — μὲ θωπεύεις, μὲ κτυπᾷς — μὲ ἀσπάζεσαι, μὲ θλίβεις — μὲ νίπτεις — μὲ κλείεις, μὲ ἀνοίγεις — μὲ ἐπιθέτεις, μὲ ἀσκεῖς καὶ ἐνίστε μὲ ἐνδύεις.

Τί εἶμαι ;

3. Τί πράγμα εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον, ἂν καὶ ὑπὸ σκέπην, εἶνε πάντοτε βρεγμένον καὶ πάντοτε καθαρὸν ;

4. Αἰωνίως σιωπῶ κ' αἰωνίως ὀμιλῶ.

Μὲ τὴν γλῶσσάν μου σιγῶν τὰς ἐννοίας μου λαλῶ.

Τί εἶμαι ;

5. Ἄσπρος κάμπος, μαῦρα βόδια. Χαρὰ ἔς τὸν νεῖδ' ποῦ τὰ λαλεῖ.

6. Τρεῖς τρεῖς τὴν πιάνουν καὶ γεννᾷ, μ' ἀλήθεια
[πρῶτα πίνει.

Μαῦρα τὰ κάνει τὰ παιδιὰ κι ὀπίσω τῆς τάφινει.

7. Γεννιέμαι ἔγω προτοῦ νὰ στοχασθῆς,
καί, μόλις γεννηθῶ, ἔπεθαίνω εὐθύς.
Κι αὐτὸς ἔποῦ ἕστερ' ἀπὸ μένα φθάνει
πάντοτε θόρυβον μεγάλον κάνει.

8. Ὅ,τι εὖρη καταστρέφει καί, ἂν πιῆ νερό, ἔπεθαίνει.

9. Χωρὶς νὰ σὲ κόπτω σὲ κάνω διπλοῦν.

Τί εἶμαι ;

10. Ἄψυχον, ψυχὴν δὲν ἔχει καὶ ψυχὰς παίρνει καὶ φεύγει.

11. Ἐχω πτέρυγας μεγάλας, τὰς ἀπλόνω, τὰς ἀνοίγω,
πλὴν ποτὲ δὲν κατορθώνω ἀπ' τὴν θέσιν μου νὰ φύγω.

Τί εἶμαι ;

12. Γυμνός μὲν εἶμαι πάντοτε, πλὴν τοὺς γυμνοὺς ἐνδύω
καί, ὅπου θύρας ἀπαντῶ, τὰς φράσσω καὶ τὰς κλείω·
ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ ἐγὼ εἰσδύω.

Τί εἶμαι ;

13. Μ' ἀφαιρεῖς καὶ μεγαλόνω, μὲ προσθέτεις καὶ
μικραίνω.

Τί εἶμαι ;

14. Στέκομαι, ὅταν στέκεσαι. κινούμ', ὅταν κινῆσαι,
ἀδύνατον νὰ εἶμ' ἐκεῖ, ὅπου καὶ σὺ δὲν εἶσαι.

Τί εἶμαι ;

15. Ἄνθη πολλὰ μὲ πλέκουνε, γι' αὐτὸ μοσχομουρίζω·
ἂν χάσω τρί' ἀπ' τ'άνθη μου, μὲ τ'άλλα σὲ φωτίζω.

Τί εἶμαι ;

16. Κατὰ τὸ ἔαρ σὲ εὐφροαίνω, κατὰ τὸ θέρος σὲ δροσίζω,
εἰς τὸ φθινόπωρον σὲ τρέφω καὶ τὸν χειμῶνα σὲ
θερμαίνω.

Τί εἶμαι ;

17. Εἶμαι λουλοῦδι γεμᾶτο χάρι,
μ', ἂν ἴσως κάποιος κακὸς μὲ κόψη,
εὐθύς ἀλλάζω τὴν πρότην ὄψι
καὶ θεὸν νὰ γείνω φτωχὸ χορτάρι.

Τί εἶμαι ;

18. Ἐχω βαρελάκι, ποῦχει δυὸ λογιῶν κρασάκι.

19. Ἐσπασα πάγο κι νῦρα μέσα ἀσῆμι, καὶ μέσα ἔς
τάσῆμι ἓνα κομμάτι μάλαιμα.

20. Καὶ τετραπόδου καὶ πτηνοῦ τὴν φύσιν ἅμα ἔχω
οὔτε εἰς τὸ σκότος τὸ πολὺ οὔτ' εἰς τὸ φῶς ἀντέχω.

Τί εἶμαι ;

21. Ἄν μὲ εἶπης, μ' ἀφανίζεις, καὶ μὲ λέγεις, ἂν δὲν μ' εἶπης.

Τί εἶμαι ;

22. Ζητεῖς τί εἶμαι ; Πρόσεχε, μὴ τύχη μ' ἐκστομίσῃς, διότι μὲ ἠφάνισες εὐθύς ὡς μ' ἐκφώνησῃς.

23. Ἄν μὲ προφέρῃς, μὲ διαλύεις.

Τί εἶμαι ;

24. Οὐδεὶς βλέπων βλέπει με. Μὴ βλέπων βλέπει.
Ὅ μὴ λαλῶν λαλεῖ. Ὅ μὴ τρέχων τρέχει.

25. Εἶδα ἓνα δένδρον, ποῦ εἶχε δώδεκα κλώνους. Κάθε κλώνος εἶχε τριᾶντα φύλλα, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἄσπρα καὶ ἀπ' τᾶλλο μαῦρα.

Τί εἶναι ;

Λύσεις αἰνιγμάτων.

1. Ἡ κεφαλὴ. — 2. ἡ χεὶρ. — 3. ἡ γλῶσσα. — 4. τὸ βιβλίον. — 5. τὰ γράμματα. — 6. ἡ γραφίς. — 7. ἡ ἀστραπή καὶ ἡ βροντή. — 8. τὸ πῦρ. — 9. ὁ καθρέπτης. — 10. τὸ πλοῖον. — 11. ὁ ἀνεμόμυλος. — 12. ἡ βελόνη. — 13. ἡ ὀπή. — 14. ἡ σκιά. — 15. στέφανος - φανός. — 16. τὸ δένδρον. — 17. νάρκισσος - κισσός. — 18 καὶ 19. τὸ ὄν. — 20. ἡ νυκτερίς. — 21, 22 καὶ 23, ἡ σιγή. — 24. τὸ ὄνειρον. — 25. τὸ ἔτος, οἱ μῆνες, αἱ ἡμέραι, ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ.

Ι. ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΙΑ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

56. Ἡ ὄρνις καὶ τὰ ὀρνίθια.

Ὡραίαν τινὰ ἡμέραν τῆς ἀνοιξέως μία κυρία, ἡ ὁποία ὠνομάζετο Οὐρανία, εἶχεν ἐξέλθει εἰς περίπατον μετὰ τῆς μικρᾶς θυγατρὸς τῆς Ἀθηνᾶς. Διῆλθον διὰ μέσου ἑνὸς

χωρίου και ἔφθασαν εἰς ἓνα λειμῶνα κατάφυτον ἐξ ὠραιοτάτων ἀνθέων.

Ἀπὸ ὅπου και ἂν διήρχοντο ἔβλεπον τὰ δένδρα ἠνθισμένα και ἤκουον τὰ πτηνὰ γλυκύτατα νὰ κελαδῶσι. «Νὰ σταθῶμεν ἐδῶ ὀλίγον παρακαλῶ», εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς τὴν μητέρα της, ὅτε ἔφθασαν εἰς τὸν λειμῶνα. Ἡ μήτηρ εὐθὺς συγκατετέθη, διότι ἀληθῶς ἦτο πολὺ ὠραῖα ἐκεῖ και ἐστάθησαν. Ἡ Ἀθηνᾶ ἦτο πολὺ εὐχαριστημένη και ἤρχισε νὰ συνάξῃ ἄνθη, διὰ νὰ προσφέρῃ μίαν ἀνθοδέσμην εἰς τὴν καλὴν της μητέρα.

Ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ, ἦλθεν ἐκ τοῦ χωρίου και μία ὄρνις μετὰ μικρὰ ὀρνιθία της. «ὦ ἰδέ, καλὴ μου μήτηρ», ἔκραξεν ἡ Ἀθηνᾶ, «τί ὠραῖα ὀρνίθια! τί χαριτωμένα πουλάκια εἶνε, πῶς τρέχουν εὐμορφα, εὐμορφα! Νὰ ἡδυνάμην νὰ συλλάβω κἀνὲν και νὰ τὸ λάβω μαζί μου εἰς τὴν οἰκίαν!».

Μόλις εἶπε ταῦτα, τρέχει πρὸς τὰ ὀρνίθια και προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ ἓν. Ἀλλὰ τὰ ὀρνίθια ἦσαν ταχύτερα αὐτῆς. Ἐντρομα διεσκορπίσθησαν ἐδῶ και ἐκεῖ, και ἐχώθησαν μέσα εἰς τὰ ὑψηλὰ χόρτα. Κλοῦ κλοῦ, τότε ἔκραξεν ἡ ὄρνις, και εἰς τὴν στιγμὴν ὄλα ὑπήκουσαν και ἔτρεξαν πρὸς αὐτήν, ἄλλα μὲν βραδέως, ἄλλα δὲ ταχέως, ἄλλα δὲ, ἐνῶ ἔτρεγον, ἀνετρόπησαν και πάλιν ἠνωρθώθησαν εἰς τοὺς μικροὺς των πόδας, ἕως ὅτου ἦλθον ὄλα πλησίον τῆς μητρὸς αὐτῶν.

«Αὐτὴ ἡ μεγάλη ὄρνις, μήτηρ μου», εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ, «εἶνε ἡ μήτηρ, τὰ δὲ ὀρνίθια εἶνε τὰ τέκνα της;».

«Δὲν τὸ βλέπεις μόνη σου;», ἀπήντησεν ἡ μήτηρ. «Πρόσεξε νὰ ἴδῃς πόσον ἀνήσυχος τρέχει ἐδῶ και ἐκεῖ, ὅταν κἀνὲν ἐκ τῶν παιδιῶν της ἀπομακρύνηται ἀπ' αὐτήν».

Και αἱ δύο ἐκάθισαν τότε ἐπὶ τῆς χλόης και μετὰ μεγάλην εὐχαρίστησιν και περιέργειαν παρετήρουν τὰ εὐθυμα πτηνὰ. Αἰφνης βλέπουσιν ὅτι ἡ ὄρνις ἔτρεχε λίαν περίτρομος ἐδῶ

καὶ ἐκεῖ, καὶ ἔπειτα ἐσταμάτησεν, ἤνοιξε τὰ πτερά της, ἐγονάτισε καὶ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατὰ καὶ πυκνά.

Τὰ ὀρνίθια ἔτρεχον πρὸς αὐτὴν ἄλλο ἄπ' ἐδῶ καὶ ἄλλο ἄπ' ἐκεῖ καὶ τὸ ἐν κατοπίν τοῦ ἄλλου ἐκρύπτοντο κάτω ἀπὸ τὰς πτέρυγάς της. Ἡ ὄρνις ὅμως δὲν ἔπαυε νὰ τὰ καλῆ καὶ ἀνήσυχος νὰ βλέπῃ γύρω, τριγύρω μέχρις ὅτου ὅλα ἐκρύβησαν κάτωθεν τῶν πτερύγων της.

«Τί κάμνει τώρα, μητέρα μου;», ἠρώτησε μὲ ἀπορίαν ἡ Ἀθηνᾶ.

«Βλέπεις ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον μαυρίζει;», ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ. Εἶνε ἰέραξ, ἐν πολὺ κακὸν πτηνόν, τὸ ὅποιον καταδιώκει καὶ τρώγει τὰς ὀρνίθιας καὶ τὰ ὀρνίθια. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν καὶ φοβεῖται μήπως φάγῃ τὰ τέκνα της. Βλέπεις μὲ πόσον τρόμον καὶ μὲ πόσῃ ἀνησυχίᾳ βλέπει γύρω τριγύρω, πῶς ἀνορθοῦνται τὰ πτερά της καὶ μὲ πόσῃ προθυμίᾳ προστατεύει τὰ τέκνα της! ἡ φιλόστοργος μήτηρ θυσιάζει τὴν ἰδίαν ζωὴν, ἵνα σώσῃ τὴν ζωὴν τῶν τέκνων της. Ὅλα τὰ πτηνά, ἀγαπητὴ μου κόρη, εἶνε φιλόστοργα· ἄλλ' ἡ ὄρνις εἶνε φιλόστοργότερα ἀπὸ ὅλα. Ἡ ὄρνις εἶνε ἀληθινὴ μήτηρ, διότι μόνον αἱ ἀληθιναὶ μητέρες ἀγαπῶσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ τέκνα των, ὅπως τώρα βλέπεις μὲ τοὺς ἰδίους σου ὀφθαλμούς. Ἐὰν ἔλθῃ ὁ ἰέραξ, δὲν θὰ τὸν ἀφήσῃ εὐκόλως νὰ φάγῃ τὰ παιδιά της. Θὰ πολεμήσῃ μὲ αὐτὸν ἕως ὅτου ἀποθάνῃ. Ἡ Ἀθηνᾶ, ἅμα ἤκουσεν ὅτι ὁ ἰέραξ θὰ πολεμήσῃ μὲ τὴν ὀρνίθα ἕως ὅτου φονεύσῃ αὐτὴν καὶ ἔπειτα θὰ φάγῃ τὰ ὀρνίθια, ἐτρόμαξεν. Ἐπιάσθη σφιγκτὰ ἀπὸ τὴν μητέρα της, ὡς νὰ ἦτο καὶ αὐτὴ ὀρνίθιον καὶ διέτρεχε κἀνένα κίνδυνον. Ὁ ἰέραξ ὅμως εἶδε τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς πλησίον τῆς ὀρνίθος καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ ἔλθῃ κατ' ἐπάνω της. Ἐστάθη ὀλίγον καὶ ἔπειτα ἔφυγεν.

Ἡ ὄρνις, ἅμα εἶδεν ὅτι ὁ ἰέραξ ἔφυγεν, ἠγέρθη καὶ ἀμέσως τὰ μικρὰ ὄρνίθια ἔτρεχον καὶ πάλιν, ἐδῶ κ' ἐκεῖ, εὐθυμα καὶ ζωηρά, ὅπως καὶ πρότερον.

Ὅπως σκεπάζει ὁ οὐρανὸς τὴ γῆ,
σκεπάζει ἡ μάνα τὸ παιδί.

57. Ἡ Κυριακή.

Μόλις ἔλαμπαν τὰ κάλλι τῆς αὐγῆς τερπνά,
τὰ παιδάκια ἢ μητέρα τρέχει καὶ ἔξυπνᾷ.
— Αἶ, παιδιά, καιρός, ἔξυπνᾶτε! κ' εἶνε Κυριακή·
ἢ καμπάνα μᾶς φωνάζει τὴν ἀκοῦτ' ἐκεῖ;
— Τόρ' ἀμέσως, μητερίτσα, λέγουν κὶ ἐν ταύτῳ
Πῶς εὐρέθησαν ἔς τὸ πόδι ὅλα ἔς τὸ λεπτό!
Ἡ μητέρα μὲ δροσᾶτο τᾶπλυνε νερό,
τὰ μαλλάκια τοὺς μὲ χτένι ἠχώρισ' ἀργυρό,
Τᾶλλαξε σιδερωμένα ροῦχα γιορτερὰ
κ' ἔλαμπαν ἴσᾶν ἀγγελούδια ὅλα μὰ χαρά.
Τώρα νὰ ἔς τὸ πεζοδρόμι τὰ παιδιά, κὶ αὐτὴ
τὸ μικρὸ τῆς ἀπ' τὸ χέρι τρυφερὰ κρατεῖ.
Εὐτακτα ἔς τὴν ἐκκλησίᾳ στέκουν τὰ παιδιά
καὶ τὴν λειτουργίᾳ ἀκούουν μ' ἀνοικτὴ καρδιά.
Φῶς καὶ μέσα, φῶς κὶ ἀπ' ἔξω. Πάλιν νὰ μαζὶ
εἰς τὸ σπῖτ' ἢ συνοδίᾳ ἔρχεται πεζή·
Ἐὖ ὅλη ἠχύθηκε τὴ στράτα μύσχος θαυμαστός
καὶ ἀόρατος μαζὶ τῶν ἔρχετ' ὁ Χριστός.

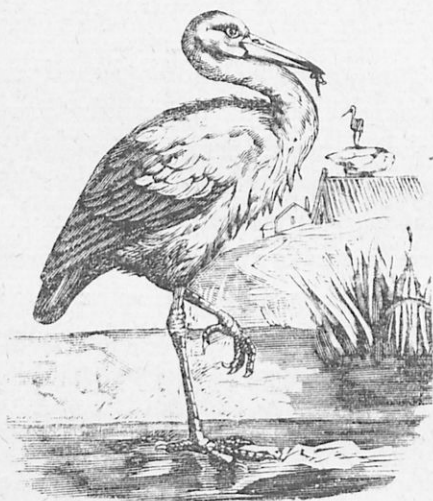
Ἡλ. Τανταλίδης

58. Ἡ φώλεα τῶν πελαργῶν.

Εἰς ἓν χωρίον ἐπάνω εἰς τὴν καλαμίνην στέγην μιᾶς οἰκίας παλαιᾶς ἔβλεπον οἱ χωρικοὶ συνεχῶς ἐπὶ πολλὰ ἔτη

κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἔαρος ἐν κατάλευκον ζευγος πελαργῶν. Ἐκάθηντο ἐκεῖ ἐπάνω καὶ οἱ δύο καὶ ἐκροτάλιζον, ὡς ἂν ἐχαιρέτιζον τὴν παλαιὰν καὶ προσφιλεῖ κατοικίαν των, ὅπου εἶχον ἀναθρέψη ἀρκετὰ τέκνα ἕως τότε.

Μίαν πνιγηρὰν ἡμέραν τοῦ θέρους, ἐνῶ οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ὄλοι ἦσαν εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ἐθέριζον, αἴφνης

Πελαργός.

ἀντηχεῖ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ κωδωνοστασίου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ χωρίου ὁ βαρὺς ἤχος τοῦ κώδωνος ἀναγγέλλων κίνδυνον εἰς τοὺς ἐργαζομένους χωρικούς. «Πυρκαϊά! Πυρκαϊά!», συγχρόνως ἀκούεται πανταχόθεν.

Οἱ χωρικοὶ ἀφίνουσιν ἀμέσως τὰς ἐργασίας των καὶ ἔντρομοι τρέχουσιν ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὸ χωρίον, ἵνα σώσωσι τὰς οἰκίας αὐτῶν ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν. Ἐκαστος ἐνόμιζεν ὅτι καίεται ἡ ἰδική του οἰκία καὶ ὄλοι ἔτρεχον ὅσον ἠδύναντο. Ὅτε ὁμως ἤλθον εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς, εἶδον ὅτι

μόνον ἡ οἰκία ἐκείνη, εἰς τὴν στέγην τῆς ὁποίας οἱ πελαργοὶ εἶχον κτίση τὴν φωλεάν των, ἦτο περικυκλωμένη ὑπὸ τῶν φλογῶν. Συνηθροίσθησαν λοιπὸν ὅλοι ἐκεῖ καὶ μετὰ μεγίστης προθυμίας προσεπάθουν νὰ σώσωσιν αὐτήν.

Ἄλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο εὐκόλον. Ἡ πυρκαϊὰ εἶχε προχωρήσει. Αἱ δοκοὶ τῆς οἰκίας ἤρχισαν νὰ καταπίπτωσι καὶ ἡ καλαμίνη στέγη νὰ ἀναφλέγηται. Μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἐσώθησαν μόνον ὀλίγα πράγματα τῶν δυστυχῶν κατοίκων τῆς οἰκίας ταύτης.

Ἐνῶ οἱ χωρικοὶ ἠσχολοῦντο νὰ σώσωσιν ὅ,τι ἠδύνατο ἐκ τῆς καιομένης οἰκίας, αἴφνης ἔρχεται τάχιστα πετῶν εἰς πελαργὸς ἀπὸ τοῦ λειμῶνος καὶ μὲ μεγάλην ὄρμην διευθύνεται πρὸς αὐτήν. Εἶνε ἡ μήτηρ τῶν νεοσσῶν, τοὺς ὁποίους αἱ φλόγες καὶ νέφος καπνοῦ ἔχουσιν ἤδη περικυκλώσει ἐντὸς τῆς φωλεᾶς των.

Ἐντρομος ἡ δυστυχὴς μήτηρ πετᾷ περίξ τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν φλογῶν. Τέλος εἰσορμᾷ διὰ μέσου αὐτῶν καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέρχεται κρατοῦσα μὲ τὸ ράμφος τῆς ἑνα νεοσσόν, τὸν ὁποῖον καταθέτει εἰς τὴν ρίζαν ἑνὸς δένδρου, ὅχι μακρὰν τῶν χωρικῶν, οἵτινες εἶχον τρέξει νὰ σβέσωσι τὴν πυρκαϊάν. Κατόπιν ὑψοῦται πάλιν καὶ εἰσορμᾷ ἐκ νέου ἐντὸς τῶν φλογῶν, αἱ ὁποῖαι ἐν τῷ μεταξύ εἶχον γείνη ἰσχυρότεραι, καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέρχεται πάλιν μὲ ἕνα δεύτερον νεοσσόν. Ἄλλὰ τὴν φορὰν ταύτην αἱ πτέρυγές τῆς ἦσαν ὀλίγον καψαλισμένα. Ἀμέσως ἀποθέτει αὐτὸν πλησίον τοῦ πρώτου σωθέντος καὶ ἀκράτητος ἐκ τρίτου διαπερᾷ τὸν καπνὸν καὶ τὰς φλόγας, καὶ ὄρμᾳ εἰς τὴν φωλεάν, ἵνα διασώσῃ τὰ τελευταῖα δύο τέκνα τῆς.

Οἱ χωρικοὶ εἰς τὸ ἔπακρον συγκεκινημένοι περιμένουσι νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰς φλόγας, ἀλλὰ δὲν ἐξέρχεται. Ἐσκέπασε μὲ τὰς πτέρυγας τοὺς δύο καιομένους νεοσσοὺς καὶ ἐκάη ἡ

φιλόστοργος μήτηρ μαζί με τὰ προσφιλή της τέκνα, ἀφοῦ
δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ σώσῃ αὐτά.

59. Ὁ βορειᾶς ἑποῦ τάρνάκια παγόνει.

Ἦταν νύχτα ἔς τὴν στέγην ἔβογκοῦσε
ὁ βορειᾶς καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι·
τί μεγάλο κακὸ νὰ ἔμνοῦσε
ὁ βορειᾶς, ἑποῦ τάρνάκια παγόνει;

Μέσ' ἔς τὸ σπίτι μιὰ χαροκαμμένη,
μιὰ μητέρα ἀπὸ πόνους γεμάτη.
ἔς τοῦ παιδιοῦ της τὴν κούνια σκυμμένη
δέκα νύχτες δὲν ἔκλειγε ἑμάτι.

Εἶχε τρία παιδιά ἑπεθαμμένα,
ἀγγελούδια, λευκὰ ἑσὰν τὸ κρίνο,
κι ἓνα μόνο τῆς ἔμεινεν ἓνα,
καὶ ἔς τὸν τάφο κοντὰ ἦταν κι ἐκεῖνο.

Τὸ παιδί της με κλάμμα ἔβογκοῦσε,
ὡς νὰ ἔζῃτα τὸ δόλιο βοῦθεια,
κι ἡ μητέρα σιγὰ του ἔθρηνοῦσε
με λαχτάρα κτυπῶντας τὰ στήθια.

Τὰ γογγύσματ' ἐκεῖνα κ' οἱ θρηῖνοι
ἐπληγόναν βαθεῖα τὴν ψυχὴ μου.
Σύντροφός μου ἡ ταλαίπωρ' ἐκείνη,
ἄχ! καὶ τὸ ἄρρωστο ἦταν παιδί μου.

Ἐ τοῦ σπιτιοῦ μου τὴν στέγην ἔβογκοῦσε
ὁ βορειᾶς καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι·
ἄχ! μεγάλο κακὸ μοῦ ἔμνοῦσε
ὁ βορειᾶς, ἑποῦ τάρνάκια παγόνει.

Τὸ γιατρὸν καθὼς εἶδε, ἴσκηθη
 ἴσάν τρελλή. Ὅλοι γύρω ἴσπαϊναν.
 φλογογεροὶ τῆς ψυχῆς τῆς οἱ πόθοι
 μὲ τὰ λόγια ἀπ' τὸ στόμα τῆς ἴβγαϊναν·

«ὦ, κακὸ ποῦ μ' εὔρωϊκε μεγάλο!
 Τὸ παιδί μου, γιατρέ, τὸ παιδί μου . . .
 Ἐνα τῶχῳ, δὲν μ' ἔμεινεν ἄλλο,
 σῶσέ μου το καὶ πᾶρ' τὴν ψυχὴ μου».

Κι ὁ γιατρὸς μὲ τὰ ἴματα σκυμμένα
 πολλὴν ὥρα δὲν ἄνοιξε στόμα.
 Τέλος πάντων — ἄχ! λόγια χαμμένα
 «Μὴ φοβᾶσαι», τῆς εἶπεν, «ἀκόμα».

Κ' ἔκαμῶθη πῶς θέλει νὰ σκύψῃ
 ἔς τὸ παιδί καὶ νὰ ἰδῇ τὸ σφυγμὸ του·
 ἕνα δάκρυ ἴπροσπάθει νὰ κρούψῃ,
 ἴποῦ κατέβ' εἰς τῶχρὸ πρόσωπό του.

Ἵ τοῦ σπιτιοῦ μας τὴν στέγην ἴβογκοῦσε
 ὁ βορειᾶς καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι·
 ἄχ! μεγάλο κακὸ μᾶς ἴμινουσε
 ὁ βορειᾶς, ἴποῦ τᾶρνάκια παγόνει.

Ἵ μπιτέρα ποτὲ δακρυσμένο
 τοῦ γιατροῦ νὰ μὴ νοιώσῃ τὸ ἴματι,
 ὅταν ἔχῃ βαρειὰ ἴξαπλωμένο
 τὸ παιδί τῆς σὲ πόνου κρεββάτι !

Γ. Ζαλοκώστας.

60. Νάνι — νάνι.

ἴΑγγελοκάμωτο παιδί,
 πέσε ἔς τὴν ἀγκαλιά μου,
 πέσε γλυκὰ νὰ κοιμηθῆς.

Δέν 'ξεύρεις πῶς σπαράζουμε
τὰ μαῦρα 'σωθικά μου,
'ς τὰ στήθια μου 'σάν ἀπλωθῆς.

Ἔλα, ψυχὴ μου, κύτταξε·
ἢ μάννα σου ἢ καυμένη.
γυμνὴ καὶ χιονισμένη.

Μὲ τὰ μακρὰ μαλλιάκια της
γιὰ ἰδὲς θὰ σὲ σκεπάσῃ,
μὴν ἢ ὀροσὰ σὲ πιάσῃ.

Ἔλα, παιδί μου, κι οἱ ὄρφανοί,
'σάν στέκουν κι ἀγρυπνοῦνε,
δύσκολα λησιμονοῦνε.

Ἔλα νὰ σὲ κοιμίσουνε
'ς τὴ ζέστη τῆ ἀγκαλιᾶς μου
οἱ χτύποι τῆς καρδιᾶς μου.

Νᾶξερές πότ' ἐξύπνησε
σήμερα τὴν αὐγοῦλα
ἢ μαύρη σου μαννοῦλα!

Τὰ γόνατά μου ἐτρύπησαν δυὸ ὥραις πεσημένῃ.
ἐμπρὸς εἰς τὴν Παρθένα μας. . . ἐσὺ κι αὐτὴ μοῦ μένει,
ἔκλαψα μαῦρα δάκρυα. Ὅχι γιὰ μέ, παιδί μου·
ἐτάχθηκα 'ς τὴ χάρι της γιὰ σέ, γλυκὸ πουλί μου,
τὸ γάλα νὰ μὴ χάσω!

Παρθένα μου! Παρθένα μου! πᾶρέ με νὰ μὴ φθάσω
νὰ ἰδῶ τὸ μαῦρο τῶρφανὸ ἀχνὸ καὶ πεινασμένον!

Ἔλα, παιδί μου, ἑλπίδα μου, ἔλα καὶ σὲ νυστάζει
κοιμήσου κ' ἡ μαννοῦλά σου ἔξυπνη σὲ κυττάζει.
Εἶνε πικρὰ τὰ χεῖλι μου, φαρμάκ' εἶν' ἡ καρδιά μου,
ἀπὸ τὴ φτώχεια τρέμουνε τᾶχαρα κόκκαλά μου . . .
Ἔλα, παιδάκι μου, μὴ κλαῖς. Πέσε νὰ σὲ κοιμίσω
καὶ νὰ σὲ νανουρίσω.

Νανάρισμα.

Φύσ', ἀγεράκι δροσερό,
μέσ' ἔς τῶν δενδρῶν τὰ φύλλα.
Πᾶρ' ἀπ' τὰ ῥόδα τὸν ἀνθό,
ἀπ' τὴ μιλιά τὰ μῆλα
καὶ φέρ' τα ἔς τὸ παιδάκι μου.
Εἶνε καλὸ καὶ κάνει
ἥσυχο νάνι — νάνι.

Ἄρχινσε τὸ λάλημα,
ἀπδόνη μου καῦμένο.
νανάρισέ το, τὸ φτωχὸ
εἶνε ἀποκοιμημένο
ἴσ' ἀν τὴ γλυκειά σου συντροφιά
μέσ' ἔς τὴν φωλιά ἴσ' ἀν κἀνη
τὴν νύχτα νάνι — νάνι.

Ἄνοιξε, νυχτολούλουδο,
ἄνοιξε καὶ μὴν κλείσης
τὴν ὄμορφή σου μυρωδιὰ
ὡς ὅτου νὰ τὴ χύσης
ὅλη μέσ' ἔς τὰ μαλλάκια του·
τὸ μαῦρο ἰδὲς πῶς κάνει
μαζί μου νάνι — νάνι.

Καὶ σεῖς, μὲ τὰ χρυσᾶ φτερά
 ὄνειράτά μου, ἔλατε
 ἔς τὸ ἔρμος τὸ καλύβι μας,
 ἀγάλλι' ἀγάγια ἐμβάτε,
 σιγὰ μὴν τὸ ἕξυπνίσετε·
 κυττάξατε πῶς κάνει
 ἄγγελος νάνι — νάνι.

Ὅνειράτα εἶνε τοῦ φτωχοῦ
 ἢ συντροφιά, ἢ ἐλπίδα,
 τῆς χήρας ἢ παρηγοριά,
 ὁ ἥλιος, ἢ ἀχτῖδα.
 Ἐλάτε, μὴν ἀφήσετε
 τὴ μάνα του, ποῦ κάνει
 μαζί του νάνι — νάνι.

Ἀποκοιμήθη τὸ μικρὸ
 κ' ἢ μάνν' ἀποκοιμήθη
 βαστῶντάς το σφιχτὰ σφιχτὰ
 ἔς τὰ μητρικά της στῆθη.

Ἄριστ. Γαλαωρίτης.

61. Ἡ μεσημβρία.

Κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἥλιος εἶνε εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ.
 Κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ οὐρανός, ἡ γῆ καὶ ἡ θάλασσα λαμποκο-
 ποῦσι περισσότερο ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ὄραν τῆς ἡμέρας. Ἡ ζέση
 εἶνε περισσότερο τότε παρὰ τὴν πρωΐαν καὶ τὴν ἑσπέραν. Τὸν
 χειμῶνα κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἥλιος εἶνε πολὺ εὐχάριστος. Τὰ
 ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι ζητοῦσι τὰ μέρη, ὅπου εἶνε ὁ ἥλιος, καὶ μὲ
 πολλὴν εὐχαρίστησιν κάθηται ἢ περιπατοῦσιν εἰς αὐτά. Τὰ ἄγρια

θηρία τῶν δασῶν ἐξέρχονται ἀπὸ τὰ παγερὰ σπήλαια καὶ ἀπὸ τὰς κρυερὰς λόχμας αὐτῶν. Ἔρχονται εἰς τὰ γυμνὰ μέρη τῶν δασῶν καὶ τῶν κοιλάδων, τὰ ὅποια βλέπει ὁ ἥλιος, καὶ ἐκεῖ μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν παίζουσι, κἀθῆνται, ἐξαπλοῦνται. Οἱ ἰχθύες φεύγουσιν ἀπὸ τὰ δροσερὰ βάρη τῆς θαλάσσης καὶ ἔρχονται εἰς τὴν θερμὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς.

Τὸ θέρος κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἥλιος καίει πολὺ. Ἡ ζέστη εἶνε ὑπερβολικὴ, τὰ ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποφεύγουσι τὰ μέρη, ὅπου εἶνε ἥλιος, καὶ καταφεύγουσιν εἰς τὰ μέρη, ὅπου εἶνε σκιά. Οἱ ἄνθρωποι τῶν πόλεων μεταβαίνουσιν εἰς τὰς οἰκίας των ἢ μένουσιν εἰς τὰ ἐργαστήρια αὐτῶν. Οἱ γεωργοί, οἱ ποιμένες, οἱ θερισταὶ καταφεύγουσιν ὑπὸ τὰ δένδρα τὰ ὑψηλὰ καὶ πολύφυλλα. Ἄλλοτε εἰσέρχονται εἰς κἀνὸν σπήλαιον, διὰ νὰ μὴ καίωται ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ διὰ νὰ ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον ἐκ τῆς ἐργασίας τῆς ἡμέρας. Τὰ ἄγρια θηρία καταφεύγουσιν εἰς πυκνὰς λόχμας ἢ εἰς τὰ δροσερὰ σπήλαια αὐτῶν. Οἱ ἵπποι, οἱ ἀγελάδες καὶ τὰ πρόβατα, τὰ ὅποια βόσκουσι εἰς τοὺς λειμῶνας, καταφεύγουσιν εἰς τὴν σκιὰν τῶν δένδρων ἢ συναθροίζονται πλησίον τῶν ὀνακίων καὶ τῶν πηγῶν, διὰ νὰ δροσιθῶσιν ὀλίγον. Τὰ πτηνὰ κρύπτονται ὑπὸ τοὺς θάμνους καὶ τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Τὰ ὠραῖα κελαδήματα αὐτῶν παύουσιν καὶ μόνον τὰ τερετίσματα τοῦ τέτιγος ἀκούονται. Οἱ ἰχθύες βυθίζονται εἰς τὸν πνυθμένα τῆς θαλάσσης, ὅπου τὰ ὕδατα εἶνε δροσερώτερα.

Ὅσον πλησιάζει ἡ μεσημβρία, τόσον ἡ δραστηριότης τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων γίνεται μεγαλητέρα. Οἱ ἄνθρωποι σπεύδουσι νὰ τελειώσωσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν, διὰ νὰ γενματίσωσι καὶ ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον. Τὰ ζῶα, τὰ ὅποια ζῶσιν εἰς τὴν ξηρὰν, τὰ πτηνὰ, τὰ ὅποια πειθῶσιν εἰς τὸν ἀέρα, τὰ ζῶα, τὰ ὅποια ζῶσιν εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς θαλάσσας, ὅλα σπεύδουσι νὰ τελειώσωσι τὰς

ἐργασίας αὐτῶν. Ὅλα σπεύδουσι γὰρ ἔλθωσιν ἐκεῖ, ὅπου ἔχουσι τὰ τέκνα των, καὶ γὰρ ἀναπανθῶσιν ὀλίγον.

Κατάκοποι ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν οἱ ἄνθρωποι διακόπτουσιν αὐτὴν κατὰ τὴν μεσημβρίαν, τρώγουσι καὶ ἀναπαύονται. Ὁ γεωργὸς ἀπολύει ἐκ τοῦ ἀρότριον τοὺς βοῦς αὐτοῦ καὶ κάθηται εἰς τὴν σκιὰν κἀνενὸς δένδρου, διὰ τὰ φάγη καὶ γὰρ ἀναπανθῆ ὀλίγον. Ὁ ποιμὴν ἀποσύρεται εἰς κἀνὸν σπήλαιον ἢ εἰς τὴν σκιὰν κἀνενὸς δένδρου, ἐκβάλλει ἐκ τῆς πήρας τὸν ξηρὸν ἄριον αὐτοῦ καὶ κάθηται καὶ τρώγει μὲ μεγάλην ὄρεξιν. Ὁ ἀλιεὺς, ὁ οἰκοδόμος καὶ ὅλοι οἱ τεχνῖται διακόπτουσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν καὶ μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως τρώγουσι καὶ ἀναπαύονται. Οἱ μαθηταὶ σχολάζουσιν ἀπὸ τὰ σχολεῖα καὶ ἔρχονται εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν. Ἡ τράπεζα εἶνε ἐστρωμένη. Ἡ φροντίς τοῦ πατρὸς, ἢ ἐπιμέλεια τῆς μητρὸς καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ παρεσκευάσαν τὴν τροφήν τῶν οἰκείων. Κάθηται ὅλοι πέριξ τῆς τραπέζης, προσεύχονται, τρώγουσι καί, ἀφοῦ χορτιάσωσιν, ἀρχίζουσι μὲν ἄλλαν ὄρεξιν τὴν ἐργασίαν, τὴν ὅποιαν διέκοψαν, καὶ ἐργάζονται μέχρι τῆς ἑσπέρας.

(Κατὰ τὰς θρησκευτικὰς μελέτας τοῦ Δ. Μαυροκορδάτου καὶ τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας ποιητάς).

ΙΑ'. ΑΓΑΠΗ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

62. Τὰ ἀγαπητὰ ἄνθρ.

Μίαν φορὰν ἦσαν τρεῖς ἀδελφοί, ὁ Ἀθανάσιος, ὁ Ἀντώνιος καὶ ἡ Ἄννα.

Ὁραϊὰν τινὰ πρῶταν ἐξῆλθον γὰρ περιπατήσωσιν εἰς τὴν Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

έξοχην. Ἦσαν πολὺ φαιδροί, πότε ἐπήδων, πότε ἐστέκοντο καὶ ἤκουον τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν, πότε ἔψαλλον. Ὑστερον εἶπον· «Ἐλθετε νὰ συνάξωμεν ἄνθη ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ὁ καθείς ἀπὸ ἡμᾶς ἀγαπᾷ περισσότερο». Καὶ ἔτρεξαν ὅλοι νὰ συνάξωσιν.

Μετ' ὀλίγον συνηθροίσθησαν καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκιὰν ἑνὸς μεγάλου δένδρου. Καθεὶς ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του μίαν ἀνθοδέσμην ἀπὸ τὰ ἠγαπημένα του ἄνθη. Τότε εἶπον· «Καθεὶς νὰ εἶπη διατί ἀγαπᾷ τὰ ἄνθη, τὰ ὅποια συνέλεξε περισσότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα».

Ὁ Ἀθανάσιος, ὁ μεγαλύτερος, ἔφερεν ἰα. «Παρατήρησατε», ἔλεγε, «τὰ ἰα· πόσον ὠραῖα ἀνθύλλια εἶνε! Εἶνε κρυμμένα εἰς τὰ χόρτα. Μυρίζουσι τόσον εὐμορφα, καὶ καθεὶς τὴν ἀνοιξὶν κάμνει εὐχαρίστως ἀνθοδέσμην μὲ τὰ ἄνθη αὐτά». Καὶ ἔδωκέ τινα ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν Ἀντώνιον καὶ εἰς τὴν Ἄνναν.

Κατόπιν ἔδειξεν ὁ Ἀντώνιος τὴν ἀνθοδέσμην του. Ἦσαν λευκὰ κρίνα, τὰ ὅποια φυτρώνουσιν εἰς τοὺς ἀγρούς. «Ἴδετε», εἶπε, «αὐτὰ τὰ κρίνα. Εἶνε λευκὰ ὡς ἡ χιών. Καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀδελφούς του ἀπὸ ἓν κρίνον.

Ὑστερον ἦλθεν ἡ Ἄννα. Εἶχε γαλανάς, λεπτὰς ἀναγαλλίδας. «Ἴδετε, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί», εἶπε τὸ καλὸν κοράσιον. «Τὰ ἀνθύλλια ταῦτα εὗρον πλησίον τοῦ ρυακίου. Εἶνε τόσον ὠραῖα γαλανά, ὅπως οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ μικροῦ μας Κωστάκη. Εἶνε ἐκεῖ ὡς τὰ ἄστρα εἰς τὸν οὐρανόν. Δι' αὐτὸ τὰ ἀγαπῶ πολὺ καὶ τὰ δίδω εἰς σᾶς τοὺς δύο». Καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀδελφούς της ἀπὸ μίαν μικρὰν ἀνθοδέσμην.

Ἐπειτα εἶπον· «Νὰ κάμωμεν ἀπὸ ὅλα τὰ ἄνθη δύο στεφάνους νὰ τοὺς δώσωμεν εἰς τοὺς καλοὺς μας γονεῖς». Ἐδесαν λοιπὸν τὰ βαθέα κυανὰ ἰα, τὰ λευκὰ κρίνα καὶ τὰς γαλανὰς ἀναγαλλίδας ὁμοῦ καὶ τὰ ἔφεραν εἰς τὸν πατέρα

καὶ τὴν μητέρα των καὶ διηγοῦντο εἰς αὐτοὺς πόσον ὠραῖα ἔπαιξαν εἰς τὴν ἐξοχὴν. Οἱ γονεῖς τὰ εὐχαρίστησαν, τὰ ἐνηγκαλίστησαν καὶ τὰ ἐφίλησαν.

— Θεὸς μέγιστος τοῖς φρονίμοις οἱ γονεῖς.

63. Ἡ ἑορτὴ τοῦ πατρὸς.

Πατὴρ τις εἶχε πέντε υἱούς. Ὁ μεγαλύτερος εἶχε φύγῃ πρὸ πολλοῦ ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ κατώκει εἰς ἄλλην πόλιν, ὁ ἄλλος ἐσπούδαζεν εἰς τὸ πανεπιστήμιον καὶ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας εἶχεν ἔλθῃ εἰς τὸν πατρικὸν του οἶκον, καὶ οἱ ἄλλοι τρεῖς ἦσαν ἀκόμη πολὺ μικροί· ἔμενον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐφοίτων εἰς τὸ σχολεῖον.

Ὁ πατὴρ ἦτο πολὺ καλὸς καὶ εἶχε δώσῃ πολὺ καλὴν ἀνατροφὴν εἰς τὰ τέκνα του. Μίαν φορὰν, τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς του, τὰ τρία μικρότερα παιδιὰ συνήθροισαν ἀπὸ τοὺς λειμῶνας ὠραιότατα ἄνθη καὶ κατεσκευάσαν ἐξ αὐτῶν ἓνα ὠραῖον στέφανον, χωρὶς νὰ τὰ ἴδῃ ὁ πατὴρ των. Ἐκ χαρᾶς καὶ ἀνυπομονησίας δὲν ἠδύναντο ὄλῃν τὴν νύκτα νὰ κοιμηθῶσιν.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, πρὶν ἀκόμη ἐξημερώσῃ, ἔρχονται καὶ τὰ τρία εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ πατρὸς των, προχωροῦσι σιγὰ σιγὰ μὲ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν των μέχρι τῆς κλίνης του, καταθέτουσιν ἐκεῖ τὸν ὠραῖόν των στέφανον καὶ σιγὰ σιγὰ πάλιν φεύγουσιν. Ἐπεθύμουν νὰ μὴ ἐννοήσῃ ὁ πατὴρ των, διὰ νὰ μὴ γνωρίζῃ, ὅταν ἐξυπνήσῃ, ποῖος κατέθηκεν εἰς τὴν κλίνην του τὸν ὠραῖον ἐκεῖνον στέφανον. Ἄλλ' ὁ πατὴρ ἦτο ἔξυπνος, ὅτε τὰ τέκνα του εἰσῆλθον εἰς τὸν κοιτῶνά του, καὶ τὰ εἶδεν.

Ὅτε ἐξημέρωσε, μεταβαίνει ὁ πατὴρ εἰς τὸν κοιτῶνά των, κρατῶν εἰς τὰς χεῖράς του τὸν ὠραῖον στέφανον, καὶ λέγει

πρὸς αὐτά· «Ποῦ εἶνε οἱ μικροὶ ἄγγελοι, οἱ ὅποιοι μοῦ ἔφεραν τὸν ὠραῖον τοῦτον στέφανον, ἐνῶ ἐγὼ ἐκοιμώμην;». Τότε ἔσπευσαν τὰ παιδιὰ, ἐκρεμάσθησαν ἐκ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ, τὸν κατεφίλουσαν καὶ ἔχαιρον πολὺ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ἄνθρωπός τις, ὁ ὁποῖος ἔφερεν ἐν ὠραῖον στρογγύλον βαρέλιον. Τὸ βαρέλιον περιεῖχεν ἐκλεκτὸν οἶνον, τὸν ὁποῖον ἔστειλεν ὁ πρεσβύτερος υἱὸς του, ἵνα εὐχαριστήσῃ τὸν πατέρα κατὰ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ. Ὁ πατὴρ εὐχαριστήθη πολὺ, τὰ δὲ μικρὰ παιδιὰ ἀπὸ τὴν μεγάλην των χαρὰν ἐπήδων γύρω τριγύρω τοῦ πατρὸς των καὶ τοῦ βαρελίου,

Κατόπιν, ὅτε ἐπλησίασεν ὁ πατὴρ εἰς τὴν τράπεζαν, βλέπει ἐπ' αὐτῆς ἐν καθαρὸν καὶ μέγα φύλλον χάρτου. Ἐπὶ τούτου ὁ υἱὸς του ὁ φοιτητὴς τοῦ πανεπιστημίου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας εἶχεν ἐπανέλθει ἀπὸ τὰ ξένα, εἶχε γράψῃ ἐν ὠραῖον ποίημα. Ὅτε δὲ ὁ πατὴρ του ἀνέγνωσεν αὐτό, εὐχαριστήθη πολὺ καὶ ἀπὸ τὴν συγκίνησιν τὰ δάκρυά του ἔπιπτον ἐπὶ τοῦ χάρτου.

Τότε τὰ τρία μικρὰ παρετήρησαν τὸν πατέρα των καὶ εἶπον· «Ἀγαπητὲ πάτερ, ἀγαπᾶς καὶ ἡμᾶς ὅπως καὶ τοὺς δύο μεγαλύτερους μας ἀδελφούς, οἱ ὅποιοι σοῦ ἔδωκαν τόσον ὠραῖα πράγματα; Ἡμεῖς εἴμεθα μικροὶ ἀκόμη. Ὅταν καὶ ἡμεῖς μεγαλώσωμεν, καὶ ἡμεῖς θὰ σοῦ δώσωμεν ὠραῖα πράγματα».

Ὁ πατὴρ ἔλαβε τότε καὶ τὰ τρία εἰς τὰς ἀγκάλας του, τὰ ἔθλιψεν εἰς τὴν καρδίαν του καὶ εἶπεν· «ὦ μὴ νομίζετε, μικρὰ μου τέκνα, ὅτι τὸ δῶρόν σας εἶνε κατώτερον ἀπὸ τὰ δῶρα τῶν μεγαλητέρων σας ἀδελφῶν. Καὶ σᾶς καὶ ἐκείνους σᾶς ἀγαπῶ τὸ ἴδιον. Ὅλοι εἰσθε καλὰ παιδιὰ καὶ ὅλοι ἠθέλετε νὰ μὲ εὐχαριστήσητε μὲ τὰ δῶρά σας. Εὐγε, καλὰ μου παιδιὰ, εὐγε! Νὰ ἔχητε τὴν εὐχὴν μου».

— *Εὐχὴν γονέων ἔλαρε καὶ τὰ βοννά περπατεῖ.*

64. Ἡ ἑορτὴ τῆς μητρός.

Ὅλη τέρψις κ' εὐωδία,
 γλυκοφέγγει ποθητὴ
 ἡ ώραία καὶ γλυκεῖα
 τῆς μητρός μου ἑορτή.

Εἶν' αὐτὴ ἡ σπιτικὴ μου,
 ἡ μικρὴ μου πασχαλιά.
 Κελαδοῦν, θαρρεῖς, μαζί μου
 τὴν μητέρα τὰ πουλιά.

Ἄφετέ με τὸν ἀέρα
 νὰ γεμίσω μὲ ψαλμούς.
 νὰ ἐκφράσω 'ς τὴν μητέρα
 τῆς καρδιάς μου τοὺς παλμούς.

ὦ μητέρα, 'ς τὸν λαιμόν σου,
 δὲν κρατοῦμαι, θὰ ριφθῶ
 καὶ 'ς τὸν φύλακ' ἀγγελόν σου
 'σὰν λαμπάδα θ' ἀναφθῶ.

Ἀγγελέ της, ἂν τοὺς πόνους
 τῆς ἀγάπης ἐννοῆς,
 φύλαξέ τιν πλείστους χρόνους
 'ς τὰς ἀγκάλας τῆς ζωῆς.

Ἡλ. Τανταλίδης.

65. Ἡ ἑορτὴ τῆς μητέρας.

Ὅλα τὰ ἄνθη χαρωπά, μὲ τὴ δροσιὰ λουσιμένα,
 'ς τῆς ἀνοιξης τὴν ἀγκαλιὰ ἀνθίζουν ἕνα ἕνα.
 Μὰ κάθε τι, τὸ πειὸ μικρό, τὴ μρωδιὰ χαρίζει
 εἰς τὴν καλὴ μητέρα του, 'ποῦ τόσο τὸ φροντίζει.

καὶ ὅταν τὴν πρωτομαγιά γιορτάζει ἔς τῶνομά της
 ἢ ἄνοιξιν, γιορτάζουνε μαζί καὶ τὰ παιδιά της.
 Λουλούδι ἂν εἴμαστε ἔμεῖς, ἔσ' εἶσαι ἢ ἄνοιξή μας.
 Μέσ' ἔς τὴ ἴδική σου ἀγκαλιὰ ἀνθίζει ἡ ψυχὴ μας,
 Εἶνε γιὰ μᾶς πρωτομαγιά ἢ ἡμέρα τῆς γιορτῆς σου.

Γ. Δροσίνης

66. Τὸ ὀρφανό.

Εἰς τὸν προθάλαμόν σας περίλυπον ἐμβαίνω
 μὲ ἴματι δακρυσμένο, μὲ πρόσωπον ὠχρό·
 γιὰτὶ νὰ σᾶς χαρίσω δὲν ἔχω τὸ καυμένο
 οὐδ' ἓνα λουλουδάκι μυρσίνης δροσερό.

Μόνο νὰ ζῶ ἡ μοῖρα μου ἔγραψε· καὶ μόνο
 εἰς τῆς ζωῆς τὸν δρόμο θλιμμένο περπατῶ·
 πλὴν σήμερα ἐμπρὸς σας τὰ χέρια μου σταυρόνω
 καὶ ψάλω τὸ ψωμάκι χωρὶς νὰ τὸ ζητῶ . . .

Τῆς Μοίρας ἀποπαῖδι, ἴσ' ἂν φθινοπώρου φύλλο,
 τὸ ἄσκοπό μου βῆμα ἔδω κ' ἐκεῖ πλαγῶ.
 Κάνεις δὲν μ' ἀγαπάει, κάνεις δὲν μ' ἔχει φίλο,
 γιὰτὶ δὲν ἔχω μάννα καὶ εἶμαι ὀρφανό!

Δὲν ἔχω μάννα! Μέσα ἔς αὐτὰ τὰ τρία λόγια
 ἐρήμωσις καὶ πείνα καὶ κρύο κατοικεῖ·
 μου ψάλλουν καὶ τὰ τρία θανάτου μοιρολόγια,
 εἰς μίαν τονισμένα φρικώδη μουσικί.

Ἄλλα παιδιά ἴσ' ἂν βλέπω ἐκεῖ, ἴσ' διακονεῖω,
 νὰ λάμπουν ἔς τὸ μετὰξι χαρούμενα, εὐτυχῆ,
 ἀπ' ὅλα τὰ καλά τους τὴ μάννα τους ζηλεύω.

— Ἄχ, πῶς θὰ σ' ἀγαποῦσα, μαννοῦλά μου φτωχί!

Δὲν πρόφθασ' ἡ καυμένη φιλι νὰ μοῦ χαρίσῃ,
οὔτε νὰ μὲ χαϊδέψῃ, οὔτε νὰ μ' εὐχνηθῇ.
Ἀλλοίμονον εἰς ὅποιον 'ς τὸν κόσμον τοῦτον ζῆση
ἀπ' τὴν καλή του μάννα χωρὶς νὰ φιληθῇ !

Προχθὲς 'ς ἓνα λιβάδι παιδιὰ εὐτυχισμένα
ἓνα παιγνίδι ὅλα ἐπαίζανε κοινό.
Μὲ παίζετε, τοὺς εἶπα, μὲ παίζετε κ' ἐμένα ;
— «Δὲν παίζουμε», μοῦ εἶπαν, «ἐμεῖς μὲ τὸρφανό . . .».

Ἦ, εἴθε 'σάν λουλούδια 'ς τῆς γῆς τὸ περιβόλι
καθένα σας νὰ παίρῃ δροσι' ἀπ' τὸν οὐρανό.
Εἴθε νὰ ἔχουν μάννα 'ς τὸν κόσμον τοῦτον ὅλοι
κ' ἐγὼ νὰ εἶμαι μόνο γιὰ ὅλους ὀρφανό !

Ἄχιλ. Παράσχος

64. Ἡ ἑσπέρα.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ ἥλιος εἶνε εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ. Μετά
τινας ὥρας ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὀλίγον
κατ' ὀλίγον ἀρχίζει νὰ πλησιάζῃ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἢ εἰς
τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ὁ ἥλιος τότε κλίνει πρὸς τὴν δύσιν
του. Ὁ οὐρανός, τὰ ὄρη, αἱ πεδιάδες, αἱ κοιλάδες, οἱ ἀγροί, ἡ
θάλασσα δὲν λάμπουσι τόσον πολὺ, ὅπως ἔλαμπον τὴν μεσημβρίαν.
Τὸ φῶς εἶνε ὀλιγώτερον εἰς τὸν κόσμον, ἢ θερμότης μικροτέρα καὶ
ἄλλοῦ φέγγει περισσότερον καὶ ἄλλοῦ ὀλιγώτερον.

Κατὰ τὴν ὥραιαν ταύτην ὥραν τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν δύσιν τοῦ
ἡλίου, τὸ κίανον χροῶμα τοῦ οὐρανοῦ γίνεται ὡραιότατον καὶ γλυ-
κύτατον. Τὰ νέφη, διεσκορπισμένα εἰς ὄλον τὸν οὐρανόν, χρωμα-
τίζονται μὲ ἄπειρα ὡραιότατα καὶ ζωηρότατα χρώματα. Τὰ ἄκρα
αὐτῶν πορφουροῦνται, τὰ δὲ μέσα χρωματίζονται ἰδίως φαιὰ καὶ
μὲ ὅλα τὰ εἶδη τῶν χρυσοειδῶν καὶ ἀργυροειδῶν χρωμάτων. Ὅλος

ὁ οὐρανὸς λάμπει ἀπὸ τὰ ζωηρότατα καὶ γλυκύτατα ταῦτα χρώματα, τὰ ὅποια γίνονται ἀπὸ τὸν ἥλιον.

Ὁλίγον καὶ ὀλίγον ὁ λαμπρὸς δίσκος τοῦ ἡλίου ἀρχίζει νὰ κρύπτηται ὀπισθεν τῶν ὀρέων ἢ νὰ ἀφανίζεται ἐντὸς τῆς θαλάσσης. Τὰ ζωηρὰ χρώματα τῶν νεφελῶν γίνονται τότε ἀμυδρότατα.

Αἱ κορυφαὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων, οἱ λόφοι καὶ αἱ κορυφαὶ τῶν ὀρέων ἀρχίζουν νὰ χρυσόνονται φωτιζόμεναι ἀπὸ τὰς τελευταίας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Διασχίζουν δὲ τὸν ἀέρα τὰ διάφορα πιητὰ καὶ ἀναρίθμητα συναθροίζονται εἰς τοὺς θάμνους καὶ εἰς τοὺς κλάδους τῶν δένδρων. Ὅλα ὁμοῦ γεμίζουσι τὸν ἀέρα μὲ τὰ γλυκύτατα κελαδήματα αὐτῶν, μὲ τὰ ὅποια ἀποχαιρετίζουν τὸν ἥλιον.

Μετ' ὀλίγον, ἀφοῦ δύσῃ πλέον ὁ ἥλιος, τὸ χρυσοῦν χρῶμα τῶν λόφων καὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων ἀρχίζει νὰ ἐκλείπῃ. Τὸ πορφυροῦν χρῶμα τῶν ἄκρων τῶν νεφῶν ἀρχίζει νὰ ἐξαφανίζεται. Τὰ λαμπρὰ καὶ ποικίλα χρώματα, μὲ τὰ ὅποια πρὸ ὀλίγον ἦτο χρωματισμένος ὁλος ὁ οὐρανός, τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου ἀρχίζουν νὰ σβύνωσι. Ποῦ δὲ καὶ πού ἀρχίζει νὰ προβάλλῃ ἀπὸ τὸν ἀχανῆ οὐρανὸν κἀνὲν ἄστρον. Ὁ γεωργὸς ἄδων ἐπανέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν του μετὰ τῶν τέκνων του. Αἱ αἶγες καὶ τὰ πρόβατα βληχώμενα ἐπιστρέφουσιν ἀπὸ τὰς νομὰς εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν.

Ὁ οὐρανὸς ὀλίγον καὶ ὀλίγον καλύπτεται ἀπὸ ἄπειρα ἄστρα, τὰ ὅποια ὡς ἀδάμαντες στίλβουσιν εἰς τὸ ἀχανές. Τὰ ὄρη καὶ οἱ λόφοι, τὰ δάση καὶ αἱ πόλεις ἀρχίζουν πλέον νὰ μὴ διακρίνονται. Τὰ ἐργαστήρια καὶ τοὺς περιπάτους καὶ τὰς κατοικίας τῶν ἀνθρώπων ἀρχίζει νὰ καλύπτῃ σκότος. Τίποτε δὲν φαίνεται πλέον, τίποτε δὲν διακρίνεται καθαρὰ. Μόνον τὸ ὠχρὸν φῶς τῆς σελήνης, διὰ αὐτὴ εἶνε εἰς τὸν οὐρανόν, φωτίζει ὀλίγον τὸν κόσμον καὶ φαίνεται ἀμυδρῶς τὰ ὄρη, οἱ λόφοι καὶ ἡ θάλασσα. Ἡ θερμότης ἢ γλυκειὰ τοῦ ἡλίου παύει καὶ ἀρχίζει νὰ γίνῃται ἐλάχιστον ψῦχος. Τὰ

ἄσματα τῶν πιτηῶν παύουσιν. Μόνον τὸ μελαγχολικὸν ἄσμα τῆς ἀηδόνος, ἡ φωνὴ τοῦ γρύλλου καὶ τὰ κακκαβίσματα τῆς γλαυκός που καὶ που ἀκούονται ἀκόμη.

Οἱ κώδωνες τῶν ποιμνίων, οἱ ὁποῖοι πρὸ ὀλίγου ἀκόμη πολλοὶ καὶ γλυκύτατοι ἤκούοντο, δὲν ἤχοῦσι πλέον. Ποὺ καὶ που κἀνεὶς ἀσθενῆς ἤχος αὐτῶν ἔρχεται ἀπὸ πολὺ μακράν. Αἱ φωναὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ ἄλλος θόρυβος εἰς τοὺς δρόμους τῶν πόλεων ἀρχίζει νὰ ἐλατιώνηται καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀρχίζει νὰ γίνηται ἄκρα ἡσυχία.

Μόνον οἱ λέοντες, αἱ τίγρεις, οἱ λύκοι καὶ τὰ τοιαῦτα ἄγρια θηρία κινοῦνται κατὰ τὴν σιωπηλὴν καὶ ἡσυχον ταύτην ὥραν, ἐξέρχονται ἀπὸ τὰ σπήλαια αὐτῶν καὶ ζητοῦσιν εἰς τοὺς δρυμοὺς τὴν τροφήν των. Ὅλα τὰ ἄλλα πλάσματα τοῦ Θεοῦ μεταβαίνοσιν εἰς τὰς καιοικίας αὐτῶν. Τὰ πιτηὰ πρὸ πολλοῦ μετέβησαν καὶ εὐρίσκονται ἤδη ὑπὸ τοὺς θάμνους, ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων καὶ εἰς τὰς φωλεάς των. Οἱ ἵπποι, αἱ ἀγελάδες, τὰ πρόβατα πρὸ πολλοῦ ἐπανῆλθον ἀπὸ τὰς νομάς των καὶ εὐρίσκονται πλέον εἰς τοὺς σιάβλους καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν. Οἱ ἄνθρωποι ἀρχίζουσι νὰ ἔρχωνται εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν. Οἱ πατέρες ἐργασθέντες δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐκτὸς τῆς οἰκίας, ἐσχόλασαν πλέον ἀπὸ τὰς ἐργασίας των. Ἐπανέρχονται εἰς τὴν οἰκίαν των ἐν μέσῳ τῶν ἀγαπητῶν αὐτῶν τέκνων καὶ τῶν λοιπῶν οἰκείων των. Τὰ τέκνα ἐπανέρχονται ἐκ τοῦ περιπάτου καὶ ἐκ τῶν παιγνιδίων αὐτῶν εἰς τοὺς κόλπους τῶν φιλοστόργων γονέων των. Ὅλοι δὲ ὁμοῦ διασκεδάζουσι καὶ ἀναπαύονται ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας μέχρις ὅτου νυκτώσῃ καλά, διε δειπνοῦσι, προσεύχονται, κατακλίονται καὶ κοιμῶνται.

(Κατὰ τὰς θρησκευτικὰς μελέτας τοῦ Δ. Μαυροκορδάτου καὶ τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας ποιητάς).

68. Ἑσπέρα.

Ἐδυσεν ὁ ἥλιος, λάμπει ὅλ' ἡ δύσις,
καὶ δροσιὰ ποτίζεται καὶ κοιμᾷτ' ἡ φύσις.
Χαρωπὰ τὰ δειλινὰ ἕνα ἕνα' ἀνοίγουν
καὶ τάνδονια ἔς τὰ κλαδιὰ με τραγούδια σμίγουν.

Βόσκ' ἡ πέροδικα σιγὰ μέσα ἔς τὸ θυμάρι
Καὶ ὁ γρύλλος τραγουδεῖ ἔς τὸ χλωρὸ χορτάρι·
τᾶστρο εἰς τὸν οὐρανὸ φαίνοντ' ἕνα ἕνα
ἄν κανδήλια ἔς ἐκκλησιὰ ἔξαφν' ἀναμμένα.

Ἐκκλησιὰ τοῦ Θεοῦ εἶν' ὁ κόσμος ὅλος,
κ' εἶνε στέγη τῆς λαμπρᾶ τοῦρανοῦ ὁ θόλος.
Τὸ ἔσπερινὸν γλυκὺ σήμαντρον σημαίνει,
προσευχὴν τῶν τέκνων τοῦ ὁ Θεὸς προσμένει.

Ἄγγ. Βλάχος.

IB. ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

69. Ἡ ἀγελάς, ὁ ἵππος, τὸ πρόβατον καὶ ὁ κύων.

Μία ἀγελάς, εἰς ἵππος καὶ ἓν πρόβατον, ἐνῶ ἔβοσκον
ὁμοῦ εἰς ἕνα λειμῶνα, ἐφιλονίκουν μεταξύ των ποῖον εἶνε
τὸ χρησιμώτερον εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ἀγελάς ἔλεγεν· «Ἐγὼ
δίδω εἰς αὐτὸν τὸ γλυκὺ γάλα, τὸ νόστιμον τυρίον καὶ τὸ
παχὺ βούτυρον». Ὁ ἵππος ἔλεγεν· «Ἐγὼ σύρω τὴν ἀμαξάν
αὐτοῦ, τρέχω ἐλαφρῶς καὶ φέρω αὐτὸν μὲ ταχύτητα ἀνέ-
μου». Τὸ πρόβατον ἔλεγεν· «Ἐγὼ δίδω εἰς αὐτὸν τὸ γάλα
μου, μὲ τὸ ὅποιον τρέφεται, καὶ τὸ μαλλίον μου, μὲ τὸ
ὅποιον ἐνδύεται.

Ἐνῶ τὰ τρία ταῦτα ζῶα ἐφιλονίκουν, ἦλθε καὶ ὁ κύων. Καὶ τὰ τρία διὰ μιᾶς ἐστράφησαν πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν παρετήρουν περιφρονητικῶς, ὡς ἂν τοῦ ἔλεγον· «Σὺ εἶσαι ἐν ζῶον ὅλως διόλου ἄχρηστον». Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ ἦλθε καὶ ὁ κύριος, ὅστις, ἅμα εἶδεν ὅλα τὰ ζῶά του καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτὰ καὶ τὸν κύνα του, ἐφώναξε μόνον αὐτὸν μὲ γλυκεῖαν φωνὴν νὰ ὑπάγῃ πλησίον του, καί, ἀφοῦ ἐπῆγε, τὸν ἐθώπευσε.

Ἡ ἀγελάς καὶ οἱ σύντροφοὶ τῆς, ἀφοῦ εἶδον τοῦτο, ἐγόγγυζον διὰ τὴν προτίμησιν ταύτην. Ὁ ἵππος μάλιστα ἔλαβε καὶ τὸ θάρρος νὰ ἐρωτήσῃ· «Διατί ἡ ἐξαιρετικὴ αὕτη ἀγάπη πρὸς τὸν κύνα, κύριε; Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ἄξιοι τῆς ἀγάπης σου περισσότερον ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἄχρηστον ζῶον;». Ὁ κύριος ἐν τούτοις ἐξηκολούθει νὰ θωπεύῃ τὸν κύνα ἀκόμη τρυφερώτερον καὶ ἀπεκρίθη· «Ὅχι δά! τὸ γενναῖον αὐτὸ ζῶον προχθὲς ἀκόμη ἔσωσε μὲ μεγάλην τόλμην καὶ μὲ πολὺν κίνδυνον τῆς ζωῆς του τὸ προσφιλὲς μονογενὲς τέκνον μου. Εἶχε πέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐξάπαντος θὰ ἐπνίγετο, ἂν δὲν ἦτο αὐτό. Πῶς λοιπὸν νὰ τὸ λησμονήσω καὶ νὰ μὴ τοῦ εἶμαι εὐγνώμων εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν;».

70. Ἡ λέαινα καὶ ὁ ναύτης.

Μίαν φορὰν ἐν πλοῖον εἶχε προσορμισθῆ εἰς μίαν ἀκατοίκητον παραλίαν. Περὶ τὴν ἐσπέραν ὁ πλοίαρχος ἀπέστειλε ναύτας τινὰς εἰς τὴν ξηράν, διὰ νὰ κόψωσι ξύλα.

Εἷς ἐκ τῶν ναυτῶν ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τοὺς ἄλλους συντρόφους του καὶ περιεφέρετο ἐντὸς τοῦ δάσους μόνος, ὅτε αἰφνης βλέπει μίαν λέαιναν, ἣτις διηυθύνετο κατ' ἐπάνω του. Νὰ φύγῃ δὲν ἦτο δυνατὸν, νὰ ἀντισταθῇ δὲ ἀκόμη ὀλιγώτερον. Ἐστάθη λοιπὸν καὶ αὐτὸς καὶ περιέμενε τὸν θάνατον.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ἡ λέαινα ἦτο πλέον πλησίον του.

ἀλλά, ἀντὶ νὰ ὀρμήσῃ ἐναντίον του, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ἔλειχε τὰς χεῖράς του καὶ ἔβλεπεν ὀλονέν πρὸς ἓν δένδρον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκεῖ πλησίον. Ἐφαίνετο ὡς νὰ παρεκάλει αὐτὸν νὰ τὴν βοηθήσῃ.

Ὁ ναύτης κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησε τίποτε. Ἦτο ζαλισμένος ἀπὸ τὸν φόβον. Ἐπειτα ὅμως, ὅτε εἶδεν ὅτι ἡ λέαινα δὲν τὸν ἔσχισε καὶ ὅτι τὸν ἐθώπευε, συνῆλθεν ἀπὸ τὸν φόβον καὶ ἐνόησεν ὅτι κατὰ ζήτηε ἡ λέαινα. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ.

Ὅτε ἐπλησίασαν εἰς τὸ δένδρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ λέαινα ὀλονέν διηύθυνε τὰ βλέμματά της, ὁ ναύτης παρετήρησε μεταξὺ τῶν κλάδων αὐτοῦ ἓνα πίθηκον, ὁ ὁποῖος ἐκράτει εἰς τοὺς βραχίονάς του δύο λεοντιδεῖς. Τοὺς εἶχεν ἀρπάσῃ, ὅτε ἀπουσίαζεν ἐκ τῆς φωλεᾶς της ἡ λέαινα.

Ὁ ναύτης ἐνόησε τότε τί ἐζήτηε ἡ λέαινα καὶ ἤσχισε νὰ ἀποκόπτῃ τὸ δένδρον, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο καὶ πολὺ παχύ. Ἐνῶ ὁ ναύτης κατεγίνετο νὰ ἀποκόψῃ τὸ δένδρον, ἡ λέαινα παρεφύλαττε τὸν κλέπτῃν τῶν τέκνων της καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ δένδρον κατέπεσε, δι' ἑνὸς πηδῆματος συνέλαβε τὸν πίθηκον καὶ ἀμέσως τὸν κατεσπάρραξεν. Ὁ ναύτης ἔβλεπε καὶ ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον του.

Ἀφοῦ ἡ λέαινα ἐπανεῦρεν ἀβλαβῆ τὰ μικρὰ της τέκνα καὶ ἀφοῦ ἐμύρισε καὶ ἔλειξε ταῦτα, τρέχει εὐθύς πρὸς τὸν περίφοβον ναύτην, τὸν λείχει καὶ παντοιοτρόπως προσπαθεῖ νὰ ἐκδηλώσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν μεγάλην εὐγνωμοσύνην της. Ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ἔτριψε μερικὰς φορὰς τὴν κεφαλὴν της ἐπ' αὐτῶν, ἔπειτα ἔλαβεν εἰς τὸ στόμα τὰ τέκνα της, ὅπως συνηθίζουν αἱ γάται νὰ λαμβάνωσι τὰ γατάκια, καὶ ἔφυγεν.

Ὁ ναύτης ἐδόξασε τὸν Θεόν, διότι ἐσώθη ἀπὸ ἓνα τοιοῦ-

τον κίνδυνον και εϋθϋς ἔτρεξε πρὸς τὸ πλοῖον, ὅπου ἔφθασε μετ' ὀλίγας στιγμάς.

71. Ὁ δοϋλος και ὁ λέων.

Μίαν φορὰν εἰς δοϋλος εἶχεν ἓνα πολὺ σκληρὸν κύριον. Καθ' ἡμέραν τὸν ἔδαιρε και τὸν ἐβασάνιζεν. Ὁ δοϋλος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ και ἔφυγεν ἀπὸ τὸν κύριόν του. Εἰς ἐκεῖνους τοὺς χρόνους τοῦτο ἐτιμωρεῖτο μεθ' ἄνατον. Διὰ νὰ μὴ συλληφθῆ λοιπὸν ὁ δοϋλος και φονευθῆ, ἐκρύφθη εἰς ἓν δάσος μέσα εἰς ἓν βαθὺ σπήλαιον.

Ἐνῶ ἦτο ἐκεῖ και ἐσυλλογίζετο τί θὰ ἀπογείνη, βλέπει νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ σπήλαιον εἰς λέων. «Ἄ, τόρα εἶμαι χαμένος!», εἶπε και περιέμενε τὸν θάνατόν του. Ὁ λέων, ὅτε εἶδεν ἄνθρωπον εἰς τὸ σπήλαιον, διευθύνεται κατ' εϋθεῖαν πρὸς αὐτόν και, ἀφοῦ τὸν ἐπλησίασεν, ἐστάθη, ὕψωσε τὸν ἓνα πόδα του και τὸν προέτεινε. Φόβος και τρόμος κατέλαβε τὸν δυστυχεῖ δοϋλον. «Τόρα θὰ με σχίσῃ», εἶπε και ἐσιώπησεν. Ἄλλ' ὁ λέων δὲν τὸν ἔσχισεν. Ἐξηκολούθει νὰ κρατῆ τὸν πόδα του ὕψωμένον και νὰ λείγῃ αὐτόν. Τότε ὁ δοϋλος ἔλαβε θάρρος, παρατήρησε τὸν πόδα τοῦ λέοντος και εἶδεν ὅτι μία σκληρὰ ἄκανθα ἦτο ἐμπεπηγμένη εἰς αὐτόν.

Ὁ δοϋλος ἐνόησε τί ἐζῆτει ὁ λέων. Λαμβάνει λοιπὸν τὸν πόδα αὐτοῦ, προσπαθεῖ μεθ' ὀλίγην προσοχὴν νὰ ἐξαγάγῃ τὴν ἄκανθαν και ἐπὶ τέλους τὴν ἐξήγαγε. Τότε ἤρχισε νὰ τρέχῃ πολὺ αἷμα ἀπὸ τὴν πληγὴν, ἡ ὁποία ἐσχηματίσθη ἀπὸ τὴν ἄκανθαν εἰς τὸν πόδα τοῦ λέοντος. Ὁ δοϋλος ἔπλυνε τὴν πληγὴν μεθ' ὀλίγην προσοχὴν και ἔδεσεν αὐτὴν μεθ' ὀλίγην λωρίδα, τὴν ὁποίαν ἔσχισεν ἀπὸ τὰ ἐνδύματά του.

Τοῦτο ἐγένετο καθ' ἡμέραν μέχρις ὅτου ἐθεραπεύθη ἐντελῶς ὁ λέων.

Ἀπὸ τότε ὁ λέων ἠγάπα πολὺ τὸν δούλον. Ἐξήρχετο εἰς κυνήγιον, ἔφερον εἰς αὐτὸν δορκάδας, λαγούς, ἀρνία καὶ ἄλλα τοιαῦτα ζῶα, διὰ τὴν τρώγην, ἐκάθητο πλησίον του καὶ ἐκοιμᾶτο μαζί με αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔζων ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ οἱ δύο ἄλλοι. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν συλλαμβάνεται ὁ λέων εἰς μίαν παγίδα καὶ δεμένος φέρεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς χώρας ἐκείνης καὶ ῥίπτεται εἰς τὸ θηριοτροφεῖον. Ὁ δούλος ἔμεινε τότε μόνος. Ἦτο ἠναγκασμένος νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ σπήλαιον καὶ νὰ ζητῇ τροφήν εἰς τὸ δάσος.

Πολλὰς ἡμέρας ἔζη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἦτο εἰς τὸ δάσος, συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, φέρεται δέσιμος εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ ῥίπτεται εἰς τὰς φυλακάς. Ἐπειτα κατεδικάσθη νὰ ῥιφθῆ εἰς τὰ ἄγρια θηρία καὶ νὰ ἀποθάνῃ.

Ὅτε ἦλθεν ἡ ὠρισμένη ἡμέρα, διὰ νὰ ῥιφθῆ εἰς τὰ ἄγρια θηρία, συνηθροίσθη πολὺς κόσμος, διὰ νὰ ἴδῃ τὸ θέαμα αὐτό. Ὁ δούλος δεμένος φέρεται εἰς μίαν στενὴν πλατεῖαν περιτριγυρισμένην μετὰ κιγκλίδας. Ὁ δυστυχὴς ἔχων ἐσκυμμένην τὴν κεφαλὴν καὶ βαθύτατα λυπημένος περιέμενε τὸν θάνατον.

Μετ' ὀλίγον ἀνοίγεται ἡ θύρα τῆς πλατείας καὶ ὄρμᾳ κατ' ἐπάνω του εἰς φοβερὸς λέων μετὰ λύσσαν πολλήν. Ὁ λέων, ἅμα ἔφρασε πλησίον τοῦ δυστυχοῦς δούλου, ἐσταμάτησεν. Τὸν παρετήρησε καλὰ καὶ ἤρχισε νὰ λείχῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Ὁ δούλος ἀνεγνώρισε τὸν λέοντα, μετὰ τοῦ ὁποίου συνέζη ἄλλοτε εἰς τὸ σπήλαιον, ἔλαβε θάρρος καὶ τὸν ἐθώπευεν.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι μετὰ περιέργειαν πολλήν περιέμενον νὰ κατασπαράξῃ ὁ λέων τὸν δούλον, ὅτε εἶδον αὐτὸν

νά λείψη και νά θωπεύη τόν δυστυχή ἄνθρωπον, ἐθαύμασαν και συνεκινήθησαν πολύ· ὁ βασιλεύς, ὁ ὁποῖος ἦτο παρών, συνεκινήθη και αὐτός πολύ και εἶχε μεγίστην περιέργειαν νά μάθῃ πῶς συμβαίνει τὸ τοιοῦτον. Ἐρωτᾷ λοιπὸν τὸν δούλον, ἂν γνωρίζει τίποτε. Τότε ὁ δούλος διηγήθη πῶς εὔρε τὸν λέοντα εἰς τὸ σπήλαιον, πῶς ἐθεράπευσεν αὐτόν, πῶς συνέζων ὡς καλοὶ φίλοι ἐπὶ πολὺν χρόνον και πῶς ἔπειτα ἐχωρίσθησαν μέχρις ὅτου συνηνητήθησαν ἐκεῖ.

Ἄλλοι ἤκουον τὴν διήγησιν ταύτην τοῦ δούλου μὲ πολλὴν συγκίνησιν. Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν, ἄλλοι μὲ μίαν φωνὴν παρεκάλεσαν τὸν βασιλέα νά χαρίσῃ τὴν ζωὴν εἰς τὸν δυστυχή αὐτόν και νά τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον.

Ὁ βασιλεύς, ὁ ὁποῖος εἶχε πολὺ ἀγαθὴν ψυχὴν, τοῦ ἐχάρισε τὴν ζωὴν και διέταξε νά τὸν ἀφήσωσιν ἐλεύθερον και νά τοῦ δώσωσι και τὸν λέοντα.

Ὁ δούλος μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐχαρίστησε τὸν βασιλέα και ἄλλους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐκεῖ, ἔλαβε τὸν λέοντα και ἔφυγεν. Ἦτο πλέον ἐλεύθερος. Περιήρχετο τὰς διαφόρους πόλεις μὲ τὸν λέοντα, διηγεῖτο τὴν ἱστορίαν ταύτην, ἐλάμβανε πλοῦσια δῶρα παρ' ἄλλων, ὅσοι ἤκουον αὐτὴν, και οὕτως ἔζησεν ἐλεύθερος πλέον και εὐτυχῆς.

72. Ἡ νύξ.

Ὅταν μετὰ τὸ δεῖπνον ἐξέλθῃ τις ἐκ τῆς οἰκίας του ἢ ἀνοίξῃ κἀνὲν παράθυρον και ἀπ' ἐκεῖ ἴδῃ πρὸς τὰ ἔξω, ἀδύνατον πλέον νά γνωρίσῃ τὸν οὐρανὸν και τὴν γῆν, τὴν ὁποῖαν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐγνωρίζεν. Νομίζει ὅτι αὐτὸς ὁ οὐρανός, τὸν ὁποῖον παραιτηρεῖ αὐτὴν τὴν στιγμήν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, εἶνε ἄλλος. Δὲν εἶνε ὁ ἴδιος οὐρανός, τὸν ὁποῖον ἔβλεπε τὴν ἡμέραν. Νομίζει ὅτι

αὕτη ἡ γῆ, τὴν ὁποίαν αὐτὴν τὴν σιγμὴν βλέπει νὰ ἐκτείνηται ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν του, εἶνε ἄλλη. Δὲν εἶνε ἡ ἴδια γῆ, τὴν ὁποίαν ἐβλεπε τὴν ἡμέραν.

Εἰς τὴν γῆν, ὅπου καὶ ἂν σιρέσῃ τις τοὺς ὀφθαλμοὺς τὴν νύκτα, σκότος βαθύ. Τίποτε δὲν διακρίνεται, τίποτε δὲν φαίνεται. Αἱ οἰκίαι, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐφαίνοντο λαμπρὰ καὶ διακρίνοντο καλά, τὴν νύκτα δὲν φαίνονται διόλον. Οἱ κῆποι, αἱ πεδιάδες, τὰ δάση καὶ τὰ ὄρη, τὰ ὁποῖα τὴν ἡμέραν ἐφαίνοντο κατεστολισμένα μὲ πράσινα καὶ λευκὰ καὶ ἐρυθρὰ καὶ κίτρινα καὶ κνανᾶ καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους χρώματα, τὴν νύκτα οὐδὲ φαίνονται κἄν. Ἡ θάλασσα καὶ οἱ ποταμοί, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν ἡμέραν ἔλαμπον ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, τὴν νύκτα οὐδὲ φαίνονται κἄν. Ὅλα εἶνε μαῦρα καὶ σκοτεινὰ. Οὔτε ὑψώματα οὔτε κοιλότητες οὔτε κἄμμια ἀνωμαλία διακρίνεται πονθενά. Ὅλα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε τὰ ἴδια ὅλα εἶνε ἓν πρᾶγμα ἀτελεύτητον, μαῦρον καὶ σκοτεινόν.

Αἱ ὁδοὶ καὶ αἱ πλατεῖαι καὶ τὰ ἐργαστήρια, τὰ ὁποῖα πρὸ ὀλίγου κατὰ τὴν ἡμέραν ἦσαν γεμᾶτα ἀπὸ ἀνθρώπους, κινουμένους ἐπάνω κάτω, ἐδῶ κ' ἐκεῖ, τὴν νύκτα εἶνε ἔρημα. Κἄνεὶς πονθενά δὲν φαίνεται. Ὁ εὐθυμος θόρυβος τῶν ἀνθρώπων, ὁ βαρὺς κρότος τῶν διαφορῶν ἀμαξῶν, ὁ ὁποῖος ἠκούετο τὴν ἡμέραν, τὴν νύκτα καθόλου δὲν ἀκούεται. Τὰ πολύφωνα ἄσματα τῶν καλλικελάδων φθικῶν πτηνῶν, τὰ ὁποῖα ἐγέμιζον τὸν ἄερα κατὰ τὴν ἡμέραν, τὴν νύκτα πονθενά πλέον δὲν ἀκούονται. Πανταχοῦ τῆς γῆς σιγὴ ἄκρα καὶ σκότος βαθύ κατὰ τὴν νύκτα. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου πνίγεται ἀπὸ τὴν μεγάλην ἡσυχίαν καὶ ἀπὸ τὸ βαθύ σκότος.

Μόνον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς ἡμῶν, ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανόν, λάμπει ὀλίγον. Ἀφοῦ ἔλειψε τὸ μέγα καὶ φωτεινὸν ἄστρον τῆς ἡμέρας, ὁ καλλιλαμπέτης ἥλιος, καὶ τὸ σκότος ἐκάλυψεν ὅλον

τὸν κόσμον, ὁ οὐρανός, ὅλος φῶς καὶ λάμπρις κατὰ τὴν ἡμέραν, τὴν νύκτα εἶνε ὅλος διόλου διαφορευικός. Εἶνε κατεστολισμένος μὲ ἀπίερονς λαμπροὺς ἀστέρας. Οἱ ἄπειροι οὔτοι λαμπροὶ ἀστέρες, διεσκορπισμένοι εἰς τὸν ἀχανῆ θόλον τοῦ οὐρανοῦ, ὡς ἄπειροι μικροὶ φωτεινοὶ λαμπιῆρες, ὄριπτοι εἰς τῶν ἀπεράντων αὐτῶν ἀποσιάσεων καὶ εἰς τὴν σκοτεινὴν καὶ σιωπηλὴν ἡμῶν γῆν τὸ ἀπαλὸν καὶ γλυκὺ αὐτῶν φῶς. Εἰς τὸ ὄχρον σκιοφως αὐτῶν φαίνονται ἀμυδρότατα τὰ ὄρη καὶ οἱ λόφοι καὶ τὰ ὑψηλὰ δένδρα τῆς γῆς, ὡς γίγαντες βαρυπενθοῦντες, μαῦρα ἐνδεδυμένοι καὶ σιωπηλοί.

Τὸ ὄχρον σκιοφως τῶν ἀστέρων γίνεται ὀλίγον ζωηρότερον, ὅταν εἶνε καὶ ἡ σελήνη εἰς τὸν οὐρανόν. Φαίνονται τότε ὀλιγώτεροι ἀστέρες εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ τὸ φῶς γίνεται ζωηρότερον εἰς τὸν κόσμον. Ἡ σελήνη μεγαλητέρα ὅλων τῶν ἀστέρων καὶ πορευομένη δι' αὐτῶν φωτίζει ζωηρότερον καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανόν. Στίλβει ἡ θάλασσα καὶ διακρίνονται καθαρώτερον τὰ ὄρη καὶ οἱ λόφοι, αἱ πεδιάδες καὶ αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων.

Κατὰ τὴν ἡσυχον καὶ μεγαλοπρεπῆ ταύτην ὥραν ὅλα, ὅσα ἔχουσι ζωὴν, ἀναπαύονται. Τὰ φυτὰ, τοῦλάχιστον τὰ εὐγενέστερα καὶ λεπτότερα ἐξ αὐτῶν, συστέλλουσι τὰ φύλλα αὐτῶν, κλείουσι τὰς κάλυκας αὐτῶν καὶ ἀναπαύονται. Τὰ ζῶα χάνουσι τὴν ζωηρότητα αὐτῶν, ἔρχονται εἰς τὰς φωλεὰς αὐτῶν καὶ κοιμῶνται. Οἱ ἄνθρωποι κλείονται εἰς τὰς κατοικίας αὐτῶν. Ἐκεῖ ἡ μάμμη διηγεῖται εἰς τοὺς μικροὺς ἐγγόνους αὐτῆς παραμύθια. Ἡ μήτηρ παραθέει τὸ δεῖπνον. Οἱ γονεῖς ἐναγκαλίζονται τὰ προσφιλῆ τέκνα αὐτῶν. Τὰ τέκνα ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τῶν φιλοστόργων γονέων αὐτῶν. Προσεύχονται ἐνώπιον τῶν ἁγίων εἰκόνων ὅλοι ὁμοῦ εἰς

τὸν Θεὸν καὶ ἀπέρχονται ἕκαστος εἰς τὴν κλίνην αὐτοῦ καὶ κοιμῶνται μέχρις οὗτου ὁ Θεὸς φέξῃ πάλιν τὴν ἡμέραν.

(Κατὰ τὰς θρησκευτικὰς μελέτας τοῦ Δ. Μαυροκορδάτου καὶ τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας ποιητὰς).

73. Ἡ νύξ.

Πόσον ἤσυχά κοιμᾶται
καὶ ἡ θάλασσα καὶ ἡ γῆ!
εἰς τὰ δάση μας πλανᾶται
μαυροφύρα ἡ σιγή.

Σιγανὴ καὶ μυρωμένη
πνέει ἡ αὔρα τοῦ βουνοῦ,
ἀπὸ ἄστρα στολισμένοι
εἶν' οἱ θόλοι τοῦρανοῦ.

Ἐκοιμήθηκε τάνδονι
ἔς τὰ ὀλόδροσα κλαδιά,
καὶ ὁ ὕπνος καμαρόνει
εἰς τὰς κλῖνας τὰ παιδιά.

Κᾶπου κᾶπου ψιθυρίζει
ἔς τὸ ῥυάκι τὸ νερό,
τὸν αἰθέρα διασχίζει
ἓνα σύρμα φῶτερό.

Ἄς κοιμᾶται ὄλ' ἡ πλάσις
καὶ τὸ κῦμα καὶ ἡ γῆ,
ἄς κοιμῶνται αἱ ἐκτάσεις
ἔς τοῦ ἀπείρου τὴ σιγή.

Ἐνας ἄγρυπνος τὰ σκέπει
νυκτοφύλαξ κραταῖός,
μὲ τὸν ἄπνον τὰ βλέπει
ὀφθαλμόν του ὁ Θεός.

Ἄγγ. Βλάχος

74. Ἡ ἑσπέρα.

Ἡ ἡμέρα ἐσώθη
πίσω ἔς τὸ βουνό.
καὶ ἡ νύχτ' ἀπλώθη
εἰς τὸν οὐρανό.

Ἡ φωναὶς ἐσβύσαν,
ἔπαυσ' ἡ δουλειά,
ἔς τὰς φωλιαὶς ἔκινῃσαν
τὰ μικρὰ πουλιά.

Σκότος εἰς τὴν πόλι
καὶ εἰς τὴν ἐξοχή,
εἰς τὴν πλάσιν ὄλη
δὲν ἀκοῦς ψυχί.

Μὴ φοβεῖσθε· πάλι
αὔριον πρῶτ'
θάρθ' ἡμέρα ἄλλη,
ἥλιος καὶ ζωή.

Ἄγγ. Βλάχος

75. Νύξ Θερινή.

Τί βραδεία, τί βραδεία,
 'ποῦ εὐφραίνει τὴν καρδιά!
 Ποιὸς 'μπορεῖ, ποιὸς 'μπορεῖ
 νὰ μὴ τὴν χαρῆ!

Φωτεινὸς οὐρανὸς
 λάμπει γύρω γαλανός.
 περισσά, περισσά
 τᾶστρα τὰ χρυσά.

Τὸ ἀνδόνι τραγουδεῖ
 μέσα 'ς τὸ χλωρὸ κλαρί,
 καὶ λαλεῖ καὶ λαλεῖ
 καὶ μᾶς προσκαλεῖ.

Καὶ τὰ σύρει 'ς τὸ χορὸ
 τὸ φεγγάρι τάργυρό,
 'ντροπαλό, 'ντοπαλό
 καὶ δειλό, δειλό.

Ποιὸς ποθεῖ, ποιὸς ποθεῖ
 εἰς τὸ 'σπίτι νὰ κλεισθῆ;
 'Σ τάνοιχτά, 'ς τάνοιχτά
 ὅλοι πεταχτά.

Ὅσο ἀνθίζει τὸ κλαδί
 καὶ τάνδόνι τραγουδεῖ,
 'ς τάνοιχτά, 'ς τάνοιχτά
 ὅλοι πεταχτά.

"Αγγ. Βλάχος

ΙΓ'. ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΣ

76. Ὁ γενναῖος γέρον.

Μίαν φορὰν ἐν πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἔπλεεν ἀπὸ ἐνὸς λιμένος
 εἰς ἄλλον, ἠναγκάσθη ἔνεκα νηνεμίας νὰ ἀγκυροβολήσῃ
 πλησίον ἐνὸς ἀκρωτηρίου. Ἐκεῖ καθήμενον περιέμενον οὖριον
 ἄνεμον, ἵνα ἐξακολουθήσῃ τὸν πλοῦν του.

Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἠγέρθη σφοδροτάτη τρικυμία, ἡ

ὅποια ἐμαίνετο συνεχῶς ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας. Οἱ ἴστοι τοῦ πλοίου ἐθραύσθησαν καὶ αἱ ἄγκυραι ἀπεκόπησαν. Τὸ πλοῖον ἀφέθη εἰς τὴν διάκρισιν τῶν κυμάτων, τὰ ὅποια πότε μὲν τὸ ἐξύψονον εἰς τὸν ἀέρα, πότε δὲ τὸ κατέρριπτον πάλιν εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης. Τέλος τὰ κύματα τὸ ὤθησαν μεθ' ὀρμῆς πρὸς τὴν ξηράν, ὅπου μετ' ὀλίγον καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς ἄμμου. Τότε ἤρχισαν νὰ ἀποσπῶνται τὰ ξύλα αὐτοῦ τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο καὶ τὸ πλοῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον διελύετο.

Πλησίον τῆς ξηρᾶς ἐκείνης ὑπῆρχεν ἓν χωρίον. Οἱ χωρικοὶ ἔβλεπον ὅτι τὸ πλοῖον ἤρχισε νὰ διαλύηται ὑπὸ τῶν κυμάτων. Ἦθελον νὰ δράμωσιν εἰς βοήθειαν τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι εὐρίσκοντο ἐντὸς τοῦ πλοίου, ἀλλὰ δὲν εἶχον κάμμιναν λέμβον.

Μεταξὺ τῶν χωρικῶν ἦτο καὶ εἷς γέρων ἐβδομήκοντα ἐτῶν, ἡλιοκαῆς, στιβαρὸς καὶ πολὺ γενναῖος ἄνθρωπος. Ὁ γέρων, χωρὶς νὰ εἶπη λέξιν, τρέχει εἰς τὴν καλύβην του, ῥίπτεται ἐπὶ τοῦ ἵππου του, σπεύδει πρὸς τὴν παραλίαν καὶ φωνάζει: « Ἄνθρωποι, σπεύσατε νὰ σώσωμεν ἀνθρώπους! ». Καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ῥίπτεται μετὰ τοῦ ἵππου του εἰς τὴν ἀφρίζουσαν θάλασσαν. Ὁ ἵππος ἦτο νέος καὶ πολὺ ἰσχυρός. Ἐχολύμβῃ ἐξαιρετᾶ. Ἐπάλαισεν ἀρκετὰ μὲ τὰ φοβερὰ κύματα, ἀλλὰ τέλος ἔφθασε μέχρι τοῦ πλοίου. « Δύο ἀπὸ σᾶς », φωνάζει ὁ γενναῖος γέρων, « πηδῆσατε εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κρατήθητε ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἵππου. Ὁ Θεὸς θὰ μᾶς σώσῃ εἰς τὴν ξηράν! Ἐπειτα ἐπιστρέφω καὶ λαμβάνω καὶ ἄλλους ».

Εἰς τὴν στιγμὴν ἐπήδησαν δύο εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκρατήθησαν ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἵππου. Ὁ γέρων διευθύνεται μετ' αὐτῶν πρὸς τὴν ξηράν καὶ μετὰ ἀγῶνα πολὺν ἔφθασαν χωρὶς νὰ πάθωσι τίποτε.

Μόλις αφήκεν αὐτοὺς ἐκεῖ, ρίπτεται ἐκ νέου εἰς τὴν μυκωμένην θάλασσαν καὶ ἔρχεται εἰς τὸ πλοῖον. Καλεῖ πάλιν δύο ἐπιβάτας νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν εἰς τὸν ἐπικίνδυνον πλοῦν καὶ μετ' ὀλίγον φέρει καὶ τούτους αἰσίως εἰς τὴν ξηράν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ γενναῖος γέρων ἔσωσε δέκα καὶ τέσσαρας ἀνθρώπους.

Οἱ διασωθέντες ναυαγοὶ πίπτουσιν εἰς τοὺς πόδας του καὶ δὲν ἔχουσι λόγους νὰ ἐκφράσωσι τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῶν. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι τὸν ἐξορκίζουσι μετὰ δακρύων νὰ μὴ ἐκτεθῆ ἐκ νέου εἰς τὸν κίνδυνον. Ἄλλ' οὐδεὶς ἀναχαιτίζει αὐτόν. Ὁ γενναῖος ἀνθρώπος δὲν ἀκούει καὶ δὲν βλέπει τίποτε ἄλλο εἰμὴ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι κινδυνεύουσιν. Ῥίπτεται καὶ πάλιν εἰς τὰ ἀφρίζοντα κύματα, ἔρχεται εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκεῖ φωνάζει, ὅπως καὶ ἄλλοτε, νὰ πέσωσιν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ κρατηθῶσιν ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἵππου του δύο.

Δυστυχῶς ἐναντίον τῆς διαταγῆς του, ἀφοῦ ἔπεσον δύο καὶ ἐκρατήθησαν ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἵππου, πίπτει καὶ τρίτος, ὁ ὅποιος κρατεῖται ἐκ τῶν ἡνίων. Ὁ ἵππος δὲν ἦτο δυνατὸν πλέον νὰ κολυμβήσῃ καὶ μετ' ὀλίγον βυθίζεται τὸ εὐγενὲς ζῶον εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης καὶ πνίγεται. Μαζὶ δὲ μετ' αὐτὸν βυθίζεται πρῶτον ἐκεῖνος, ὅστις ἔκαμε τὸ μέγα τοῦτο κακόν, ἔπειτα οἱ δύο ἄλλοι, οἱ ὅποιοι ἐκρατοῦντο ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἵππου, καὶ τελευταῖον ὁ γενναῖος γέρων.

— Ὁ ἀνθρώπος τὰ ἐννοεῖ καὶ ὁ Θεὸς τὰ οἰκονομεῖ.

— Ὅσα θέλεις γύρευε καὶ ὅσα θέλει ὁ Θεὸς σοῦ δίνει.

— Κάμε τὸ καλὸ καὶ δὲξ' τὸ ὅς τὸ ἡγαλόν.

77. Ὁ γενναῖος ἐργατικός.

Εἰς μίαν πόλιν ἔγεινέ ποτε μεγάλη πυρκαϊά. Πολλαὶ οἰκίαι εἶχον γείνη στάκτη. Τότε ἐκεῖ ἀπὸ μίαν οἰκίαν, ἡ ὁποία ἐκαίετο, ὥρμησε μία γυνὴ κλαίουσα καὶ κτυποῦσα τὰ στήθη της. Τὸ παιδίον της ἦτο μέσα εἰς τὴν καιομένην οἰκίαν καὶ θὰ ἐκαίετο. Αἱ φλόγες ἦσαν μεγάλαι καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ διέλθῃ ἢ δυστυχῆς μήτηρ, ἵνα σώσῃ τὸ τέκνον της.

Ἐκεῖ ἦτο καὶ ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἤκουσε τὰς κραυγὰς καὶ τοὺς θρήνους τῆς δυστυχοῦς μητρός. «Χιλίας δραχμὰς δίδω εἰς ἐκεῖνον», εἶπεν ὁ βασιλεὺς, «ὅστις θὰ σώσῃ τὸ παιδίον τῆς δυστυχοῦς αὐτῆς μητρός».

Ἐνῶ ὁ βασιλεὺς ἔλεγε ταῦτα, εἰς ἐργατικὸς ἄνθρωπος διασχίζει τὸ πλῆθος καὶ ρίπτεται εἰς τὴν καιομένην οἰκίαν. Ὅλοι ἐφώναζαν· «Θὰ καῖ ὁ δυστυχῆς. Ὁ Θεὸς νὰ τὸν βοηθήσῃ!».

Εἰς τὴν στιγμὴν ὁ ἄνθρωπος ἐχάθη. Καθόλου δὲν ἐφαίνετο. Ἦτο πλέον μέσα εἰς τὴν καιομένην οἰκίαν. Μετ' ὀλίγον ὅμως μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ὁ γενναῖος αὐτὸς ἄνθρωπος ἐφάνη μὲ τὸ παιδίον εἰς τὴν ἀγκάλην. «Μέγας εἶνε ὁ Θεός!», ἐφώναζαν ὅλοι μὲ μίαν φωνήν. Ὁ ἄνθρωπος ἐσώθη. Ὅλιγον εἶχον κατὰ χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπόν του μόνον.

Ἡ μήτηρ, ὅτε εἶδε σῶον τὸ παιδίον αὐτῆς, ἀπὸ τὴν χαρὰν τὴν μεγάλην δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ. Ἐγέλα, ἔκλαιεν, ἐδόξαζε τὸν Θεόν, εὐχαρίστει τὸν γενναῖον ἄνθρωπον, εὐχαρίστει τὸν βασιλέα. Οἱ ἄνθρωποι ὅλοι ἔχαιρον, ἐδόξαζον τὸν Θεὸν καὶ ἐθαύμαζον τὸν γενναῖον ἐργατικόν.

Τότε ὁ βασιλεὺς προσεκάλεσεν αὐτόν, τὸν ἐπήνεσε διὰ τὴν γενναίαν του πράξιν καὶ ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ τὰς χιλίας

δραχμάς. Ὁ γενναῖος ὅμως ἄνθρωπος δὲν κατεδέχθη νὰ δεχθῆ αὐτάς. «Ὅ,τι ἔκαμα», εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα, «ἔπρεπεν ὡς ἄνθρωπος νὰ τὸ κάμω. Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ὅστις μὲ ἐβοήθησε, καὶ ἔσωσα ἀπὸ τὰς φλόγας τὸ παιδίον. Δώσατε τὰ χρήματα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, οἱ ὅποιοι δὲν δύνανται νὰ ἐργασθῶσιν. Εἰς ἐμὲ ἀρκεῖ ἡ χαρὰ, τὴν ὁποίαν ἐπροξένησα εἰς τὴν δυστυχῆ μητέρα τοῦ παιδίου».

78. Ἡ πρωΐα.

Εἶνε νῦξ! Τὰ ἄστρα σίλβουσι εἰς τὸν οὐρανόν. Σκότιος βαθὺ καλύπτει πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὰ ὄρη, τὰ δάση, οἱ λευκῶνες, οἱ ποταμοί, ἡ θάλασσα δὲν διακρίνονται. Αἱ οἰκίαι, οἱ κῆποι, τὰ δένδρα, τὰ ἄνθη δὲν φαίνονται. Παντοῦ σκότιος βαθὺ καὶ ἡσυχία μεγάλη. Τίποτε δὲν φαίνεται, τίποτε δὲν ἀκούεται, τίποτε δὲν κινεῖται. Τὰ πάντα κοιμῶνται.

Ἄλλ' ἰδοὺ! Τὰ ἄστρα ἀρχίζουσι νὰ μὴ σίλβουσι πλέον, ὅπως ἔσιλβον πρότερον. Ἀρχίζουσι νὰ ὠχρῶσι καὶ τὸ ἐν κατόπιον τοῦ ἄλλου νὰ γίνονται ἄφαντα. Ἡ φωνὴ τοῦ ἀλέκτορος ἀκούεται μακρόθεν. Εἰς τὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντος ἀρχίζουσι νὰ διακρίνονται τὰ ὑψηλὰ ὄρη. Οἱ λόφοι καὶ τὰ δάση ἀρχίζουσι νὰ φαίνονται. Αἱ οἰκίαι, αἱ καλύβαι καὶ τὰ παρακείμενα δένδρα ἐξέρχονται ὀλίγον καὶ ὀλίγον ἀπὸ τὸ σκότιος καὶ ἀρχίζουσι νὰ διακρίνονται συγκεχυμένως μὲν καὶ ἀρχάς, καθαρώτερον δὲ μετ' ὀλίγον. Ἡ νῦξ παρῆλθε καὶ ἐπεφάνη τὸ λυκαυγές.

Τὰ πτηνὰ ἐγείρονται ἐκ τῶν θάμνων, ἐγκαταλείπουσι τὰς φωλεὰς αὐτῶν καὶ χαίροντα περρυγίζουσι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Οἱ ποιμένες ἐξάγουσι τὰ ποίμνια αὐτῶν ἀπὸ τοὺς στάβλους καὶ ἀπὸ τὰς μάνδρας καὶ ὀδηγοῦσιν αὐτὰ εἰς τὰς νομάς. Οἱ κνηγοὶ

ἐξέρχονται τῶν οἰκιῶν αὐτῶν ὠπλισμένοι καὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν κνηγετικῶν αὐτῶν κνῶν διασκορπίζονται εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰ ὄρη. Οἱ γεωργοὶ ἐξέρχονται ἐκ τῶν καλυβῶν καὶ ἐκ τῶν ἀγροτικῶν αὐτῶν οἰκιῶν καὶ μεταβαίνουν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν. Αἱ ἄκατοι διασχίζουσι μὲ τὰς πλατείας κώπας αὐτῶν τὴν λείαν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Οἱ κύκνοι κολυμβῶσιν εἰς τὰ δροσερὰ καὶ καθαρὰ ὕδατα τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν.

Μακρόθεν ἀκούεται τὸ μελαγχολικὸν ᾄσμα τοῦ κωπηλάτου καὶ ὁ βραχνὸς ἀὐλὸς τοῦ ποιμένου. Ὁ κορυθαλλὸς διαχέει ἀπὸ τὰ ὕψη τὸ γλυκὺ κελάδημα αὐτοῦ. Ἡ καλλικέλαδος ἀηδὼν μέλπει εἰς τοὺς θάμνους καὶ εἰς τὰ δένδρα τὸ θελκυτικὸν ᾄσμα αὐτῆς. Τὰ παιδία ἐγείρονται ἐκ τῆς κλίνης αὐτῶν, νίπτονται, προσεύχονται εἰς τὸν Θεόν, ὅσους ἐφύλαξεν αὐτὰ κατὰ τὴν νύκτα, ὅτε ἐκοιμῶντο, ἀσπάζονται τοὺς φιλοστόργους γονεῖς αὐτῶν καὶ ἐτοιμάζονται διὰ τὸ σχολεῖον. Εἶνε ὥρα νὰ ἐξεγερθῇ ἐκ τοῦ ὕπνου ὁ κόσμος καὶ νὰ ἀρχίσῃ πάλιν ἡ ζωὴ, ἡ κίνησις καὶ ἡ ἐργασία.

Τὰ ἄστρα πρὸ πολλοῦ ἐξέλιπον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Μόνον τὸ ἄστρον τῆς ἀγῆς, ὁ Ἐωσφόρος, φαίνεται ἀκόμη ὠχρὸν ὑπεράνω τῶν νεφελῶν. Ὁ οὐρανὸς ἀρχίζει νὰ γίνηται λαμπρότερος. Τὰ νέφη χρυσοῦμενα κατὰ τὰ ἄκρα αὐτῶν λαμβάνουσι διάφορα λαμπρὰ χρώματα. Τὸ ἄστρον τῆς ἀγῆς ἐγεινεν ἄφαντον καὶ αὐτό. Οἱ ἀγροὶ καὶ αἱ πεδιάδες καταυγάζονται. Τὰ ὄρη καὶ τὰ δάση καὶ οἱ λιμῶνες χρωματίζονται μὲ ποικίλα καὶ λαμπρὰ χρώματα μὲ πράσινα, μὲ κίτρινα καὶ μὲ ἄλλα τοιαῦτα. Τὰ ἄνθη στολίζονται μὲ ὠραιότατα χρώματα, μὲ ἐρυθρά, μὲ κίτρινα, μὲ κνανᾶ, μὲ πορφυρᾶ, μὲ χρυσοειδῆ καὶ ἀπὸ τῶν τρυφερῶν καλύκων αὐτῶν διασκορπίζουσι πανταχοῦ λεπτοτάτην εὐωδίαν.

Χρυσᾶ κύματα πυρὸς ἐκχέονται ἀπ' ἀνατολῶν καὶ ἡ λάμψις αὐτῶν ἀξάνει ἀπὸ σιγμῆς εἰς σιγμῆν. Τὰ νέφη χρυσοῦνται

ζωηρότερον καὶ αἱ κορυφαὶ τῶν ὑψηλῶν ὀρέων στίλβουσι. Αὐρα δροσερὰ ἐξ ἀνατολῶν πνέουσα δροσίζει καὶ ζωογονεῖ ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ. Οἱ κλώνες τῶν δένδρων σείονται, τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν κινουῦνται. Τὸ ἀπὸ τῆς πέτρας καταπίπτον ὕδωρ καὶ τὰ ἥσυχά θανάκια κελαρύζουσιν. Τὰ ἐπὶ τῆς εὐδόμου χλόης ἔντομα βομβοῦσιν. Τὰ ζωηρότατα καὶ γλυκύτατα κελαδήματα τῶν ἀπείρων πτηνῶν πληροῦσι τὸν ἀέρα. Ζωή, κίνησις καὶ χαρὰ εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὰ χωρία. Ἡ γῆ ἀλαλάζει. Ὁ οὐρανὸς φλογίζεται. Ὅπισθεν τῶν ὀρέων ἥσυχά ἥσυχά καὶ μὲ μεγαλοπρέπειαν πολλὴν εἷς μέγας καὶ λαμπρὸς δίσκος προέβαλεν.

Ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν.

Αἱ χρυσαῖ ἀκτῖνες αὐτοῦ διαχέονται ἐπὶ ὅλον τοῦ κόσμου καὶ λάμπει ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός. Τὰ σκοτεινὰ δάση γίνονται φωτεινότερα. Ἡ ἀνθηρὰ χλόη στίλβει, ἡ θάλασσα ἀστράπτει, τὰ ὄρη λάμπουσι, τὰ νέφη φεγγοβολοῦσιν. Ὁ οὐρανὸς μετὰ τῶν λαμπρῶν χρωμάτων αὐτοῦ κυρτούμενος πρὸς τὴν γῆν φαίνεται ὡς εἷς παμμέγιστος λαμπρότατος θόλος. Αἱ πειῶσαι πεταλοῦνται φαίνονται ὡς πειῶντα πολύχρωμα ἄνθη ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἀπεσπασμένα. Πανταχοῦ δὲ ἀντηχοῦσι τὰ γλυκύτατα ἄσματα τῶν ἀπείρων πτηνῶν.

Ὁλος ὁ κόσμος καταλαμπόμενος ὑπὸ τῶν χρυσοειδῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου γίνεται πάλιν μεγαλοπρεπὴς καὶ λαμπρὸς, ὅπως ἐξ ἀρχῆς τὸν ἔκαμεν ὁ μέγας Δημιουργὸς αὐτοῦ, ὁ ἅγιος Θεός.

79. Ἡ πρωΐα.

Ὁραία ἀνατέλει
καὶ πάλιν ἡ αὐγή,
καὶ φῶς γλυκὺ μᾶς στέλλει
καὶ μειδιᾶ ἡ γῆ.

Σιγὰ σιγὰ ῥοδίζου
αἱ ἄκραι τῶν βουνῶν
καὶ εἴθυμα ὀρθρίζου
τὰ σμήνη τῶν πτηνῶν.

Ἀκούετε πῶς ψάλλει
φαιδρά των ἡ φωνή!
Τῆς φύσεως τὰ κάλλη
καὶ τὸν Θεὸν ὑμνεῖ

Ἐκεῖνος τὰ κοιμίζει
ὡς τρυφερὰ τροφός.
ἐκεῖνος τὰ φυπνίζει
μὲ δρόσον καὶ μὲ φῶς.

Ἄγγ. Βλάχος

80. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου.

Ὁ ἥλιος εἶχεν ἀνατείλη καὶ ἐστέκετο μὲ τὸν ὠραῖον λαμπρόν του δίσκον εἰς τὸν οὐρανόν. Ἄπ' ἐκεῖ δὲ ἔστελλε τὰς ἀκτῖνάς του εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ ἐξυπνίσῃ ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ πρώτη ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὸν κορυδαλλόν. Ὁ κορυδαλλὸς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν φωλεάν του, ἐπέταξεν ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἔψαλλε: «Λίρι, λίρι, λίρι, λί . . ., ἄχ! πόσον ὠραῖα εἶνε τὸ πρωί».

Ἡ δευτέρα ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὸν λαγόν. Ὁ λαγὸς ἐξύπνησεν, ἔτριψεν ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐπετάχθη ἀπὸ τὴν φωλεάν του ἔξω καὶ ἐζήτει τρυφεράν χλόην καὶ ὀσπερὰ χόρτα νὰ προγευματίσῃ.

Ἡ τρίτη ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὸν ὀρνιθῶνα. Ὁ πετεινὸς ἐφώναξε: «Κικιρίκι!» καὶ εἰς τὴν στιγμὴν αἱ ὀρνιθες ἐπέταξαν

ἔξω εἰς τὴν αὐλήν, ἐκακκάριζον, ἐζήτουν τροφήν καὶ ἐγένων αὐγὰ εἰς τὴν φωλεάν.

Ἡ τετάρτη ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὸν περιστερεῶνα. Αἱ περιστεραι ἐφώναζαν· Ῥουδερικοῦ, ρουδερικεῖ, ἡ θύρα ἀκόμη εἶνε κλειστή». Ὅτε δ' ἤνοιξεν ἡ θύρα, ἐπέταξαν ὄλαι εἰς τὰ χωράφια, ἔτρεχον ἐπάνω κάτω καὶ τὰ ἔτρωγον στρογγύλους καὶ μικροὺς κόκκους.

Ἡ πέμπτη ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὴν μέλισσαν. Ἀμέσως ἡ μέλισσα ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν κυψέλην, ἐσπόγγισε τὰ πτερά της, ἐβόμβει ἐπάνω ἀπὸ τὰ ἄνθη καὶ ἠνθισμένα δένδρα, καὶ ἔφερε μέλι εἰς τὴν κυψέλην.

Ἡ τελευταία ἀκτίς ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην τοῦ μικροῦ μαθητοῦ. Εἰς τὴν στιγμὴν ἐγείρεται ἐκ τῆς κλίνης, νίπτεται, ἐνδύεται, προσεύχεται, προγευματίζει, ἐτοιμάζει τὰ βιβλία του, ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῶν γονέων αὐτοῦ καὶ τρέχει εἰς τὸ σχολεῖον.

81. Ἡ πρωΐα.

Ὁ ἥλιος τὰ βουνὰ χρυσώνει,
ἡμέρα λάμπει εὐειδίς,
ὑμνεῖ τὰ κάλλι της τὰνδόνι,
σίκω, παιδί μου, νὰ ἰδῆς.

Μὲ στόματ' ἄπειρα ἡ φύσις
τὸν πλάστην της δοξολογεῖ.
ὦ! σίκω νὰ εὐχαριστήσης
ἐκεῖνον ποῦ μᾶς εὐλογεῖ.

Σίκω ν' ἀκούσης μελωδίας,
σίκω τὴν φύσιν νὰ χαρῆς,
σίκω νὰ πνεύσης εὐωδίας,
σίκω, παιδί μου, ἐνωρίς.

Ἡ ὥρα εἶν' εὐλογημένη
 ὅστις σπκόνεται προΐ,
 ἐκεῖνον ἢ ζωὴ εὐφραίνει,
 ἐκεῖνος κόσμον ἐννοεῖ.

Ἡ2. Ταυταλιδης

82. Ἐωθινὴ προσευχή.

Δός μου χεῖλι νὰ σὲ ψάλλω,
 δός μου ἄσμα νὰ σ' ὑμνήσω,
 δός πνοὴν νὰ σ' εὐλογήσω,
 τοῦ παντὸς Δημιουργέ.

Σέ, εἰς οὗ ἔν μόνον νεῦμα
 διελύθη ἡ σκοτία
 κ' ἦλθε πάλιν ἡ προΐα
 κ' ἔλαμψαν χουσαῖ αὐγαί.

Εἰς ζωὴν τὸν κόσμον πάλιν
 ἀφυπνίζει ἡ πνοή σου,
 καὶ ἐγείρονται ἐξ ἴσου
 ἄνθη, χλόη καὶ πτηνά.

Κ' εἶν' ἡ ἔγερσίς των ὕμνος
 εἰς τὸν θεῖόν των πατέρα,
 κ' εἶν' ἡ νέα των ἡμέρα
 νέον, Πλάστα, ὡσαννά.

Ἄς φανῆ, Θεέ, τὸ φῶς σου
 κ' εἰς ἡμᾶς, μικρὰ παιδία,
 ἄς ἐγείρη ἡ προΐα
 τὸν κοιμώμενόν μας νοῦν.

Καὶ ἡ ἔγερσίς μας ἄσμα
 διαρκές πρὸς σὲ θὰ στείλῃ,
 καὶ τὰ νεαρά μας χεῖλι
 διαρκῶς θὰ σὲ ὑμνοῦν.

"Αγγ. Βλάχος

ΙΔ'. ΑΡΕΤΑΙ ΑΙ ΥΨΙΣΤΑΙ

83. Ὁ Κλεάνθης.

Ἐζῆ εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐν Ἀθήναις νέος τις, Κλεάνθης καλούμενος. Ὁ Κλεάνθης οὗτος ἦτο πτωχότατος. Οὐτε γονεῖς οὔτε συγγενεῖς οὔτε κἀνὲν κτῆμα εἶχεν.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἦτο εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς περίφημος διδάσκαλος Ζήνων ὀνομαζόμενος. Ὁ Κλεάνθης ἤκουσε περὶ αὐτοῦ πολλὰ καὶ καλὰ, καὶ ἐπεθύμει πολὺ νὰ γείνη μαθητῆς του. Ἀλλὰ πῶς, ἀφοῦ δὲν εἶχε νὰ φάγη καὶ ἔπρεπε νὰ ἐργάζεται, διὰ νὰ κερδίῃ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον;

Ἐνῶ εὐρίσκετο εἰς αὐτὴν τὴν στενοχωρίαν, ἀπεφάσισε νὰ ἐργάζεται τὴν νύκτα καὶ νὰ σπουδάζῃ τὴν ἡμέραν. Συνεφώνησε λοιπὸν μὲ ἓνα κηπουρὸν νὰ ἀντλή τὴν νύκτα ὕδωρ διὰ τὸν κῆπον αὐτοῦ καὶ μὲ μίαν γραῖαν γυναῖκα νὰ τῆς ἀλέθῃ σῖτον. Καὶ τοῦτο ἐγένετο. Τὴν νύκτα εἰργάζετο, ἐκέρδιζεν ὀλίγα χρήματα ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ τὴν ἡμέραν ἐσπούδαζεν εἰς τὸν Ζήνωνα.

Οὕτω δὲ ὑγιῆς καὶ φαιδρὸς διήρχετο τὰς ἡμέρας αὐτοῦ σπουδάζων καὶ προκόπτων.

Οἱ ἄνθρωποι ἐγνώριζον ὅτι ὁ Κλεάνθης ἦτο πολὺ πτωχός. Ἐβλεπον ὁμοῦς αὐτὸν νὰ σπουδάζῃ καὶ ἠπόρουσαν ποῦ εὐρίσκε τὰ χρήματα. Ὑποπεύθησαν ὅτι ἦτο πιθανὸν δι' ἀτί-

μων μέσων νὰ εὑρίσκει χρήματα καὶ κατήγγειλαν αὐτὸν εἰς τὸ δικάστηριον ὡς κακὸν ἄνθρωπον.

Ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς δίκης καὶ ὁ Κλεάνθης παρουσιάσθη ἐνώπιον τῶν δικαστῶν. — «Πῶς κερδίζεις τὰ χρήματα καὶ σπουδάζεις;», ἠρώτησαν οἱ δικασταί. — «Ἄντλῶ ὕδωρ τὴν νύκτα», εἶπεν ὁ Κλεάνθης, εἰς τινὰ κηπουρὸν καὶ ἀλέθω σῖτον εἰς τινὰ γραῖαν γυναῖκα καὶ κερδίζω». Ὅταν δὲ ἦλθον εἰς τὸ δικάστηριον ὁ κηπουρὸς καὶ ἡ γραῖα γυνὴ καὶ ἐμαρτύρησαν αὐτά, οἱ δικασταί ἐθαύμασαν τὴν φιλομάθειαν τοῦ Κλεάνθους καὶ ἐπήνεσαν αὐτόν. Ἦθελον δὲ νὰ ἀνταμείψωσιν αὐτόν, ἀλλ' ὁ διδάσκαλός του Ζήνων μαθὼν ταῦτα συνεκινήθη πολὺ καὶ παρέλαβεν αὐτόν εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐδῶ τότε ὁ Κλεάνθης εἶχε καιρὸν νὰ σπουδάζη ὅσον ἐπεθύμει ἡ ψυχὴ του.

84. Ὁ ποιμενικὸς αὐλός.

Μίαν φορὰν βασιλεὺς τις εἶχεν ἕνα ταμίαν, ὅστις, ὅτε ἦτο μικρὸν παιδίον, ἦτο βοσκός. Ὁ ταμίας οὗτος ἦτο πολὺ ἐνάρετος καὶ πολὺ ἀξιότιμος ἄνθρωπος. Ἀλλὰ τινες ἄνθρωποι τῶν ἀνακτόρων τὸν ἐφθόνουν καὶ τὸν διέβαλλον εἰς τὸν βασιλέα. Ἐλεγον εἰς αὐτόν ὅτι ὁ ταμίας δὲν ἦτο τίμιος ἄνθρωπος καὶ ὅτι κλέπτει τὰ χρήματα καὶ τὰ φυλάττει εἰς τὴν οἰκίαν του μέσα εἰς ἕν ἀπομεμονωμένον δωμάτιον μὲ σιδηρᾶν πύλην. Ὁ βασιλεὺς ἐπίστευσεν. Μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ταμίου, διέταξε νὰ τὸν φέρωσιν εἰς τὸ δωμάτιον μὲ τὴν σιδηρᾶν πύλην καὶ νὰ ἀνοίξωσιν αὐτό.

Ἡ διαταγὴ τοῦ βασιλέως πάραυτα ἐξετελέσθη. Ἀλλὰ τί εὔρον εἰς τὸ δωμάτιον αὐτό! ἕν ξύλινον σακμίνιον, μίαν ξυλίνην τράπεζαν, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἕνα ποιμενικὸν αὐλόν, μίαν ποιμενικὴν ράβδον καὶ ἕν ποιμενικὸν σακκίδιον. Ἀπὸ τὸ παράθυρον δὲ ἐφαίνετο μία κοιλάς καὶ ἕν ὄρος σύνδενδρον.

Τότε ὁ ταμίας εἶπε· «Μεγαλειότατε, ὅτε ἤμην νέος, ἔβοσκον πρόβατα. Ἡ μεγαλειότης σας ηὐδόκησε νὰ μὲ παραλάβῃ εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ νὰ μὲ κάμῃ μὲ τὸν καιρὸν ταμίαν. Ἐδῶ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο διέρχομαι μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην. Ἐνθυμοῦμαι μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν τὴν πρῶτην μου κατάστασιν. Ἀνοίγω τὸ παράθυρον καὶ βλέπω τὴν κοιλάδα καὶ τὰ δένδρα. Τότε ἐπαναλαμβάνω τὰ ἄσματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε, ὅτε ἔβοσκον τὰ πρόβατα, ἔψαλλον εἰς τὰ βουνὰ πρὸς δοξολογίαν τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ κόσμου. Ἄχ! παρακαλῶ, ἄφετέ με νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν τόπον τῶν γονέων μου, ὅπου ἤμην εὐτυχέστερος παρά ἐδῶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀνάκτορα».

Ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη πολὺ κατὰ τῶν διαβολέων, ἐνηγκαλίσθη τὸν εὐγενῆ ἄνθρωπον καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ μείνῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ. Ἀπὸ τότε δὲ ἐτίμα αὐτὸν πολὺ περισσότερον ἢ πρότερον.

85. Ὁ εὐδπλαγχνος μουσικός.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν ἔζη ἐν Πάτραις πτωχὸς τις ἀπόμαχος ἀπὸ ἐλεημοσύνης. Μετέβαινεν εἰς τὰς πλατείας τῆς πόλεως καὶ ἔπαιζε τὸ βιολίον του. Ὁ σκύλος του ἦτο πλησίον αὐτοῦ, ἐκράτει εἰς τοὺς ὀδόντας τὸν πεπαλαιωμένον πῖλον τοῦ δυστυχοῦς ἀπομάχου καὶ εἰς αὐτὸν ἔρριπτεν ὅστις ἤθελε τὴν ἐλεημοσύνην του.

Μίαν ἡμέραν ἦτο μεγάλη ἐορτή. Κόσμος πολὺς περιεπάτει εἰς τὴν πλατεῖαν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐπρόσεχεν εἰς τὸν ἐπαίτην. Ἐπλησίαζε νὰ νυκτώσῃ καὶ οὔτε δέκα λεπτὰ δὲν εἶχον ρίφθῃ εἰς τὸν πῖλον. Ὁ ἀπόμαχος ὁ πτωχὸς ἤρχισε νὰ δακρύῃ συλλογιζόμενος ὅτι θὰ διήρχετο τὴν νύκτα ἐκείνην χωρὶς νὰ φάγῃ.

Μακρόθεν ἴστατο εἰς κύριος πολὺ καλὰ ἐνδεδυμένος καὶ παρετήρει τὸν δυστυχῆ δακρύνοντα. Ἐνόησε τί συμβαίνει, τὸν ἐλυπήθη ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ ἠθέλησε νὰ τὸν βοηθήσῃ ὅπως ἠδύνατο. Πλησιάζει λοιπὸν αὐτὸν καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τῷ δώσῃ μίαν στιγμὴν τὸ βιολίον του. Ὁ ἀπόμαχος τὸ ἔδωκεν. Ὁ κύριος ἐκεῖνος ἦτο ἕξοχος βιολιστής. Ἦρχετο ἐξ Εὐρώπης καὶ μετέβαιναν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀφοῦ δὲ ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τὸ βιολίον τοῦ ἐπαίτου, ἐγόρδισεν αὐτὸ πρῶτον ὅπως ἔπρεπε καὶ ἔπειτα ἰστάμενος πλησίον τοῦ ἀπομάχου ἤρχισε νὰ παίξῃ. Ἀλλὰ τί βιολίον ἦτο ἐκεῖνο! Ἦτο ἀγνώριστον! Ὁ ἀπόμαχος θαυμάζων τοὺς ἤχους αὐτοῦ παρετήρει μετὰ πολλῆς περιεργείας τὸ βιολίον. Δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἦτο τὸ ἰδικόν του. Οἱ περιπατοῦντες ἐκεῖ εἰς τὴν πλατεῖαν ἀκούσαντες τοὺς γλυκυτάτους ἤχους τοῦ βιολίου ἐξεπλάγησαν. Θαυμάζοντες δὲ ἐστράφησαν νὰ ἴδωσι πόθεν ἤρχοντο οὗτοι. Καὶ ὅτε εἶδον τὸν εὐγενῆ ἐκεῖνον κύριον πλησίον τοῦ πτωχοῦ ἀπομάχου νὰ παίξῃ τὸ βιολίον, ἐνόησαν τί συμβαίνει καὶ περιεκύκλωσαν αὐτόν. Ὁ πῖλος εἰς τὴν στιγμὴν ἐγέμισεν ἀπὸ νομίσματα. Ὁ σκύλος δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ πλέον αὐτόν εἰς τοὺς ὁδόντας. Ἦτο πολὺ βαρὺς. Τότε ὁ ἀπόμαχος μὲ δάκρυα χαρᾶς ἐξεκένωσεν αὐτόν εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ τὸν ἔδωκε πάλιν εἰς τὸν σκύλον. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐγέμισεν εἰς τὴν στιγμὴν.

Ὁ εὐγενὴς κύριος ὅτε εἶδε τοῦτο, δίδει πάλιν τὸ βιολίον εἰς τὸν ἀπόμαχον καὶ εὐθὺς χάνεται μέσα εἰς τὸ πλῆθος. Μέχρι τῆς σήμερον κἀνεὶς δὲν ἔμαθε ποῖος ἦτο ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος.

86. Ὁ ἀνθοπώλης.

Μικρὸ πτωχὸ καὶ ἔρημο ἔς τοὺς δρόμους ἕρπατοῦσε καὶ τὸ μικρόν του κἀνίστρον ἔς τὰ χεῖρια του ἕκρατοῦσε

«Πάρτε, νὰ ζῆτε, λούλουδα, διαβάταις, μυρωδάτα.
 Πάρτε, κορίτσια, 'μοιάζουνε τὰ τρυφερά σας νειᾶτα,
 πάρτε. . . Εἶνε στολισμὸς 'ς τὴν εὐθυμῆ καρδιά.
 Δὲ 'μοιάζουτε 'ς τὴ φτώχεια μου οὔτε 'ς τὴν ὀρφανειά.
 Πάρτε. . . πεινῶ. . . ἀπόκαμα, δὲν εἶμαι μοναχό. . .
 'Σὰν τὰστεράκια τῆς αὐγῆς ἔχ' ἀδελφάκια δυό.
 'Ἡ μαύρη νύχτα ἔφτασε, ἄχ! καὶ χωρὶς πεντάρια
 μὲ τί καρδοῦλα νὰ τὰ ἰδῶ κι αὐτά, μὲ τί λαχτάρια :
 'Ἡ κεφαλὴ μου καίεται. . . πάρτετε ὅσα ὅσα.
 Δὲν ἠμπορεῖ τὰ πάθη μου νὰ 'πῆ κάμμία γλῶσσα».
 Σὲ μιὰ πλατεῖα μιὰ βραδειὰ παιδάκι ὀρφανὸ
 μονάχο αὐτὰ ἔλεγε μὲ δάκρυ θλιβερό.
 Κ' ἓνα κορίτσι ὠμορφο περνάει καὶ τὰκούει
 καὶ τῆς ψυχῆς του μιὰ χορδὴ αἱματωμένη κρούει,
 κ' ἓνα λουλουδι ἀγόρασε, ἓν ἄσπρο γιασεμί. . .
 τὸν ἀνθοπώλη 'πόνεσε, γιὰτ' ἦταν ὀρφανί.
 Μαῦρο εἶχε τὸ φόρεμα, μαύρη καὶ τὴν καρδοῦλα,
 πρὸ δυὸ μινῶν τὴ δόλγια τῆς ἔχασε τὴ μανιοῦλα.
 Κ' ἐπίστεψε τὸν δυστυχῆ, τὸν 'πίστεψε μὲ πόνο,
 γιὰτὶ . . . πονοῦν τοὺς δυστυχεῖς ὅσοι πονοῦνε μόνο!

Ἄγανικη Μαζαράκη

87. Ὁ ἀτρόμητος πλοηγὸς Θωμᾶς.

Εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν γίνονται μεγάλαι καὶ φοβερὰι
 τρικυμῖαι. Τὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα πλέουσιν ἀπὸ τὴν Μαύρην
 θάλασσαν διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔχουσιν ἀνάγκην
 πλοηγῶν, ἵνα διέλθωσι τὰ στενὰ τοῦ Βοσπόρου. Ὅταν οἱ
 πλοηγοὶ οὗτοι ἰδῶσι μακρόθεν κἀνὲν πλοῖον, ἐξέρχονται εἰς
 τὸ πέλαγος καὶ ἔρχονται εἰς τὸ πλοῖον, ἀναβαίνουσιν εἰς
 αὐτὸ καί, ἐπειδὴ γνωρίζουσι καλὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὁδη-
 γοῦσιν ἀσφαλῶς τὸ πλοῖον διὰ μέσου τῶν στενῶν εἰς τὸν
 λιμένα τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Μίαν ἡμέραν τοῦ φθινοπώρου ἢ τρικυμία εἰς τὸ πέλαγος ἦτο πολὺ μεγάλη. Τὰ κύματα ὡς ὄρη μεγάλα ἐκυλίωντο τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο μὲ βοήν πολλήν. Οἱ ἄφροι αὐτῶν ἐσκέπαζον ὅλον τὸ πέλαγος. Ὁ οὐρανὸς ἦτο σκοτεινὸς καὶ ὁ ἄνεμος πολὺ σφοδρὸς. Ἐμυκῶντο τὰ κύματα, ἐσύριζεν ὁ ἄνεμος, ἐβρόντα ὁ οὐρανός. Μικρὸν πλοιάριον φερόμενον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τῶν κυμάτων ἐπλησίαζε πρὸς τὰ στενά. Τὰ ἰστία εἶχον σχισθῆ, οἱ ἰστοὶ καταθραυσθῆ καὶ τὸ πηδάλιον ἀποσπασθῆ. Ἦτο εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν κυμάτων. Ἡ θάλασσα, διερχομένη ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τοῦ πλοιαρίου μέχρι τοῦ ἄλλου, ἠπεῖλει ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν νὰ καταποντίσῃ αὐτό.

Κόσμος πολὺς εἶχε συναθροισθῆ εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἔβλεπε τὸ πλοιάριον νὰ παλαίῃ μὲ τὰ κύματα καὶ δὲν ἤξευρον τί νὰ κάμωσιν ὅπως σώσωσι τοὺς ναύτας. Ὁ ἄνεμος καὶ τὰ κύματα ἔσπρωχον τὸ πλοιάριον πρὸς τοὺς βράχους τῶν στενῶν, ὅπου θὰ συνετρίβετο καὶ θὰ κατεποντίζετο. Οἱ τολμηρότεροι τῶν πλοηγῶν προσεπάθησαν μὲ τὰ ἐλαφρὰ αὐτῶν πλοίαρια νὰ πλησιάσωσι τὸ κινδυνεῦον πλοῖον, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσαν. Τὰ κύματα καὶ ὁ ἄνεμος ἠπεῖλουν καὶ αὐτοὺς νὰ καταποντίσωσιν.

Ἡ ἀγωνία τοῦ κόσμου ἦτο μεγάλη. Νὰ εἶνε τόσον πλησίον καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ τοὺς βοηθήσωσιν. Ἐπεκαλοῦντο τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ κύματα ἐγίνοντο μεγαλύτερα, ὁ ἄνεμος σφοδρότερος καὶ ἡ νύξ ἐπλησίαζεν. Κατὰ τὴν φρικτὴν ταύτην ἀγωνίαν εἰς τῶν πλοηγῶν, ὁ γενναῖος Θωμᾶς, ὁ τολμηρότατος καὶ ἐπιτηδειότατος πάντων τῶν ἄλλων, ἐκδύεται τὰ ἐνδύματά του, περιτυλίσσει εἰς τὴν μέσην του ἐν σχοινίον, κάμνει τὸν σταυρόν του καὶ ρίπτεται εἰς τὰ ἄγρια κύματα.

«Δι' ὄνομα Θεοῦ!», φωνάζει ὅλος ὁ κόσμος. «Κρῖμα! Ὁ

γενναῖος Θωμᾶς δὲν θὰ ἴδῃ πλέον τὴν γυναῖκά του καὶ τὰ τέκνα του. Θὰ τὸν καταπίωσι τὰ κύματα. Ὁ Θεὸς νὰ τὸν βοηθήσῃ!».

Ἐν τούτοις ὁ Θωμᾶς ἔχων πεποιθήσιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ συλλογιζόμενος ὅτι θὰ σώσῃ κινδυνεύοντας ἀνθρώπους, παλαίει πρὸς τὰ κύματα καὶ κολυμβῶν προσπαθεῖ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ πλοιάριον. Ἄλλὰ τὰ κύματα ἦσαν ἄγρια καὶ τὸν ἔρριπτον πάλιν ὀπίσω εἰς τὴν παραλίαν. Ὁ κόσμος ἐφώναζε νὰ σταθῇ, ἀλλ' αὐτὸς συλλογιζόμενος ὅτι θὰ ἐπνίγοντο οἱ ἄνθρωποι δὲν ἤκουεν. Τέσσαρας φορὰς τὸν ἔρριψαν τὰ κύματα εἰς τὴν παραλίαν, ἀλλὰ τὴν πέμπτην κατώρθωσε κολυμβῶν νὰ φθάσῃ εἰς τοὺς κινδυνεύοντας.

Οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ ἀπηλπισμένοι ἐντελῶς, ὅτε εἶδον τὸν γενναῖον αὐτὸν ἄνθρωπον πλησίον αὐτῶν, ἔλαβον θάρρος. Ἐδόξασαν τὸν Θεὸν καὶ ἔσπευσαν νὰ τὸν ἀναβιβάσωσιν εἰς τὸ πλοῖον. Ἄλλ' ὁ Θωμᾶς δὲν ἀνέβη. Ἐξετύλιξε τὸ σχοινίον, τὸ ὁποῖον εἶχε τυλιγμένον εἰς τὴν μέσσην, καὶ ἐφώναξε· «Λάβετε τὴν μίαν ἄκραν τοῦ σχοινοῦ. Κρατήθητε ὅλοι καλὰ ἀπ' αὐτὸ καὶ προσέχετε νὰ πέσητε ὅλοι εἰς τὴν θάλασσαν, ὅταν σᾶς φωνάξω».

Οἱ ναῦται ἔλαβον τὴν ἄκραν τοῦ σχοινοῦ καὶ ἐκράτουν αὐτήν. Ὁ Θωμᾶς, ὅτε εἶδε τοῦτο, δένει τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ σχοινοῦ εἰς τὴν μέσσην του σφιγκτὰ καὶ κολυμβῶν φθάνει εἰς τὴν παραλίαν. Ὁ κόσμος σπεύδει καὶ ἐξάγει αὐτὸν ἐκ τῆς θαλάσσης. Ἐπειτα λαμβάνουσι πολλοὶ ὁμοῦ τὸ σχοινίον, φωνάζουσι τοὺς ναύτας νὰ πέσωσιν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ σύροντες αὐτοὺς τοὺς σώζουσιν εἰς τὴν ξηράν.

Οἱ δυστυχεῖς, ἅμα ἐπάτησαν τὸν πόδα αὐτῶν εἰς τὴν ξηράν, ἐδόξασαν τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀνέλπιστον αὐτῶν σωτηρίαν καὶ δὲν ἤξευρον πῶς νὰ εὐχαριστήσωσι τὸν γενναῖον Θωμᾶν. «Τὸν Θεὸν νὰ εὐχαριστήτῃτε», εἶπεν ὁ Θωμᾶς· «αὐτὸς

σῆς ἔσωσεν. Ἐγὼ ἤμην ἐν ἀπλοῦν ὄργανον τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ καὶ τίποτε περισσότερον».

Ἄπο τότε ὅλοι οἱ συμπολιταὶ τοῦ Θωμᾶ ἐτίμων αὐτὸν ὡς γενναιότατον ἄνθρωπον. Διὰ τῆς τόλμης αὐτοῦ καὶ τῆς πεποιθήσεως εἰς τὸν Θεὸν κατώρθωσε νὰ σώσῃ ὀκτὼ ἀνθρώπους ἀπὸ βέβαιον θάνατον.

88. Ὁ κόσσυφος.

Ὁ κόσσυφος εἶνε πιτηρὸν ὠδικόν, συγγενὲς τοῦ σπίνου, τῆς ἀηδόνας καὶ τῶν λοιπῶν ὠδικῶν πιτηρῶν. Ὁ κόσσυφος εἶνε μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν σπίνον καὶ τὴν ἀηδόνα καὶ μικρότερος ἀπὸ τὴν

Κόσσυφος

περιστερὰν καὶ τὴν πέρδικα. Ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἶνε μεγάλη· τὸ θάμφος εὐθύ, μικρὸν καὶ κίτρινον. Ὁ λαιμὸς βραχύς, αἱ πτέρυγες καὶ ἡ οὐρὰ μακρὰ καὶ τὸ χροῶμα κατάμαυρον χωρὶς κἀνὲν στίγμα.

Ὁ κόσσυφος ζῆ εἰς τὰ δάση ἰδίως τῶν πευκῶν, εἰς τὰς λόχμας τὰς πυκνάς καὶ εἰς τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν. Κίττει τὴν φωλεάν του μὲ πολλὴν τέχνην· τὴν κάμνει στρογγύλην ἐν εἴδει

ήμισφαιρίον και στρώνει ἔπειτα τὸ ἔδαφος αὐτῆς μὲ τρίχας και μὲ μαλλία. Τίκει δις τοῦ ἔτους, πρὶν ἀκόμη τελειώσῃ ὁ χειμὼν, και κατὰ τὸ θέρος. Τρώγει ἔντομα κοχλίας, σκώληκας και ῥῆγας. Εἶνε ζωηρός, ἐπιτήδειος και φίλερις. Εὐχαριστεῖται νὰ ἀκούῃ τὰ κελαδημάτα του και νὰ ἀμιλλᾶται μὲ τοὺς ἄλλους κοσσύφους και μὲ τὰ ἄλλα ᾠδικὰ πιτηνὰ εἰς τὸ κελάδημα. Ἐξημεροῦται εὐκόλως και μανθάνει νὰ ὁμιλῇ χωρὶς πολλὴν δυσκολίαν.

Ὁ κόσσυφος εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ ἔξοχα ᾠδικὰ πιτηνά. Ἡ φωνὴ αὐτοῦ εἶνε πολὺ ὠραία. Ἄδει μὲ πολλὴν τέχνην ἄλλ' ἄδει πολὺ ἰσχυρῶς και αὐλεῖ πολὺ δυνατὰ. Διὰ τὸ δωμάτιον δὲν κάμνει διόλον. Ἄδει ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔαρος μέχρι τοῦ τέλους τοῦ θέρους. Ἀπὸ τοῦ Μαρτίου μέχρι τοῦ Μαΐου ἄδει ἰδίως τὴν ἐσπέραν. Κατὰ τὸν χειμῶνα δὲν ἄδει, ἀλλ' αὐλεῖ δυνατὰ και κάμνει πολὺν θόρυβον. Ὅταν ἔχη ὄρεξιν, ἔρχεται εἰς πνικροτάτην λόχμην, κάθηται ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἐνὸς δένδρου και ἄδει ὠραιότατα. Μάλιστα, ὅταν ἀμιλλᾶται μὲ ἄλλους κοσσύφους ἢ μὲ ἄλλα ᾠδικὰ πιτηνά, εἶνε πολὺ χαριτωμένος. Ὅλη ἡ λόχμη ἀντηχεῖ ἀπὸ τὰ ὠραιότατα ἄσματα και τὰ ἰσχυρότατα ἀυλήματα αὐτοῦ. Εὐφραίνεται δὲ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀκούῃ αὐτὰ.

89. Ἡ εὐχαριστία.

Θεὸς τὸν ἥλιον ὀδηγεῖ
 ποῦ πρέπει ν' ἀνατεῖλῃ,
 πῶς νὰ περάσ' ἀπὸ τῆ γῆ
 τὸ φῶς του νὰ μᾶς στείλῃ.

Θεὸς ὀρίζει 'ς τὰ ἕψηλά,
 ὁ ἥλιος ὅταν σβύνη,
 νὰ φέγγουν τᾶστρα τὰ πολλὰ
 κ' ἡ ἀργυρᾶ σελήνη.

Καὶ τὰ λουλούδια, 'ποῦ χυτὰ
'ς τὴ γῆ μοσχοβολοῦνε,
Θεὸς τὰ 'δίδαξε κι αὐτὰ
πότε καὶ ποῦ ν' ἀνθοῦνε.

Καὶ τὸ μικρὸ μικρὸ πουλί,
'ποῦ ψάλλει 'ς τὸ κλωνάρι,
Θεὸς τοῦ εἶπε νὰ λαλῇ
τοὺς ἦχους του μὲ χάρι

Θεὸς χαρίζει 'ς τὰ παιδιὰ
τὸ λογικό, τὴ γλῶσσα,
νὰ λέν' ὅ,τ' ἔχουν 'ς τὴν καρδιά
καὶ νὰ μαθαίνουν τόσα

Γιὰ τοῦτο βράδυ καὶ πουργὸ
κ' ἐκεῖνα χρεωστοῦνε
νὰ στρέφονται 'ς τὸν οὐρανὸ
νὰ τὸν εὐχαριστοῦνε.

Γ. Βιζυηνός

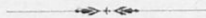
ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
1. Ἄσμα ἐωθινὸν (ποίημα Γ. Βιζυητοῦ)	3
Α'. — Ἀπειθεία καὶ εὐπείθεια	3
2. Τὸ ἀπειθὲς ἄρνιον	3
3. Ὁ μικρὸς ἰέραξ	5
4. Ἡ μικρὰ Ἑλένη	8
5. Ἡ πέρδικα	11
6. Αἱ κατοικίαι τῶν ζώων (πραγματογνωσία)	41
7. Ἡ φωλεὰ (πραγματογνωσία)	12
Β'. — Κλοπὴ καὶ τιμιότης	13
8. Ἀλώπηξ ἢ κλέπτρια	13
9. Κύων ὁ κλέπτης	45
10. Ὁ κλαπεὶς ἵππος	17
11. Τὸ τίμιον παιδίον	19
12. Αἱ περιστέραί	21
13. Χωρίον καὶ πόλις (πραγματογνωσία)	22
Γ'. — Σκαιότης καὶ φιλοφροσύνη	24
14. Τὸ βασιλόπαιδον	24
15. Ἡ ἡχώ	25
16. Ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀέρας (ποίημα Γ. Δροσίτη)	26
17. Ὁ κῆπος (πραγματογνωσία)	27
18. Ἡ μέλισσα καὶ τὸ ἔαρ	28
Δ'. — Ἀσπλαγχνία καὶ εὐσπλαγχνία	29
19. Ἡ πτωχὴ μήτηρ	29
20. Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδάκι (ποίημα Ἀχ. Παράσχου)	32
21. Τὸ ὄρφανό (ποίημα Ἀχ. Παράσχου)	34

	Σελ.
22. Ὅ σωθεῖς ἐργάτης	35
23. Ἡ καρδερίνα	37
24. Ἀποχαιρετισμός (ποίημα <i>I. Κ. Πολέμη</i>)	39
25. Λύκος καὶ κουνάβιον	40
26. Τὸ φεγγάρι (ποίημα Ἀγγέλου Βλάχου)	41
27. Τὸ στρουθίον (φυσιογνωσία)	42
Ε'. — Φρόνησις καὶ ἀφροσύνη	45
28. Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος	45
29. Αἴλουρος καὶ ὄρνιθες	46
30. Κύων καὶ λύκος	47
31. Ἡ ἀλεπού καλόγρηα (ποίημα <i>Γ. Δροσίνη</i>)	48
32. Ἡ χήν (φυσιογνωσία)	49
ΣΤ'. — Ἀπάτη	52
33. Καρακάξα καὶ περιστέρα	52
34. Κολοῖος καὶ πτηνά	53
35. Κύων καὶ ἀλέκτωρ	55
36. Ἡ νῆσσα (φυσιογνωσία)	56
Ζ'. — Πλεονεξία	59
37. Κύων πλεονέκτης	59
38. Γυνή καὶ ὄρνις	60
39. Ὅρνις χρυσοτόκος	60
40. Ἡ περιστέρα (φυσιογνωσία)	61
41. Ἡ περιστέρα (ποίημα <i>Α. Ραγκαβῆ</i>)	65
42. Τὰ περιστέρια (ποίημα <i>Γ. Βιζυνηοῦ</i>)	66
Η'. — Τὸ κακὸν τιμωρεῖται, τὸ ἀγαθὸν βραβεύεται	67
43. Ἐμπορος καὶ ὄνος	67
44. Τὸ νέον τριαντάφυλλον	68
45. Τὰ τρία παιδιά καὶ ἡ λέμβος	69
46. Ὅ μικρὸς αἰγοβοσκός	70
47. Ποντικός καὶ βάτραχος	73
48. Λέων καὶ ποντικός	74

	Σελ.
49. Ὁ Θεὸς καὶ ἡ καρδερίνα	75
50. Ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἀηδὼν	77
51. Τὸ δάσος (ποίημα Ἀγγέλου Βλάχου)	78
52. Ὁ ἀγαθοποιὸς γέρον	78
53. Τὰ δένδρα (ποίημα Γ. Βιζυνοῦ)	80
54. Τὸ κανάριον (φυσιογνωσία)	83
55. Ἡ μικρὰ καὶ τὸ κανάρι (ποίημα Ἀχ. Παράσχου)	85
Θ'.— Αἰνίγματα	85
Λύσεις αἰνιγμάτων	88
Ι'.— Φιλοστοργία τῶν γονέων	88
56. Ἡ ὄρνις καὶ τὰ ὀρνίθια	88
57. Ἡ Κυριακὴ (ποίημα Ἡλ. Τανταλίδου)	91
58. Ἡ φωλεὰ τῶν πελαργῶν	91
59. Ὁ βορειᾶς, ποῦ τὰρνάκια παγώνει (ποίημα Γ. Ζαλοκώστα)	94
60. Νάνι-νάνι (ποίημα Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου)	95
61. Ἡ μεσημβρία (φυσιογνωσία)	98
ΙΑ'.— Ἀγάπη τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς	100
62. Τὰ ἀγαπητὰ ἄνθη	100
63. Ἡ ἑορτὴ τοῦ πατρὸς	102
64. Ἡ ἑορτὴ τῆς μητρὸς (ποίημα Ἡλ. Τανταλίδου)	104
65. Ἡ ἑορτὴ τῆς μητέρας (ποίημα Γ. Δροσίνη)	104
66. Τὸ ὄρφανό (ποίημα Ἀχ. Παράσχου)	105
67. Ἡ ἑσπέρα (φυσιογνωσία)	106
68. Ἑσπέρα (ποίημα Ἀγγ. Βλάχου)	109
ΙΒ'.— Εὐγνωμοσύνη	109
69. Ἡ ἀγελάς, ὁ ἵππος, τὸ πρόβατον καὶ ὁ κύων	109
70. Ἡ λέαινα καὶ ὁ ναύτης	110
71. Ὁ δοῦλος καὶ ὁ λέων	112
72. Ἡ νύξ (φυσιογνωσία)	114
73. Ἡ νύξ (ποίημα Ἀγγ. Βλάχου)	117
74. Ἡ ἑσπέρα (ποίημα Ἀγγ. Βλάχου)	117

75.	Νύξ θερινή (ποίημα Ἀγγ. Βλάχου)	118
II'.	Γενναϊότης	118
76.	Ὁ γενναῖος γέρον	118
77.	Ὁ γενναῖος ἐργατικός	121
78.	Ἡ πρώτη (φυσιογνωσία)	122
79.	Ἡ πρώτη (ποίημα Ἀγγ. Βλάχου)	124
80.	Λί ἀκτίνες τοῦ ἡλίου	125
81.	Ἡ πρώτη (ποίημα Ἡλ. Τανταλίδου)	126
82.	Ἐωθινὴ προσευχὴ (ποίημα Ἀγγ. Βλάχου)	127
ΙΔ'.	Ἄρεταὶ αἱ ὕψισται	128
83.	Ὁ Κλεάνθης	128
84.	Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς	129
85.	Ὁ εὐσπλαγγνος μουσικός	130
86.	Ὁ ἀνθοπόλις (ποίημα Ἀγανίκης Μαξαράκη)	131
87.	Ὁ ἀτρόμητος πλοηγὸς Θωμᾶς	132
88.	Ὁ κόσσυφος (φυσιογνωσία)	135
89.	Ἡ εὐχαριστία (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	136

Ἐν Ἀθήναις, Τυπογραφεῖον «Ἑστία» Κ. Μάισερ καὶ Ν. Καργαδούρη—4892.

0020561101
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

